

Délibáb

BUDAPEST 1930. JANUÁR 18. - MEGJELNIK MINDEN SZOMBATON

30
FILLÉR



IV. ÉVF. 3. SZÁM

Halmi
foto

VÁJLY ILONA

MIT MOND A KÖZÖNSÉG:

PETTES JÓSEF
festőművész
Budapest
VIII. Thék Endre u. 44. II. em. 33.

Budapest, 1929. december 11.



Budapest.

Köszönettel megkaptam az itt mellékelt lapot. Sajnos
noha 1 éve rádiózom, a rádióhoz egyáltalán nem értek sőt az el-
méleti részéhez sem. Van egy négylámpás készülékem. Ezen egy év
óta állandóan hallgattam a rádió zenét. Azonban csodálatosképen
csak Budapesti leadóállomást tudtam a készülékkel felfogni. Ez
így ment mintegy héttel ezelőttil időig. Ekkor a készülék még
Budapestet sem hozta. Nem tudtam mi van vele, felkerestem egy rá-
diószaküzletet ahova a gépet elvittem, ahol azt mondták, hogy a
benne levő lámpák süketek. Kérésemre 3 darab Philips féle csö-
vet helyeztek el abban és uram fia, azóta nemcsak, hogy Budapes-
tet, de 3 napon belül minden nagyobb európai állomást kitűnően
hallgatok épp oly tökéletes hangerősséggel mintha Budapestet
hallgatnám. Sőt tegnap este Daventry és Londont is hallgattam
páratlanul tisztán és élvezhetően. Ezt a tényt természetesen
egyedül az önök csodálatos tökéletességű csöveinek tulajdoni-
tom, amelyeket mindenkinek igen melegen fogok ajánlani, sőt ahogy
időm lesz, egy egészen Philips konstrukcióju nagy rádiókészüléket
is tervbevettem beszerezni, hogy a rádiózenét, melyért élek halok
minél tökéletesebben legyen alkalmam házamba hozni.

Hogy ezen csövek megfelelőek e, amelyeket vásároltam,
nem tudom, Önök ehhez jobban értenek, de hogy a készülék ismétlem
jól funkcionál, azt örömmel állapítom meg.

Fogadják Uraim tiszteletem nyilvánítását.

Beérkezett: 1929 decz 12.
Válasz ment: D 13/XII.

Pettes József

IV. évfolyam

Budapesti, 1930 január 18

3. szám

Délibáb

30
fillér

Megjelenik minden szombaton

Előfizelési ár: negyedévre 3 P 50 fill., félévre 7.— pengő. Egyes szám ára — pálya-
udvarokon is — 30 fillér. Ausztriában 60 Groschen, Csehszlovákiában 3.— korona.
Jugoszláviában 6 dinár, Romániában 20 lei. Szerkesztőség és Kiadóhivatal: Budapest, VII, Dohány-
utca 12. Telefón: J. 423—39, J. 423—50.



(Bvssz Róbert rajza)



Sisters

Annyi balszerencse közt és oly sok vizsálya után végre az elmúlt héten a Király Színház bemutatta *Békeffi István és Lajtai Lajos* operettjét, a „Sisters“-t. A „Mesék az írógépről“, a „Régi nyár“ és a „Párisi divat“ szerzőinek feltétlenül ez a legjobb alkotása. Ez az operettjük is a romantika jegyében született meg, amelyből egyes helyeken talán többet is nyujtanak a kelletténél. A darab nyolc képre oszlik és itt mutatkozik a rendezés egyetlen fogyatékosága, amennyiben a változásokat csak közzene köti össze. Mindezt leszámítva — ami végeredményben lényegtelen hiba — a „Sisters“ úgy szövegileg, mint zeneileg egyik legértékesebb termése a magyar operettirodalomnak. Szövegkönyve minden sablonosságtól men-

tes, fordulatos és vidám. A zene-számok egy folyton fejlődő tehetséges muzsikus munkái. Különösen emlé-tésreméltó „Az én mamám“, a „Jaj valahol messze“, a „Maszatos kis csöppség“, a „Nagykörút“ és a „Páris“ című számok, amelyek predestinálva vannak arra, hogy rövidesen egész Pest énekelje őket.

Az egyik pesti leánynevelő intézet évfárá vizsgáját tartja. A nyolcadik gimnázista leányok boldogan vesznek búcsút iskolájuktól és szinte repülnek hazafelé két leány, Annie (*Tilkos Ilona*) és Rózszi (*Bársony Rózszi*) kivételével. Ezek ketten sehova sem tudnak menni, mert árvák. Eddig is alapítványi helyen voltak és csak most eszmélnek rá, hogy hontalanok. Végre eszükbe jut, hogy él Pesten



Latabár Árpád, Bársony Rózszi és Sziklai József
Király Színház — Sisters (Aldor felv.)



Titkos Ilona és Bársony Rózi
Király Színház — Sisters (Aldor felv.)

anyjuknak, aki híres táncosnő volt, egy rokonuk, Müller Mátyás (*Latabár Árpád*) és elhatározzák, hogy felkeresik őt svábhgyei villájában. Müllerék aznap ünneplik Ildikó leányuk (*Kun Magda*) és Pálffy Gábor (*Kertész Dezső*) eljegyzését. Müller szívesen fogadja a leányokat, felesége Malvin (*Gombaszögi Ella*) azonban annál kevésbé. Müller úr kivételesen erélyes lesz és így el tudja érni, hogy a két leány legalább két napig náluk maradhasson. Közben előkelő vendég érkezik a villába Radványi báró (*D'Arrigo Kornél*) személyében, aki amikor megtudja, hogy Annie és Rózi Betty Müller leányai, szinte mozdulni sem akar mellőlük. Pálffy Gábor megismerkedik Annieval és a két fiatal között rövidesen szerelem fejlődik. Amikor azonban Annie megtudja, hogy Gábor éppen ma tartja eljegyzését a Müller-leánnyal, Rózival együtt elhatározza, hogy elhagyják Pestet és elmennek Párizsba.

Egy év múlva a párizsi Moulin Rouge sztárjai lettek Annie és Rózi és mindezt Radványi bárónak köszönhetik, aki önzetlenül dolgozott karrier-



Gombaszögi Ella és Latabár Árpád
Király Színház — Sisters (Áldor felv.)

jük érdekében. A leányok a legnagyobb visszavonultságban élnek Radványi báró társaságában, senkivel sem érintkeznek, Rózi azonban rövidesen mégis csak szerelmes lesz egy amerikai fiúba, Tommyba (*Sziklai József*). Egy este aztán Annie a színház folyosóján össetalálkozik Gáborral, akitől megtudja, hogy már két hete minden este ott ül a Moulin Rougeban az ő kedvéért. A fiú szerelmet vall a leánynak és kijelenti, hogy a Müller leányhoz már semmi köze és újra fellángol a régi szerelem. Már-már minden rendbejönne, amikor megérkezik Müller Mátyás, akitől Annie megtudja, hogy Gábor még mindig Ildikó vőlegénye. Annie ezek után most már hallani sem akar többet Gáborról.

A harmadik felvonásban a „Sisters”-ek Pestre jönnek, hogy mielőtt amerikai turnéjukra indulnának, elbúcsúzzanak szülőhazájuktól. Itt végre minden kimagyarázódik és Annie boldogan mond igent Gábornak. Rózit Tommy veszi el feleségül és Ildikó is hozzámehet ahhoz, akit szeret: Takács Bandihoz (*Dénes Oszkár*), akitől anyja eddig eltiltotta.

A „Sisters”-eket *Titkos Ilona* és *Bársony Rózi* játsszák. Sajnos, be kell vallanunk, hogy ennél a darabnál végleg bebizonyosodott az, hogy *Titkos Ilona*, ez a különben ragyogó tehetségű prózai színésznő, mint operett-primadonna sohasem reuzálhat. A próza, a vígjáték az ő igazi terrénuma, nem pedig az operett és igen csodáljuk a művésznőt, hogy saját reputációja érdekében nem mondott le erről a szereplésről. A slágerszámok javarésztét ő éneklés és bizony nem járul hozzá az egyébként kitűnő zeneszámok népszerűsítéséhez. Táncolni nem tud és szemmel láthatóan nem érzi otthon magát ebben a műfajban. Nem tudjuk megérteni a Király Színház vezetőségét sem, hogy miért kellett vendégművésznőt hozni Annie szerepére akkor, amikor egy olyan kitűnő primadonnájuk van, mint az újabban méltánytalanul elhanyagolt *Vaály Ilona*, aki hitünk szerint sokkal jobban oldotta volna meg ezt a kiváló és hálás primadonnaszerepet. Örömmel regisztráljuk *Bársony Rózi* folytonos fejlődését. Ez a fiatal színésznő a szó legszorosabb értelmében legalopozta partnereit táncban, énekekben, prózában egyaránt. Kedves és üde volt és ő igazán illuziót keltő az első felvonás

kisleá
teljes
„Sis
más
jeleni
komik
válik
táncn
hetség
gyon
álhat
zódfig
közé
váló
szerep
Kertés
nyitot
bonvit
den
kiállja
kritiká
József
ra, köz
és tán
mettel
tást, a
sohasem
Sajnos
zsival
jét le
többi s
Ilonáv
amely
kötött
nagyss
mikus
tabár
főeröss
nak, ara
ságos é
nevetés
a nézőt
végig fi
volt D'
nél, ez
szelő s
mindig
színpad
nem ut
fel kell
Dénes
kis sze
pompás
nyújtott
az ő elő
téré az
„Párisi
sikertele
kihagyot
fizetek”
mot új

kisleányos szerepében. Éppen ezért teljesen érthetetlen, hogy amikor a „Sisters“-ek táncszámát mutatják be a második felvonás végén, csak Titkos jelenik meg a színpadon, ami részben komikusan hat, részben pedig nem válik a jelenet előnyére a művészno táncnemtudása miatt. Meglepően tehetséges Kun Magda, akitől még nagyon sokat várunk. Turay Ida ellenállhatatlanul mulatságos volt egy epizódfigurában, amelyet legszebb sikerei közé könyvelhet el. Az egyébként kiváló komika, Gombaszögi Ella mostani szerepében egy kissé színtelen volt. Kertész Dezső új szerepében is bebizonyította, hogy ma az egyetlen magyar bonviván, aki minden tekintetben kiállja a legszigorúbb kritikát is. Sziklai József egyéni humora, közvetlen játéka és táncai most is megtették azt a hatást, ami fellépésénél sohasem marad el. Sajnos Bársony Rózsival való két duettjét leszámítva, a többi számot Titkos Ilonával táncolja, amely alapos megkötöttséget jelent a nagyszerű táncoskomikus szám ára. La-tabár Árpád egyik főerőssége a darabnak, aranyos, mulatságos és a legtöbb nevetést ő váltja ki a nézőtérben. Mindvégig finom, elegáns volt D'Arrigo Kornél, ez a szépen beszéző színész, akit mindig öröm látni a színpadon. Végül, de nem utolsó sorban fel kell említenünk Dénes Oszkárt, aki kis szerepében is pompás alakítást nyújtott. Jellemző az ő előadóművészetére az, hogy a „Párisi divat“-ból sikertelenség miatt kihagyott „Pincér-fizetek” kezdetű számot úgy megcsi-

nálta, hogy az operett egyik nagy slágerszáma lett.

Még a Király Színháztól is páratlan az az áldozatkészség, amellyel ezt az operettet kihozták. A második felvonás képei pazarak és ötletesek, amelyek Tihanyi Vilmos ötletességét és rendezési tehetségét dicsérik. A táncokat Jeffrey Piddock tanította be kifogástalanul és ugyancsak ő táncolja el a második felvonás tangóját, a tőle megszokott utólérhetetlen művészettel. A zeneszámok betanítása és a zenekar vezénylésének kifogástalanságát Nagypál Béla karmester neve fémjelezi. A szép díszletek Eric Vogel munkái.

Szilágyi Ödön.



Kertész Dezső és D'Arrigo Kornél
Király Színház — Sisters (Áldor felvétele).

Beszélgetés a Fajankó szerzőjével

Párizs, 1930 január 6.

Az idő sürget és annak ellenére, hogy nem túlságosan „comme il faut” dolog éjszaka valakit feltelefonálni, nincs más választásom. „Alló! Alló! *Türbigó 90—12.*” Pár perces szünet, végre leemeli valaki a drót túlsó végén a kagylót.

— *Il Marcel Achard!*

Bocsánatkérés... és megbeszéltünk egy találkozót—másnap este hét órára, a Café de la Paix bárjában.

Itt álltam tehát egy holnap esti randevuval, amely nem volt sokkal jobban meghatározott valami, mint amikor két teljesen ismeretlen ember találkát ad egymásnak Budapesten, este hét órakor, amikor a legnagyobb ott a forgalom, az Emke előtt a sarkon.

*

Amikor azonban este, szokásom ellenére percnyi pontossággal megjelentem a találkozó színhelyén, már szinte viccesnek tartottam a dolgot. Határozottan érdekelt, hogy a nagy emberforgatagban miképpen fog összetalálkozni a *Déliab* „A holdbeli János”, illetve „Fajankó” szerzőjével.

Első dolgom volt, hogy a bár valamennyi pincérét megkérdeztem, hogy nem ismerik-e monsieur Marcel Achard-t az illusztris szerzőt. A stereotip válasz, amely különben jó fényt vet a Café de la Paix pincéreinek irodalmi tájékozottságára, így hangzott: „A nevét már hallottam, uram, de, sajnos, személyesen nem ismerem az író urat.”

E pillanatban a bár forgó-ajtájára esik a pillantásom és a legnagyobb csodálkozásomra beperdül rajta a pesti színházi világ egy kedves figurája, Gáes Demeter kenyerespajtásom. Azaz pardon, mégsem. *Csak nagyon hasonlít reá.* Na, ha nem a pesti poéta, akkor biztosan a párizsi szerző. És mint aki nem csalódhat a dolgában, indulok feléje. Egyszerre szólítjuk meg egymást. *Találkoztunk.*

Hamarosan elhelyezkedünk egy szabad kis asztalnál és M. Achard megkérdi tőlem, hogy miről is van szó?

— Uram, a *Déliab* színházi hetilap megbízásából van szerencsém lisztelettel felkérni, hogy nyilatkozzon nagysikerű darabjának, a „*Jean de la Lune*” budapesti előadása alkalmából.

— *Hogyan, mit mond, bukaresi előadás?*

— *Nem, budapesti.*

— *Na, ne vicceljen! Ez valami kollegám rossz vicce!*

És ezek után kezdetét veszi az intervjú. Csakhogy ez alkalommal megcserélt szereposztással került színre a játék. Marcel Achard kérdezett és nekem kellett felelni, mert amint hamarosan kiderült,

a boldog szerzőnek halvány sejtelve sem volt arról, hogy darabja, a „Jean de la Lune” színrekerül Budapesten,

még hozzá ma este mutatja be a Magyar Színház. Amikor kiszámítottam hogy a közép- és nyugateurópai idő között levő különbséget tekintetbe véve, éppen e pillanatban gördül fel a díszes premiér-publikummal megtelt nézőtér előtt a függöny — szegény, boldog szerző elszápad, kipirul — szóval szabályszerűen drukkol. *Ritka látvány, végigjelvezni egy szerző 1700 kilométeres premiérdrukkját. Világrekord!*

Amikor Marcel Achard egy kissé magához tér meglepetéséből, alaposan kikérdez a színház, a budapesti színházi közönség és darabjának fordítója felől. Végre maga is beszélni kezd:

— *Kérem, ne legyen meglepetve, hogy az a hír, amelyet most közölvelem, egy kicsit kihozott a sodromból. Ennek kettős oka van. Az egyik az, hogy a „Jean de la Lune” című darabom a legkedvesebb munkám. A másik pedig az, hogy elképzelem, milyen lehet a budapesti színházi közönség. Finomizlésű, elkényeztetett, ahol alaposan ki kell érdemelni azt, hogy egy darabnak sikere legyen. Nem csoda amikor olyan elismert színpadi szer-*

Naftalin

1908 június 6-án volt a „Naftalin” premiérje a Vigszínházban. Ez a dátum is mutatja, hogy *Heltai* Jenőnek ez a derús bohózata nyári darabnak készült, azonban a szerző böles és mélységeket takaró humora, groteszk helyzetei, *Szirmai* Albert finom muzsikája és a színészek: *Varsányi* Irén, *Kornai* Berta, *Kiss* Irén, *Hegedüs*, *Tapolczai* és *Vendrey* játéka mind-mind hozzájárultak ahhoz, hogy a darab túlnőtt a megszabott kereteken és komoly, téli siker lett belőle. Huszonkét év után, az 1930-as farsang hangulatát akarta új színnel gazdagítani a *Belvárosi Színház*, amikor a „Naftalin”-t műsorára tűzte.

*

Dr. Szakolczai Bálint (*Z. Molnár* László) és felesége, *Terka* (*Székely* Lujza) a melegebb hónapokban Budapest környékén laknak, mialatt városi lakásuk huzatok alá bujtatva alussza

nyári álmát. Ebbe a lakásba jár be *Terka* — mint legbiztosabb helyre, — hogy lovagjával, *Laboda* Péterrel (*Rádai* Imre) találkozzon. Ezúttal azonban nem a találka miatt van itt az asszony, hanem azért, hogy a legszükségesebb holmikat összecsomagolja, mert a férjével kéthónapos külföldi útra indul. Ennél a csomagolásnál *Laboda* is ott van, amikor egyszerre csöngetés hallatszik. *Szakolczai*, a férj érkezett meg. Az asszony ijedtében a naftalinos szekrénybe bujtatja lovagját s aztán ajtót nyit. *Szakolczai* gyanútlanul jön a lakásba és boldogan ujságolja feleségének, hogy még ma utaznak. Megvárja, míg becsomagol s aztán együtt mennek el a lakásból, ahová csak két hónap múlva térnek vissza. Az asszony kétségbeesik. Mi lesz *Laboda*-val. Rosszullétet szinlel, hogy a férjét eltávolítsa és *Labodát* kiengedhesse



Érdi Piri, Kovács Terus és Dobos Annie
Belvárosi Színház — Naftalin (Áldor fely.)

a szekrényből. A férj el is rohan orvosért s az asszony kiszabadítja Labodát. A szerelmes lovag azonban nem tud menekülni, mert az erős naftalin-szagtól alig áll a lábán. Ujabb esőngetés, Labodának vissza kell menni a szekrénybe. Kabóczáné (Kovács Terus) érkezik két leányával és a házmesterrel, hogy a lakást megnézzze, amely éppen kiadó. Végre ezek is elmennek, de Laboda még mindig nem szabadulhat, mert visszaérkezik a férj Csaplárossal, az apósával (Gózon Gyula) és anyósával (Berky Lili), akikkel véletlenül találkozott. Csapláros orvos, tehát őt kérte meg, hogy vizsgálja meg Terkát. A papa

megállapítja, hogy a naftalin-szag ártott meg a leányának és Terkát erőszakkal tiszta levegőre viszik. Csapláros nagyon kikapós após és egy gyöngéd kaland lebonyolítására kölesönkéri a veje lakását.

A második felvonásban Kabóczáék beköltöztek a lakásba s első dolguk volt a bútorokról levenni a huzatokat és szétnézni a szobákban. Körűtjük alkalmával a szekrényben megtalálják Labodát. A kissé könnyelmű és felületesen gondolkozó hölgyek jót mulatnak Laboda történetén és a sikerült szabadulás örömeire pezsgőzni kezdenek. Közben megérkezik Csapláros is kis barátjánéval, a „dél-



Berky Lili és Gózon Gyula
Belvárosi Színház — Naftalin (Áldor felv.)

utáni primadonnával" (Szilágyi Maresa). Laboda találkozik Csaplárossal, akit Kabóczáné férjének néz, de mikor megtudja, hogy szerelmének, Terkának apja, elmenekül.

Közben a kétségbeesett Terka mindent bevall az anyjának és a megértő anya azonnal a póruljárt Laboda kiszabadítására indul. Mikor csönget a lakás ajtaján, a férje, Csapláros rettentően megijed és Etust, a „délutáni primadonnát” ugyanabba a szekrénybe rejti, amelyben Laboda volt bezárva. Csaplárosné alig várja, hogy az ura elmenjen, azonnal a szekrényhez rohan és kinyitja az ajtót. A szekrényből azonban Laboda helyett Etus lép ki. Csaplárosné most azt hiszi, hogy leánya lovagja félelmében nővé változott a szekrényben. Állandóan „uram”-nak és „fiatalembernek” szólítja Etát, aki elmenekül. Csaplárosné is elrohan. Kabóczáné és könnyűvérű leányai folytatják a vidám pezsgőzést, amikor visszaérkezik a lakás tulajdonosa, Szakolczai, aki nem tudott arról, hogy lakását Kabóczáéknak kiadták. A kimagyarázkodás után érkezik vissza Laboda is egyik barátjával. Az egyik Kabócza-lány elárulja Szakolczainak, hogy Laboda a szekrénybe volt bezárva, mire a férj gyanut fog,



Szilágyi Maresa és Ráday Imre
Belvárosi Színház — Naftalin (Áldor felv.)



Kovács Terus és Z. Molnár László
Belvárosi Színház — Naftalin (Áldor felv.)

de nem ér rá felháborodni, mert benyit Terka és ott éri a hölgyek társaságában. A házastársak összevesznek és Terka elsiet, hogy bosszút álljon.

A harmadik felvonásban aztán elhítetik az érdekeltekkel, hogy a naftalinos szekrénynek bűvös hatalma van: a férfiakat nőkké és a nőket férfikké változtatja. Csaplárosné azt hiszi, hogy Etus nem más, mint a nővé változott Laboda, Szakolczaival pedig elhítetik, hogy Laboda nem más, mint apósa barátnője, Etus, aki azonban a szekrényben férfivá változott. Erre aztán mindenki megbékül a párjával.

A felújítás szereposztásában Berky Lili, Gózon Gyula és Z. Molnár László találták el legjobban a bohózáti hangot és remek figuráikon sokat mulatott a közönség. De a többiek is elsőrangú alakításokat produkáltak. Kovács Terus, Székely Lujza, Szilágyi Maresa, Ráday Imre és kisebb szerepeikben Dobos Annie, Érdi Piri, Keleti László, Pető Endre és Rákosi Pál, mind részesei a kétségtelen sikernek.

A zenezámokat Marthon Géza ízléssel szolgáltatta meg, a díszleteket Szűcs Endre tervezte. A rendezés Z. Molnár László nevét dicséri.

A régi Naftalin

A Belvárosi Színház felújította Heltai Jenő „Naftalin” című énekes bohózatát. A Délbáb munkatársa felkereste Heltai Jenőt, ki mint a színház igazgatója s egyúttal a darab szerzője is megindokolta, hogy miért eleveníteték fel a régi bohózatot, mikor tömegeivel érkeznek a színházhoz a kéziratok.

— Huszonkét évvel ezelőtt, 1908 nyarán mutatta be a Vígszínház a „Naftalin”-t — kezdte mondani valóját Heltai Jenő. A darab főszerepeit Hegedüs, Varsányi, Haraszthy és Vendrey játszották. Ez volt a második darabom a Vigben. Huszonöt-harmincszor mehetett.



Heltai Jenő a „Naftalin” premiérjekor

— Ez elég kis széria — szóltunk közbe.

— Abban az időben nagyon tisztességes eredmény volt. A nagy szériák nem voltak olyan gyakoriak, mint amilyen ritkák most. Hogy a „Naftalin”-t előadjuk, annak elsősorban az a nagy siker az indító oka, melyet a darabból készített film aratott Magyarországon és külföldön is. A film mulattatta a közönséget, tehát nem látszott túlságosan vakmerő kísérletnek, ha a darabot most újra bemutatjuk annak a generációnak, mely az eredeti premiér óta felcseperedett. A szövegen nem változtattam semmit. Egy-két számban kellett pár szót javítani. A legnagyobb sikerű kuplé megmaradt eredetiben. Címe „Lenese”. *Ezerkilencszáznyolcban ez volt a legnagyobb sláger.* Remélem, most is nagy sikere lesz. Így volt valahogy. (És Heltai Jenő eldúolta a sláger.)

A LENCSE

A lenese, amelyért rajongok,
Babámnak a, hogy mondjam el,

Egy kissé csiklandós helyén van
S azt mégis respektálni kell.

Szóval a lenese nincs a vállán,
A lenese nincs a homlokán,
Nincs az ajkán, nincs a vállán,
És nincs a gömbölyű bokán.

Hogy hol van, hogy hol van?
Az bizonyos, hogy valahol van;
Szerencse, szerencse,
Hogy én tudom csak, hol van az a lenese

E lenese oly parányi selymes,
Ingerlő, mint egy jó falat,
E lenese nincs az orr tövében,
E lenese nincs a fül alatt.

E lenese, melybe minden álmom
És minden vágyam költözött,
Ott van babám hűsínű testén,
A homlok és a térd között.

Hogy hol van, hogy hol van?
Az bizonyos, hogy valahol van;
Szerencse, szerencse,
Hogy most már tudjuk, hol van az a lenese!

— Valami történetet a régi „Naftalin”-ről — kértük Heltai Jenőt.

— A „Naftalin”-nal kapcsolatban a legizgalmasabb színházi emlékemet mondhatom el. Nem történt más, csak az, hogy a sűgő, kinek szerepezték adtuk a darabot, elvesztette a második felvonást. Abban az időben anyagi és technikai okai voltak annak, hogy a darabokból csak egy példány volt. Kutattuk, kerestük izgalommal az elveszett felvonást, de nem



Hegedüs Gyula
a „Naftalin” vígszínházi
bemutatója idején

került elő. Nem volt más megoldás, egy éjszaka újra meg kellett írni a második felvonást.

Mosolyogva gondolok vissza Szirmay Albert nagy izgatottságára, kinek a „Naftalin” volt az első komoly színpadi munkája. Ő akkor tehetséges fiatal kezdő volt s ettől a darabtól függött, hogy beérkezik-e.

— Más emléke nincs a „Naftalin”-ról? — kérdeztük az elnök urat.

— A „Naftalin”-ról nincs, de ha már így a régi dolgokról beszélünk, elárulom, hogy most volt harmincéves évfordulója annak, hogy első darabom, az „Égyiptom gyöngye” a Magyar Színházban színpadra került. A Víg Színházban 1907 nyarán játszották első bohózatomat, a „Bernát”-ot. Ugyancsak a Víg Színház mutatta be egy harmadik bohózatomat, az „Édes teher”-t 1909

nyarán. Akkoriban én szállítottam a nyári darabokat.

Nem Szirmay Albert volt az egyedüli operettzeneszerző, ki az én társaságomban mutatkozott be a közönségnek. A „Bernát”-ban lépett először a publikum elé Kálmán Iménének a muzsikája. Szintén az én kiromon lépett a nyilvánosság elé egy harmadik fiatal tehetség, Jakoby Viktor is.

Egy külföldi darabot dolgozom át a Népszínház részére, a „Rátartós királykisasszony”-t. Ebben a darabban mutatkozott be Jakoby.

Telefónon keresik Heltai Jenőt. Feláll, az íróasztalhoz megy és bú-súzóul ezt mondja.

— Azt hiszem, eleget mondtam, többet csak az 50-ik előadás után fogok majd mondani.

Víg György.

Apró történetek

Könnyű analízis

— Barátom — lelkenedik Papp Jancsi Dénes Györgynek, — tegnap megmutattam egy grafológusnak az írásmatom, amelyre szenzációs analízist mondott.

— Mit?

— Azt, hogy minden nap sokáig maradok fenn és hajnal előtt nem térek haza.

— Remek! És hol beszéltél vele?

— A kávéházban reggel ötkor.

Száraz Amerika

— Miért olyan száraz ez a darab? — kérdi Dolly Ferenc egyik legutóbbi darab főpróbáján Mály Gerőtől.

— Mert amerikai ember írta.

Meghallja ezt a viccet Papp Jancsi és rövid idő múlva a következőképpen meséli el:

— Tudjátok, miért volt olyan unalmas ez a darab?

— ?

— Mert az amerikaiak nem isznak.

A kis óvatos

— Légy szíves, adj egy ceruzát kölesön — mondja Peti Sándornak László Miklós, a fiatal kabarészerző.

— Hogyisne — feleli Peti, — hogy aztán trjál vele.

Analógia

Salamon Béla meséli:

— Látjátok gyerekek — mondja a tanító az iskolában, — ez a kép itt egy süllő nevű halat ábrázol, amelyet később, ha megnő, toknak hívnak.

— Tudtok erre valami példát?

— Hogyne, feleli az egyik fiú — az én papámat gyerekkorában W isznak hívták és mióta megnőtt, Fehér ek.

Megoldás

— Apuskám vegyél nekem egy lufballont — mondja Kabos Gyulának a kislfia.

— Ugyan minek az neked? — válaszolja Kabos. Egy óra alatt tönkre teszed. Különbben is egy pengőbe kerül és nálam nincs több aprópénz, csak ötven fillér.

— Az nem tesz semmit apukám, vegyél akkor nekem egy felet.

Nyári vice

Ezt a kedves történetet Kertész Dezső mesélte el nekünk:

Egy hölgy bemegy egy kávéházba, ahol csupa olyan urak ülnek, akiknek a feleségük nyaralni ment és limonádét kér.

— Hozzon mindjárt hozzá egy szalmát is — kiáltja a pincér után.

— Igenis — feleli készséggel a pincér, — feketét vagy barnát parancsol?

A Fajankó

Marcel Achard a legújabb francia drámaíró-generációhoz tartozik. De nála a modernség nem a külsőségekben mutatkozik, hanem abban a bensőségben és etikumban, amely a lélek tiszta mélységéből csendül, hogy halk és finom melódiájával zendüljön fel a színpadon és keressen rezonanciát a nézőtérrel.

A *Fajankó* valójában nem is vígjáték, inkább egy vergődő asszony szív drámája s egy nagyon igaz férfinak, embernek, letompított és néha könnyesen fájdalmas küzködése. A szerző azzal, hogy vígjátéknak jelzi darabját, a színpadi játék stílusát akarta kifejezni, leszögezni. Talán biztosítani kívánta így azt a könnyed játékmodort, ahogy a darabját az íróasztala mellett elképzelte.



Dénes György és Szigeti Jenő
Magyar Színház — Fajankó (Áldor felv.)

Ahol a jóságnak, gyöngédségnek és tiszta szeretetnek olyan elbűvölően magávalragadó alakja áll a középpontban, mint ebben a darabban, ott szinte természetellenes lenne, ha elviselhetetlenné súlyosodna, tragédiává tömörülne az élet. Ezért s ennyiben vígjáték a „Fajankó”. S ezért ad nehéz feladatot a színháznak, amikor színpadra viszi Marcel Achard játékát.

A darab tartalma, még így, összefoglaló szavakban, a dialógusok szívéhez szóló s szívből jött, élő ritmusa nélkül is bizonyítani fogja, hogy milyen nemes költészet csendül ki Marcel Achard játékából.

Jef (*Hegedüs Gyula*), akit már gyermekkorában áldott jószívűségéért iskolatársai *fajankónak* csúfoltak, egyik barátjának, Richardnak (*Dénes György*) kedvesébe, Marcelinebe (*Zombory Mercedes*) szeret. Marceline felkeresi Jefet a lakásán. De mielőtt megjelenne, bátyja, Clotaire (*Szigeti Jenő*) csöngel be Jefhez. Ez a Clotaire nem valami finom úriember, rosszmódoú, hazug fráter, aki huga szeretőinek a pumpolásából él. Különben zeneszerző. Első dolga, hogy Jef lakásán a zongorához ül s sietve eljuttassa legújabb szerzeményét. Ezzel a buta dallal idegesíti Jefet, akinek minden gondolata Marceline s hamarjában nem is tudja hova tenni ezt a pimasz fellépésű fiatalembert. De türtőzködik s azzal a jóságos türelemmel hallgatja végig a klípirozást és ostoba fecsegést, amely neki tulajdonsága.

Végre megjelenik Marceline. Jef boldog s gyöngéd szerelemmel veszi körül a lányt.

Hirtelen azonban durva berregéssel csilingel bele a csöngő a szerelmes, meleg szavakba. Feldultan és bőszen jön Richard. Marcelinere támad, akit azzal vádol, hogy megcsalja őt. Heves feltekenységi jelenet következik. Végül Richard elhagyja a nőt és Jef megrögi Marceline kezét.

Összeházasodnak. Különös hármásban élnek így, Jef, Marceline és Clo-

égnek és
bűvölőn
zép-
pont-
ott szinte
isélhetet-
á töm-
ben vig-
ad nehéz
kor szín-
tékát.
y, össze-
sok szív-
ritmusa
y milyen
Marcel

már gye-
géért is-
k, egyik
(György)
ory Mer-
esi Jefet
jelenne,
csöngel
valami
hazug
mpolá-
ő. Első
gorához
erzemé-
idegesíti
ta Mar-
ja hova
atalem-
jóságos
klimpli-
ly neki

Jef bol-
zi körül

regéssel
nes, me-
zen jön
it azzal
ves fél-
Végül
megéri

nármás-
és Clo-



Zombory Mercedes és Hegedűs Gyula
Magyar Színház — Fajánkó (Áldor felv.)

taire. Jef továbbra is rajongó szerelemmel szereti Marcelinet s túri, hogy pestiesen fejezzük ki magunkat, a link Clotairet.

Furcsa hazudozások, különös telefonálgatások, gyanus szobalányküldözgetések, mint házasságtörések kísérőjelenségei, zavarják meg Jef házaseletét. Érezni, hogy ő beelát e forralgó dolgokba s csak túri, hogy falhoz állítsák. Az új szerelmes, Gaston alakja tűnik fel a látóhatáron. Helyesebben, eltűnni készül, elutazni Párizsból. Marcelinet elfogja a szenvedély s mindenáron meg akarja tartani Gaston szerelmét, aki, úgy látszik, már megunta őt. Clotairet küldözgeti utána, de hasztalan. Végül lélekben kimerülve, megtörve, maga megy Gaston keresésére, de csalódottan, elutasítva tér vissza. Ugy alszik el fáradt álomba zuhanva Jef mellett, mint valami agyonhajszolt, szerencsétlen gyermek. S amikor a pillák lezárulnak, a jó Jef, a drága Fajankó, az alvó asszonynak gyöngéd szemrehányásokat tesz, hogy miért bánt vele így, hogy miért nem szereti eléggé s végül is megbocsátón s meg-



Dénes György és Zombory Mercedes
Magyar Színház — Fajankó (Áldor felv.)



Zombory Mercedes és Szigeti Jenő
Magyar Színház — Fajankó (Áldor felv.)

értőn még e szelíd szemrehányásokat is édes és halk csókkal simítja el.

Ötévi házaselet után Marceline új férfiba szerelmes. Most már azonban nem elégszik meg azzal, hogy férje háta mögött járjon titkos randevukra, hanem nyiltan a világ elé akar állni szerelmével. Elhatározza, hogy elhagyja férjét. Clotaire, ez a züllött, könnyelmű fráter felháborodik huga szívtelenségén és le akarja beszélni szándékáról. Hiába. Közlik Marceline megmásihatatlan elhatározását Jeffel, a még mindig szerelmes férjjel.

Jef azonban bebizonyítja Marceline-nek, hogy a dolgok jól vannak s nincs is baj. Hogy Marceline őt, Jefet szereti.

A férfi jósága feloldja és megváltja a nő tétova, szeszélyes lelkét.

Ezt a Miskin hercegre emlékeztető Jefet Hegedüs Gyula játszotta. Művészzel. Teljes emberséggel. Az igaz művész teljes emberségével. Vallo-mása az alvó nőnek, a harmadik felvonásbeli abszolváló jelenete a legnagyobb színpadi produkciók közé tartozik. Richard szerepét Dénes György játszotta. Kitűnően. Zombory Mercedes és Szigeti Jenő azonban nem tudták eltalálni azt a hangot és játékmódot, amit ez a darab megkövetel. Pókay Irma és Faragó Mária kis szerepükben jók voltak.

A darabot Márai Sándor fordította és Hont Ferenc rendezte. A díszleteket Básthly István tervezte. (u. gy.)



enő
lor felv.)

yásokat
ja el.
eline új
azonban
y férje
evukra,
ar állni
gy el-
züllött,
k huga
eszélni
arceline
Jeffel,
l.

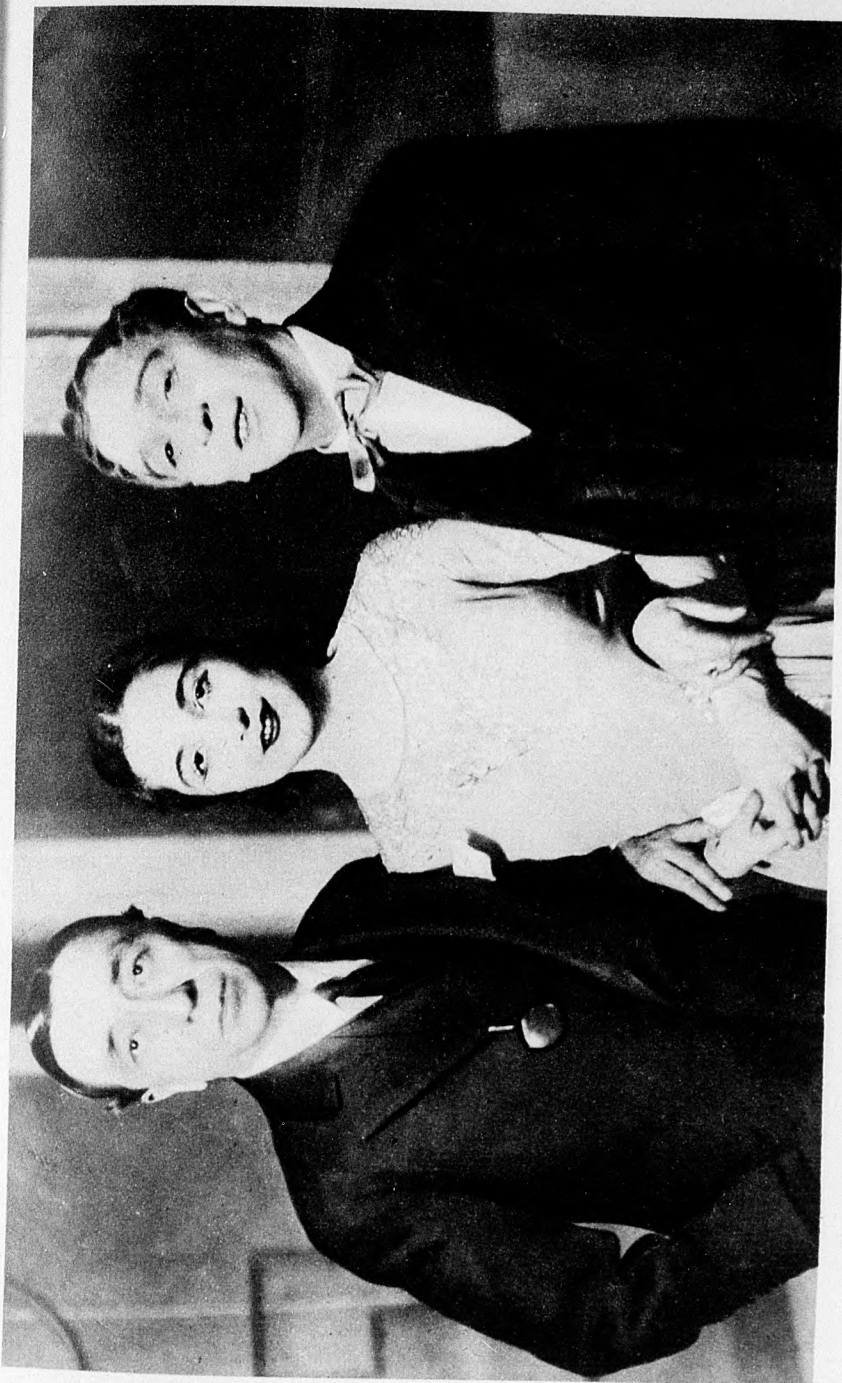
rceline-
s nincs
et sze-

gváltja

keztető
a. Mü-
Az igaz
Vallo-
lik fel-
a leg-
közé

Denes
ombory
an nem
játék-
övetel.
is sze-

ditotta
eteket
i. gy.)



Hegedűs Gyula, Zombory Mercedes és Szigeti Jenő
Magyar Színház — Fajankó (Áldor felvétele)

Az álmom Páris!

A „Sisters“ első felvonásának egyik slágerszáma.

Szövegét írta: **Békeffi István.**

Zenéjét szerezte: **Lajtai Lajos**

Az álmom Pá-ris A vágyam

Pá-ris Én váro-som szép Pá-risom Mikor az éj muzsi-

kál Párisról álmodik szí-ven! jaj minden vágy oda száll

Almaim Párisba viszen Párisnak jó szíve van tudom ott nem leszek

árván. Repülök én boldogan mámoros álmoknak szárnyán

Hiv csillogó száz remény Hiv színpadi lámpafény A nézőtér égve vár

És bejövök én a sztár Ránk mutat akisgyerek nézd ezek a sisterek

Felénk ezek tapsa száll És Páris virágot dobál.

Az ál-mom Pá ris A vágyam Pá- ris

pp

Én váro- som Szép Pári- som.

ppp

(Bárd Ferenc és Fia cég engedélyével)



Dr. CHAN-FU

Soha nem volt olyan keletje a detektívregényeknek, mint manapság. Mindenütt, ahol könyvet olvasnak, a detektívirodalom terméseiből fog el a legnagyobb példányszám. Ez a nem valami örvendetes tény azonban teljesen indokolt, mert a ma embere lázas idegéletében érthetően inkább az idegeit izgató regényekhez nyúl, mint a komoly, nehezebben megemészthető, tiszta irodalom után. A külföld nagy metropolisáiban lassanként ugyanez vonatkozik a színdarabokra is. New-York, London, Párizs és Berlin színpadjai legnagyobb sikereiket a detektívdramákkal érik el. Természetesen nagy ellenzéke is van ennek a műfajnak, de az elfogulatlanoknak meg kell állapítaniok, hogy Edgar Wallace, ez a kiváló tehetségű angol író és néhány társa irodalmat, művészi értékeket is csempészett bele kalandos regényeibe. *Brandon és Picket*

„A csendes ház” című regényéből dramatizált színdarabja, a „Dr. Chan-Fu” azonban azoknak ad igazat, akik a detektívregények ellenzékét képviselik. Ez nem egy Wallace- vagy Conan Doyle-történet, hanem füzetes Nick Carter, amelyben hajmeresztő dolgok vannak logikátlanul és pongyolastilusban megírva. Meg kell állapítanunk, hogy még *Orbók* Attila fordítása és átdolgozása sem sokat segített a dolgon.

Chan-Fu (Kabos Gyula) meglátogatja a „csendes ház”-ban Winsford Richard örökösét, Winsford kapitányt (Delly Ferenc), akinek elmondja, hogy elhunyt nagybátyja néhány feljegyzést neki ígért és ezt az ígéretet most valóra szeretné váltani. Winsford kapitány megígéri, ha megtalálja az iratokat, Chan-Funak adja. Közben megérkezik Winsford Richard ügyvédje és felolvassa a végrendeletet, amely különös meglepetéseket tartogat a kapitány számára. Megtudja ebből, hogy a csendes házon kívül



Rubinyi Tibor, Bondi István és Heltai Andor
Fővárosi Művész Színház — Dr. Chan-Fu (Áldor felv.)

kétszázötvenezer fontot érő értékpapírt is örökölt, amely azonban valahol a házban van elrejtve és meghatározott napig kell bemutatni a bankban, mert különben az egész összeget jótékony célra fogják fordítani. A végrendelet egyik kellemetlen pontja az, hogy a papírokat bárki bemutathatja és azt azonnal kifizetik. Az öreg Winsford még azt is elárulja utolsó levelében unokaöccsének, hogy van egy veszedelmes ellensége, aki valamikor barátjának feleségét elrabolta. Ő bosszút esküdött ellene és ellopta tőle a szent csillagot, amely nagyobb tragédia volt

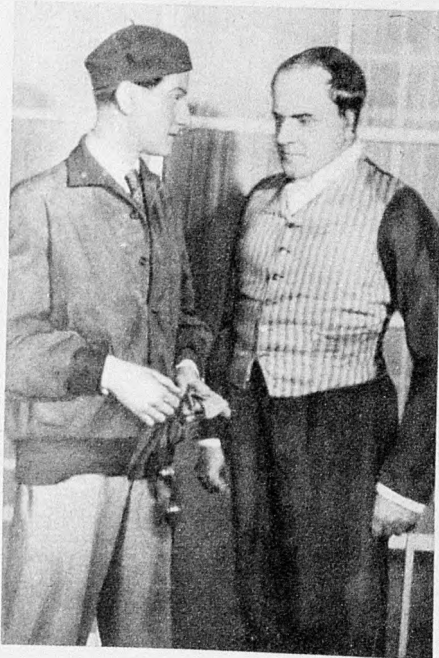
az ellenség számára, mint amit ő elkövetett. A levél azonban nem említi meg az ellenség nevét, de Winsford kapitány már sejteni kezdi, hogy az a téglá, amely nagybátyja fejére esett és halálát okozta, nem véletlenségből pottyant le a ház tetejéről. Csakhamar rájön arra legjobb barátjával, Barttyval (Berczy Géza) együtt, hogy a csendes ház nem is olyan csendes. Kulatni kezdenek az értékpapírok után, amikor hirtelen egy leány (Tassy Mária) jelenik meg a szobájában. A leány különösen viselkedik és csak annyit tudnak belőle kivenni, hogy



Tassy Mária és Delly Ferenc
Fővárosi Művész Színház — Dr. Chan-Fu (Áldor felv.)

valaki hipnotizálta és annak a parancsára jött ide kutatni valami után. Amikor a különös leány eltávozik, folytatják a kutatást a két szolgálóval, Bensonnal (Rubinyi Tibor) és Ho-Fanggal (Heltai Andor) együtt, annál is inkább, mert a kitűzött terminus veszedelmesen közeledik.

Hiába forgatnak fel azonban mindent, az értékpapírokat sehol sem tudják megtalálni. Az utolsóelőtti nap estéjén Winsford kapitány névtelen levelet kap, amelyben arra figyelmeztetik, hogy a dolgozószobájának kandallóján egy titkos rekesz van. Pontosan megjelölik a helyét és abban a pillanatban, amikor az elrejtett rugót megnyomja, megjelenik újból a különös leány és rákiált, hogy vesse magát a földre. Winsford még idejében fogadja meg a jó tanácsot, mert alighogy a titkos rekesz felpattan, egy óraműre beigazított önműködő pisztoly szórja ki belőle halált hozó lövegeit. Néhány pillanat múlva Chan-Fu és társát, Perodát (Bondi István) jelenti be az inas. Winsford elrejtja a leányt és fogadja éjszakai látogatóit, akik azt követelik tőle, hogy azonnal szolgáltatassa ki a leányt. A kapitány csak most jön rá arra, hogy nagybátyja kéréseivel ellensége nem más, mint a kínai orvos. Chan-Fu kérését megtagadja és amikor azok támadóan lépnek fel, revolvért szegez rájuk. Hirtelen azonban fel-



Berczy Géza és Rubinyi Tibor
Fővárosi Művész. Színház — Dr. Chan-Fu
(Aldor felvétele)

pattan a kandalló egy másik titkos része és kibukik belőle egy holttest, akiben Chan-Fu egyik bérencét, Mateót (Köszegi Ferenc) ismeri fel. A rablót még Winsford kapitány jövelete előtt gyilkolta meg Ho-Fang, mert betörésen érte. A holttest megpillantásakor Winsford kapitány úgy meglepődik, hogy elfelejtkezik az óvatosságról és a következő pillanatban Peroda kicsavarja kezéből a revolvért és a leánnyal együtt Chan-Fuék foglya lesz. A kínai orvos nagy öröme a halott kezében megtalálja Mateo az értékpapírokat. Most már csak a szent csillag hiányzik, de miközben azután kutat, Ho-Fang rejtekhelyéről visszalopja a hatalmas vagyont érő papírokat. Ezen a rejtélyes eltűnése vizont Chan-Fuék lepődnek meg és most Winsford használja ki a helyzetet. Visszaszerzi a revolvért és miközben sakkban tartja a társaságot, elhagyja a csendes házat a leánnyal együtt. Alighogy kimegy, Peroda utánairamodik és leszúrja.

Chan-Fu visszatér házába és örül Winsford halálának. Cinkosaival, akik közé Benson, a kapitány inasa is tartozik, mindent átutaltak, de a papírokat ők sem találták meg sehol. Hiába fogják vallatóra a leányt, aki nem más, mint az öreg Winsford társának leánya, az semmit sem tud mondani. Chan-Fu dűbében egy gázzal telt kamrában helyezi el, amikor hirtelen megjelenik Winsford kapitány, aki nem halt meg, csak megsebesült. Következne a nagy leszámolás, de Chan-Fu egy rejtekhelyen megszökik a kapitány elől, aki kiment a veszedelmes helyzetéből a leányt, de nem tud menekülni, mert a kínai rájuk zárta az ajtót. A szobában rejtett helyekről mérgező gázok tódulnak és mind a ketten eszméletlenül esnek össze, de az utolsó pillanatban a hű Ho-Fang megmenti őket. Alig térnek magukhoz, amikor hirtelen robbanást hallanak. A csendes ház robbant fel Chan-Fuval és valamenyire ciukosával együtt. A nagy csatát tehát Winsford nyerte meg, a hűséges Ho-Fang segítségével, aki az értékpapírokat is megmentette a kapitány számára.

Chan-Fu szerepében Kabos Gyula ragyogtatja egyéni művészetét és ő az egyetlen, aki minden tekintetben kifogástalan. Az egyetlen női szereplőnek, Tassy Máriának most is az a hibája, hogy túlságosan eldrámazza a mondanivalóját. Dolly Ferenc kissé szenttelen és mintha fáradtan, unottan játszaná a különben hálás alakításra alkalmat nyújtó Winsford kapitány szerepét. Nagyon kedves és mulatságos Berczy Géza. Ugyancsak a legjobbat írhatjuk Heltai Andorról, aki cigánytől kínáig mindenben egyformán kitűnő produkál. Rubinyi Tibor, Vendrey Ferenc, Bondi István egészítették ki még az együtttest a lehető legjobban.

A valóban ötletes és stílusos rendezés Berczy Ernő munkája.

része és
 Chan-Fu
 Ferenc)
 kapitány
 ng, mert
 tásakor
 k, hogy
 ivetkező
 zéből a
 an-Fuék
 imére a
 z érték-
 csillag
 at, Ho-
 atalmas
 ejtélyes
 ek meg
 lyzetel-
 n sakk-
 esenés
 kimegy.

Wins
 közé
 k, min-
 k sem
 illatóra
 Wins
 m tud
 gázzal
 hírte-
 ci nem
 ezne a
 kajtón
 imenti
 e nem
 rta az
 mérges
 mélel-
 alban
 térnek
 t hal-
 n-Fu-
 nagy
 a hű-
 értéke-
 y szá-

Gyula
 és ő
 tben
 erep-
 az a
 za a
 kissé
 ottan
 ásrá
 tány
 ágos
 bbat
 ytól
 inót
 Fe-
 meg

nde-
 -i-



Kabos Gyula és Vendrey Ferenc
 Fővárosi Művész Színház — Dr. Chan-Fu (Áldor felv.)



Jallja maga kő?

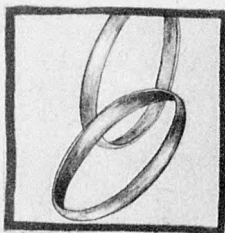


e héten csak úgy állok szóba magával, ha előzően — mint ahogy azt a „Turandot”-ban is láthatta — három — mostanában közzájón jorgó — talányt megfejt. Hát kezdjük!

Ki a „Talpig úri-

ember”, ki az „Álomkirály” és ki a „Fajankó”? Mit mond? Hogy az első kettő Pünkössti Andor és Rácz György? Nagyon jól felelt. Na és ki a harmadik? Nem tudja? Na nem baj, mondjuk, hogy maga, mert ilyen könnyű kérdésre nem tudott felelni! Hogy lássa, kivel van dolga, azért mégis elmesélem magának a hét eseményeit.

Kezdem azzal, hogy rövidesen házasság lesz Thália berkeiben. Az ifjú naiváról van szó, akinek igen hevesen



udvarol egy kedves, szimpatikus fiatalember. A primadonna ugyan még nem határozott, de a beavatók szerint

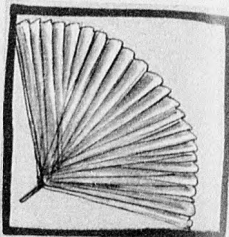
rövidesen mégis csak igent fog mondani.

Hogy előbb vagy utóbb fogja kimondani a boldogító igent, az végeredményben tout égal, a fontos ügy-e csak az, hogy a művész nő rövidesen másodszer is férjhez megy.

Ezzel szemben meg kell cáfolnom azt a mindenütt elszuttogott pletykát, hogy Fedák Sári karácsonykor azért ment ki Párizsba, mert eljegyzését tartotta az ismert magyar diplomatával. Nem barátom.

A valódi ok valóban néhány apróság beszerzése volt

az „Álomkirályné” című darabhoz. Fedák Párizsból hozott legyezőjéről a Kovács-darab premiérje után egész Pest beszélni fog. Ez volt a főcél és az igazi ok, nem pedig az eljegyzés.



Sebestyén Géza

berlini és bécsi kirándulásának is egyéb célja volt, mint pusztán a darabvásárlás. Elárulhatom magának, hogy



Sebestyén Géza e héttől kezdve színpadi ügynökséget nyitott

és ez ügyben járt kint külföldön. Géza bátyánk ezentúl tehát meg fogja spórolni azt az összeget, amit a színpadi ügynökségeknek kellett leadni. A jövőben ugyanis csak olyan darabot mutat be a Városi Színházban, amelynek magyarországi jogát ügynöksége számára megszerezte.

Ugy látszik, ez a hét az utazások hete, mert

Szaboles Ernő, a Fővárosi Operett-színház volt rendezője is hosszabb útra készül.

Szaboles Berlinbe utazik szerencsét próbálni. Amint hallom, ott akar elhelyezkedni és félíg-meddig van már egy megállapodása Róbert Jenő színházához, ahol szintén operettekkel akar rendezni.

Néhai színházában, a jelenlegi Fővá-



rosi
láz
zónr

kij

Kabos
mon
Fedák
Műné

Ne
újév
mára,
káján
Sándor
éjszaka
rabjába
a Vigs
Az els
után

Törzs J
rehám
Góth S
hogy

és ebből
hogy a
rengelt
nem es
eljelet
kibánni
nek, nem
vonás v
toltakal.

Nem
Lászlóné
szézőn e
zódott, n
zódésének
komikus
Akkoriban
nem gon
kurrense
pében. A
Érezköy

rosi Művész Színházban közben mind lázasabban dolgoznak a hátralévő szezonra. Kabos Gyula megvásárolt most egy francia vígjátékot, amelyet Fedák Sári karácsonyi vakációja alatt Párizsban megnézett. A művésznőnek nagyon megtetszett a darab és amikor hallotta, hogy annak pesti előadási joga Kabosé,



kijelentette, hogy hajlandó eljatszani a főszerepet.

Kabos persze boldogan kapott az alkalmon és így jelenthetem magának, hogy Fedák a Kovács-darab után a Fővárosi Művész Színházban fog fellépni.

Nem valami kellemesen kezdődött az újév Törzs Jenő és Góth Sándor számára, akik tudvalevően Szilveszter éjszakáján Hunyadi Sándor „Júliusi éjszaka” című darabjában léptek fel a Vigszínházban. Az első felvonás után



Törzs Jenő szemrehányást tett Góth Sándornak, hogy nem jól

adta fel a végzőt

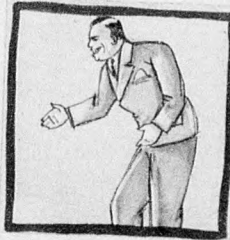
és ebből olyan parázs vita keletkezett, hogy a Vigszínház színpada csak úgy rengett belé. Pont éjjel volt ekkor és így nem csoda, hogy a két kíváló művész elfelejtett egymásnak boldog újévet kívánni. A harag azonban, hála Istennek, nem sokáig tartott és a második felvonás végén pótolták az előbb elmulasztottakat.

Nem jól kezdődött az újév Érezkövy Lászlónak sem, aki, amint tudja, a szezon elején a Royal Orfeumhoz szerződött, mint Dénes Oszkár utóda. Szerződésének egyik pontja szerint a fiatal komikusnak bárhol szabad volt fellépnie. Akkoriban a Royal Orfeum vezetősége nem gondolt arra, hogy rövidesen konkurrens is lesz a Komédia Orfeum képeiben. Az új vállalkozás első dolga volt Érezkövyt leszerződletni és azóta a fiatal

művész állandóan fellépett mindkét helyen.

A Royal Orfeum igazgatósága végre is megsokalta a dolgot és felszólította Érezkövyt, hogy ne lépjen fel többet a Komédia Orfeumban.

Érezkövy azonban szerződésére hivatkozott és nem teljesítette a kérést. Ez december második felében történt, amikor már az új műsorra készülődtek. Már holnapra leszerződlettek Dénes Oszkárt és Érezkövynek megmondották, hogy a januári műsorból kihagyják. A Royal Orfeum tehát inkább fizeti Érezkövy gázsiját, semhogy fellépesse akkor, amikor a konkurrens helyen is szerepel.



El kell még mondanom magának, hogy Lázár Ödönnel, a Király Színház igazgatójával találkoztam össze a minap, aki kijelentette nekem, hogy az ellerjedt hírek ellenére sem fizetett rá a „Régen és most”-ra és arra kért, hogy ezt magával is közöljem. Annál inkább örülök ennek, mert Lázár még azt is megjegyezte, hogy felveti a pénz, annyi feleslege van a Király Színház számára. Így hát hála Istennek, nem kell senkitől sem kölcsön kérnie, sőt most kémeim jelentik, ő az, aki kölcsön ad másoknak. Próbáljon maga is szerencsét és álljon be a kölcsönkérők sorába, de ne árulja el Lázárnak, hogy én adtam magának ezt a ragyogó tippet. A percentre azonban igényt tartok.

A művészkávéházban arról beszélgetnek, hogy milyen rosszul működnek az uccai automata telefonátomások.



— Én új névre keresztelném el ezeket a telefonokat — jegyzi meg Szilágyi László.
— Mire?
— kérdezik egyszerre többen is.
— Tombola-telefonra.

— Miért?
— Mert ha az

ember bedob egy húszfillérest és tud beszélni, az egy főnyeremény.

Palásthy Irén beszél a beszélőfilmről .

A *Déliab* írta meg elsőnek, hogy Palásthy Irén Hollywoodba szerződött két beszélőfilm főszerepének eljátszására. Palásthy Irén most pár napra Pestre jött és a következőket mondotta a *Déliab* munkatársának:

— Nyolc hónapot töltöttem Hollywoodban, de ez a nyolc hónap feledhetetlen lesz számomra. Hollywoodban most voltam először és tapasztaltam, hogy fogalmat csak akkor alkothat az ember magának erről a városról, ha ott tartózkodik. *A nyolc hónap alatt egyszer sem esett az eső*, állandóan isteni idő volt, mit mondjak,

harisnya nem is volt a lábamon
annyi idő alatt.

Ez persze itteni fogalmak szerint elképzelhetetlen.

Egy alkalommal nagy estélyt ad-



Palásthy Irén Tom Patricolával a „Hollywoodi házasság” című beszélőfilmjében

tam, amelyen százan voltak jelen. Ott volt Lucy Dorain, Lubitsch Ernőék, Fern Andra, Lukács Pál és az akkor még előttem ismeretlen Béla Miklós.

A magyaroknak nagyon jól megy a sorsuk odaát. Két filmet fejeztem be. Az egyik címe: „Hollywoodi házasság”, a másiknak „Broadway szerelme”. Természetesen mind a két film beszélőfilm és természetesen angolnyelvű beszélőfilm. Filmen már szerepeltem, de beszélőfilmen ezúttal először. Különös érzés, mintha az ember a — színpadon volna.

Éppúgy kell játszani, táncolni, beszélni, énekelni. Szemben van a felvevőgép, a fejünk fölött a mikrofon és a háttérben, persze elrejtve, a zenekar.

A beszélőfilmé a jövő.

Szilárd meggyőződésem, hogy a némafilm teljesen meghalt.

Egyelőre még szeretik az emberek a némafilmet is, talán megszokásból, de kétségtelen, hogy a beszélőfilm rövid idő alatt egészen kiszorítja a némafilmet.

Amerikában ma mindenki a beszélőfilm felé gravitál. Híres filmszínésznők, akik megvoltak arról győződve, hogy a filmen minden a külső, most boldogok, ha színpadon felléphetnek, hogy bebizonyíthassák a filmgyárosoknak, hogy ők tudnak jó színésznők is lenni. Ezáltal akarnak ugyanis megfelelő filmszerződést kapni. Hiába, ezen a téren teljes a forrongás. Én magam örömmel fogok ezentúl mindig játszani beszélőfilmen, szerencsére a magyarokon kívül angolul, franciául, németül egészen jól tudok és ez vitathatatlan nagy előnyöm.

A színpadról azonban eszem ágában sincs lemondani.

Nem mondom, Pesten is szívesen fellépnék, ha valami jó szerep volna a számomra egy jó darabban... Ezt azoknak válaszolom, akik állandóan „meggyanusítanak”, hogy én csak külföldön lépek föl és itthon nem akarok fellépni. Holott a helyzet az, hogy külföldön annyi szerződést kellett abszolválnom, hogy fizikai időm nem volt Pesten játszani...

ÉNEKLŐ, BESZÉLŐ, ZENÉLŐ FILM
BOTRÁNY AZ OPERÁBAN

MODERN FAUST

FŐSZEREPLŐK:

RICARDO CORTEZ
CLAIRE WINDSOR
MONTAGU LOVE

FAUST FŐSZEREPEIT
A METROPOLITAN OPERAHÁZ
VILÁGHIRŰ MŰVÉSZEI ÉNEKLIK.



PREMIER:
január 16.
ORION
OMNIA

jelen.
Ernöék,
akkor
Miklós.
megy a
em be.
házas-
szere-
ét film
angol-
szere-
al elő-
ember

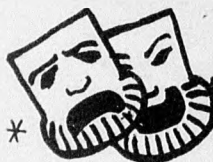
ni, be-
a fel-
krofón
a zene-

y a

erek a
ól, de
id idő
nel.
szélő-
inész-
ódve,
most
etnek,
osok-
ők is
meg-
ezen
agam
szani
yaron
észen
nyóm.

an

vesen
na a
Ezt
dóán
csak
aka-
nogy
llett
netu



Az én hetem *

IRJA KARDOS ISTVÁN *

Péntek

10

Vilmos

Kálmán Imre, a világ-híres magyar muzsikusi írja:

— Régi, klasszikus operettekben az volt a szokás, hogy a hős, mikor a színpadra lépett, megállt a sűgőlyuk előtt és hosszú dalt zengett arról, ki ő, mit csinált eddig és hogy került abba a helyzetbe, amely végül is a közönség elé sodorta.

Én is megállok itt a nyilvánosság előtt s elmesélem, hogy *boldog csak haléves koromig voltam, aztán kezdődött a rabszolgaság, az iskola. Elemi, gimnázium, majd egyetem, aztán a budapesti Zeneakadémia zeneszerzőképzője. Tizenhárom éves koromban már saját magamnak kellett a kenyeret megkeresnem és szabad órámban bélyegekkel kereskedtem. Az első dollárt, amelyet bélyegekért kaptam, egy Franz Tuckel nevű gyűjtő küldte New-Yorkból. Nem tudom él-e még ez az úr, mindenesetre a címét bármelyik fiatal bélyegyűjtő barátomnak rendelkezésére bocsátom. Tizennégy esztendőskoromban a gimnáziumban *bookmaker* irodát létesíttem. Ez szépen prosperált és a napi mandulás csokoládémat megkerestem vele.*

Tizenöt éves voltam, amikor rájöttem arra, hogy a polgári foglalkozás nem nekem való és további munkásságomat *valami ideális foglalkozásnak* kell szentelnem — *így lettem muzsikusi.* Ez úgy kezdődött, hogy legelőször is hosszú haját növesztettem, bársonyruhát csináltattam s csak ezután kezdtem *zongorázni tanulni.* Majd, miután a zongorázást meguntam, unalmamban *komponálással* kezdtem foglalkozni — és így lettem operettkomponista. Számomra ez a legszebb pálya, amelyre léphettem. Hogy a polgári elemek hogy gondolkoznak erről a mesterségről, annak megvilágítására szolgáljon a következő kis történet:

A *Marica grófnő* bécsi premiérje után egy hónappal a löversenyen találkoztam egy volt iskolatársammal,

akivel az ötödik gimnáziumban egy padban ültem, de azóta sem láttam. Kitérő örömmel üdvözlöttük egymást, ő elmondotta, hogy apja üzletét vette át, *én pedig az opereltem nagy sikeréről meséltem* neki. Ő ezt nyugodtan végighallgatta, sokáig gondolkodott utána, majd a következő kérdéssel fordult hozzám:

— Ez mind szép, nagyon szép, kedves barátom, de miből élsz te tulajdonképpen?

Szombat

11

Hígin

Ma hallottam ezt egy bölcselkedő barátomtól: — A lelkiismeret valamikor élő személy volt, így kellett hát írni: Lelkiismeret.

Amint a szépséges paradicsomban járt, gyöbölcselkedő barátomtól: — A lelkiismeret valamikor élő személy volt, így kellett hát írni: Lelkiismeret. Amint a szépséges paradicsomban járt, gyöbölcselkedő barátomtól: — A lelkiismeret valamikor élő személy volt, így kellett hát írni: Lelkiismeret. Amint a szépséges paradicsomban járt, gyöbölcselkedő barátomtól: — A lelkiismeret valamikor élő személy volt, így kellett hát írni: Lelkiismeret.

Azóta alszik mélyen...

Vasárnap

12

Szt. Család

Kérdezem a színészeket mire gondolnak előadás alatt. Néhány válasz:

Gaál Franciska: Csak a darabra, csak a szerepre.

Relle Gabi: A karmestert nézem, nincs időm gondolkozni.

Radó Sándor: „Ha Salamon most látna?...” erre gondolok.

Vadly Ilona: Nem jó gondolkozni, mert az ember könnyen belesül abba, amit a sűgő sug, tehát amin nem kell gondolkozni.

Kabos Gyula: Mint színésznek a színpadon alig van gondolkodásra

okom, annál inkább, mint — igazgató-nak.

Dénes Oszkár: Gondolkodom, tehát vagyok... viszont már azt is kiprobáltam, hogy *ha nem gondolkodom, akkor is vagyok*. Minek gondolkodjam akkor?

Tilkos Ilona: Sok mindenféle eszébe jut az embernek a színpadon játék közben. Az igazság az, hogy nem jó semmire se gondolni.

Pajor Ödön: Nagyobb előleget vettem fel egyszer direktoromtól, *Sebestyén Gézától*, akivel együtt léptem fel az Ember tragédiájában. Az egyik színen éppen azon spekuláltam, hová teszem majd az imént kivett pénzt, amikor elmegy mellettem Lucifer, azaz Sebestyén Géza gondterhes arccal. Odaszól nekem:

— Hát te min gondolkodsz?

— A kivétel — felelem — és te, Géza min búsulsz?

Sebestyén már felel is:

— A — *bevétel*.

Hétfő

13

Veronika

Az igazgató nem szeret szabadjegyet adni. Ez már olyan hagyomány nálunk. Igaz, hogy viszont boldog-boldogtalan szabadjegyre pályázik, ezért nem is csoda, ha

a direktor gyakran valósággal idegeskedve utasítja vissza a szabadjegykerőt.

A minap egyik ismert igazgatónkat támadta meg a szabadjegyhiéna:

— Kérem igazgató úr, adjon nekem egy szabadjegyet.

Az igazgató mentegetőzni próbált, bár tudta, hogy hiába:

— *Kivételesen* adok magának féljegyet.

A szabadjegykerő azonban nem hagyta magát:

— Direktor úr! Velem *ne tegyen kivételt*. Adjon *csak* — szabadjegyet.

Kedd

14

Hilár

Hunyadi Sándornak, a „Júliusi éjszaka” szerzőjének Kolozsvárott annak idején — évekkal ezelőtt — ment egy kis darabja. A darabhoz úgynevezett gyerekszereplő

nevezett gyerekszereplő kellett, a színház ismerősei és bennfentesei szétvitték hát a hírt szerte a városba, hogy a színház gyerekszereplőt keres. Már másnap valósággal

tömegesen jelentkeztek a kolozsvári gyerekek, de bizony alig volt köztük e szerepre alkalmas. Hunyadi, a szerző és *Janovics*, a direktor, már azon gondolkodtak, hogy a gyerekszerepet kihúzzák a darabból, amikor jelentkezett egy kislány, akinek helyre nyelvecskéje éppen alkalmasnak látszott arra, hogy a szóbanforgó szerepet elmondja a színpadon. A kis kislány asszonyt alkalmazták hát, de bizony alig néhányszor lépett fel, mert a darabnak nem volt valami nagy sikere.

Az utolsó előadáson így szólt a bátor kislány Hunyadi Sándorhoz:

— Hunyadi bácsi! Ha már most csak ilyen rövid ideig játszhattam, ígérje meg nekem, hogy legközelebb megint felléptet.

Azóta eltelt jó néhány esztendő. Hunyadinak hosszú ideig nem volt alkalma szerepet írni a kislánynak, aki azóta felcseperedett és most a plakátokon ezt olvassuk:

Szobalány: *Dayka* Margit.

Hunyadi Sándor „bácsi” darabjában, a „Júliusi éjszaka”-ban.

Szerda

15

Rem; Pál

A színészek között — hogy úgy mondjam — *Gózon Gyula* a legkedvesebb *rosszmájú*.

Gózon Gyula a minap összetalálkozik *Berczy Gézával*, aki most bonviván, énekes szerepben játszik és énekel a Teréz körúti Színpad kis operettjében.

Gózon így szól *Berczy*hez:

— *Géza*! Az este voltam a színházatokban és — *látalak* énekelni.

— És a partneremet? — kérdezi *Berczy Géza*.

— Őt meg — *hallottam* — hangzik a válasz.

Csütörtök

16

Marcel

Az egyik színházunknak van egy tagja, akinek három éves szerződése van a színházzal.

Ma hallottam, hogy az illető művész újesztendőre így gratulált direktorának.

„*Boldog újévet kívánok 1931-re.*”

— Miért kíván ön nekem 1931-re boldog újévet, amikor még csak 1930-at írunk? — kérdezte a direktor.

— Mert — szólott a színész — nekem 1930-ra már kint van a gázsím. Ez az év hát nem számít.

* Gépirókisasszony* a * Lokálban

Erzsikét, a csinos gépirókisasszonyt elbocsátják a bankból. Mit csinál ilyenkor egy csinos gépirókisasszony — ha operettben vagyunk? Elszerződik egy lokálba. Természetes, hogy a lokálfélt nem tetszik a szolid gépirókisasszonynak s emiatt állandóan harcban él a lokál tulajdonosával és üzletvezetőjével, akik mindenáron „démont” szeretnének csinálni a félnék természetű lányból. Erzsikén nem fog a „szép” szó, hiába tanítgatja őt Pálma, a ravasz üzletvezető, hiába látja el jobbnál-jobb tanácsokkal Bessy, a kedvenc táncosnő.

Ebbe a lokálba vetődik be Csécsi Csóka püspökladányi fiatalember, aki menyasszonyát jött meglátogatni a fővárosba, de mivel már Pesten van, egy küssé ki akarja lumpolni magát.

Erzsike és Csóka összetalálkoznak és ebből igen nagy baj lesz, mert Csóka menyasszonya nem más, mint — Erzsike. A fiatalember kérdőre vonja a lányt, aki azzal védekezik, hogy B-listára került, nem kapott állást, nem akart foglalkozás nélkül maradni, ide a lokálba csak azért jött, hogy pénzt szerezzen és ezzel a pénzzel alapozza meg jövőendő boldogságukat. Csóka nem hisz a lánynak s így szakításra kerül a sor.

Megérkezik a lokálba a Maharadzsa és természetes, hogy a szemérmes Erzsike tetszik meg neki. Ez azonban a happy-end érdekében nagyon fontos, mert ilyenformán Csókának alapos oka van a féltékenykedésre. A féltékenység pedig hamarosan tisztázza a helyzetet. Csóka nem tud lemondani az Erzsikéről, amit Erzsike boldogan vesz tudomásul.

MADEIRA ÉS RICHELIEUX

Kézimunkakönyv

Ez a kézimunkakönyv Madeira- és Richelieu-mintákat tartalmaz, még pedig hétszáz szebbnél szebb rajzban. Ár: bérmentve 2 pengő 50 fillér. Megrendelhető: a „Délbáb” kiadóhivatalában, Budapest, Dohány u. 12.

Kellér Dezső mulatságos, kedves szövegkönyvét *Helényi-Heidelberg* Albert zenésítette meg s az egyfelvonásos operett *Fehér rózsza* címen a *Bethlen téri Színház* új műsorának kiemelkedő pontja lett. A fáradhatatlan Kellér még két vígjátékkal és dalszövegekkel szerepel a műsoron.

A „Rúzs” című vígjátéka egy növény-déklányról szól, aki nagy ügyességgel védekezik az iskolából való kicsapatás ellen, az „Akár a mai nő” című darabjában pedig két kis képpen a *Biedermeier* és a mai nő életszemlélete között von párhuzamot.

Szerepel még a műsoron *Harmath Imre* „Utolsó randevú” című grand guignolja, amelyben a férj egy pompás ötlettel leplezi le felesége udvarlóját. *László Miklós* „Egy óra az örültek házában” című bohózatát végignevette a közönség. Az örültek háza — mint bohózattema — mindig hálás, de *László* különösen mulatságosan tállalja fel a különböző bonyodalmakat. Viszont nem értjük, miért kell egy fiatal színház premiérjén két olyan darabot is látnunk, amelyeket már máshol is bemutattak?

Korcsmáros Nándor is szerepel a műsoron egy kis tréfával.

Egy sereg kitűnő szereplőt találunk az új műsorban. *Vidor Teri*, *Sándor Stefi* új szövegekkel, *Szentiványi* új konferansszal szórakoztat. A vendégek: *Lészay Kató*, *Balla Zsuzsi* és *Heltay Andor* rendkívüli sikerrel mutatkoztak be. Kisebb-nagyobb szerepekben *Mende Klári*, *László Lili*, *Rózsahegyi Marica*, *Kapossy Kató*, *Szalay Mária*, *Mészáros Boriska*, *Lakatos Ica* tűntek ki. A férfiszereplők közül elsősorban *Ormos Bélát* említjük, akinek a színház keretein túlnövő sikere volt. *Dezsőffy László*, *Poór Miklós*, *Zombory Zoltán*, *Farkas Endre*, *Molnár József*, *Vukovics Tibor*, *Somlár Zsigmond*, *Békéssy József* és *Láng Sándor* egytől-egyik elsőrangú alakítást nyújtottak.

A babonás

IRTA
* CSERMELY *
GYULA

Személyek: { A művésznő Szalmáry Margit
Fodros Pető Endre
A társalkodónő Kéry Panny
Rábahidy Mátray Sándor (Rozgonyi felvételei)

A budapesti „Fehér Színház” első sztárja, az országhódító nagy nő, Dombi Anna, aki fiatal is volt, szép is, de csakis a művészetével hódított: Dombi Anna három estén át Péntekhelyen vendégszerepelt, hogy megmentse az ottani, nagy válsággal küzdő színházat. Kezdetben nem akart lemenni, mert babonás volt még a kisujja is. Péntekhely — mondta, — a péntek minden vonatkozásban csak bajt hoz, de mert az igazgató könyörögve kérte, színháza bukófélben, hát mentse meg, mégis félretette a babonát és leutazott.

Óriási sikere volt s a többi, aminek leírásával nem untatom a türelmetlen



Bejött a fülkébe Fodros, a bonviván

olvasót. Ott kezdem, hogy negyednap reggel Dombi Anna és társalgónője, Váriné, megrakodottan temérdek vírággal, belibbent a budapesti gyorsnak egyik elsőosztályú fülkéjébe és elutazott. Dörgő „éljen” és kalaplengetés kísérte, ahogy megindult vele Pest felé a vonat és az igazgató, ahogy pár lépést még együtt talpalt a haladó vonattal, még felszólt hozzá az ablakhoz:

— No látod, drágám, hogy csak fölöslegesen aggódtál. Péntekhely nem hozott neked semmilyen bajt.

Pár perccel az indulás után, a vonat már a nyílt pályán zakatolt, nagy meglepetés érte a művésznőt. Bejött hozzá a fülkébe a „Fehér Színház” bonvivánja, Fodros.

— Bocsáss meg, Anna — kezdte, — hogy itt is a te közeledbe tolakszom. Tudtam, hogy ma reggel utazol, hát éjszaka Péntekhelyre mentem, hogy hazafelé az utitársad lehessen. Gyaníthatod az okát, hogy miért.

— Tudom — nevetett a művésznő. — Te gyógyíthatatlanul szerelmes vagy belém s itt is házassági ajánlattal fogsz jönni. Hát, nem utasítlak ki éppen a fülkéből, de ne reméld, te kiállhatatlan tolakodó, hogy mint vőlegény és menyasszony fogjuk elhagyni Budapestet a vonatot.

— Én meg hiszek a csodákban, hogy igen. Innen Pestig több mint ötórai útunk van.

— S ha öt hónapig tartana, akkor sem — nevette ki a művésznő az embert, ám a kinevetés nem valami komoly volt. Csak azt gondolta magában: sosem árt a férfiaknak egy kis kegyetlenkedés.

Egyik közbeeső nagyobb állomáson — vármegyei székhely volt az állomás — nagyon disztinvált külsejű középkorú uriember, aki mögött egyenruhás hajdu jött, nyitott be

bocsánatkéréssel a fülkébe. Nyomban be is mutatkozott:

— Rábahidy főispán — mondta és engedélyt kért, hogy helyet foglalhasson a szakaszban, majd, hogy az engedélyt megkapta, odaszólt a hajdunak:

— Te meg a folyosón maradj. Majd beszólitlak, ha kelleni fogsz, Balázs.

A művésznő és a főispán között csakhamar élénk társalgás indult meg, színházról, művészetéről, sikert aratott darabokról és olyanokról, amik gyászosan megbuktak, majd beparancsolta a főispán a hajdut.

— Add csak le a pakktáskámat, Balázs, vedd ki a thermost és srófold ki, majd a hölgyek felé fordult mosolyogva. — Mert tetszik tudni, az én reggelim és oszonnám csak feketekávé, cukrozatlan fekete, más semmi.

Ezzel tele is töltötte a kupakot és megitta a még gőzölgő feketét, majd megrepetálta az adagot és egy másik kupakkal is megivott.

Eltette a thermost, majd világfias mosolygással a szembenülő hölgyekhez fordult.

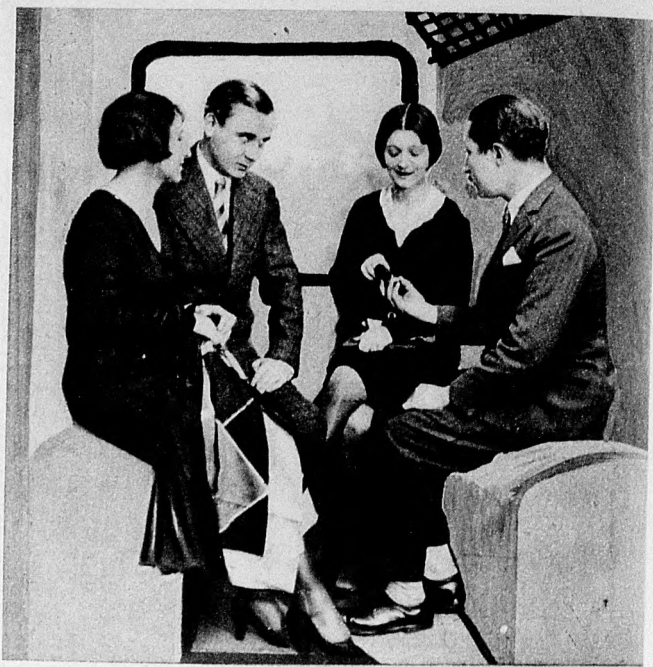
— Cukrozatlan a feketém — mondta — azért nem kínáltam meg a hölgyeket, de ha megengedik — folytatta és kivett a zsebéből egy aranynyomású elegáns kis dobozt — cukorkával szívesen szolgálhatok. Bonbon nélkül én sohasem megyek el hazulról, hátha ösmerős hölgyekkel utazom. Hát legyen mivel kedveskednem a hölgyeknek.

Ezzel kinyitotta a dobozt és oda nyújtotta a művésznőnek.

— A művésznő is ösmerősöm... Dombi Annát mindenki ösmeri.

A művésznő mosolygott.

— Mind ilyenek a főispánok? — kérdezte. — Ilyen előrelátó gondoskodók kedvesek?



Maga a főispán nyújtotta át a dobozt

Ezzel átvette tőle a dobozt, előbb megkínálta magát a főispánt, tessék, ez ki is vett két szemet, azután maga a művésznő is vett belőle és a társalkodónőt is megkínálta, Fodrost is.

— Kóstolja meg maga is, valami különös jó íze van a bonbonnak.

Amit Fodros nagyon szívesen meg is tett, hiszen a művésznő kínálta meg a bonbonnal.

A társalkodónő is kivett egy szemet, de ez kicsúszott a kezéből és valamerre a pad alá gurult, erre maga a főispán nyújtotta át a dobozt, aztán pedig eltette. És a társalkodónő, ahogy szopogatta a bonbont, szintén azt mondta, hogy szokatlan jó íze van.

Tíz perc múlva Fodros is, a művésznő is, a kísérő Váriné is elaludt és mi alatt Balázs, a „hajdu”, széles hátával a kivezető ajtónak dőlt, hogy se kalauz, se utas ne lássa, mi történik odabent a szakaszban, a „főispán” a művésznő minden ékszerét magához vette. Kinyitotta bőröndjét és minden drágaság, amit talált, kabátja hő zsebébe vándorolt, retiküljéből is kiemelt minden lehető, apróbb ékszert, arany cigarettatárcát, minden készpénzt is,

végre leoldotta nyakáról igazgyöngyökkel ékes arany nyakláncát és lorgnonostul magához vette ezt is. Most ő ment ki az ajtó elé és a „hajdu” ment be a szakaszba, de csak azért, hogy leveesse magáról a zsinóros, sujtásos bekecsét és titoktartó civilbe öltözzék. A legközelebbi állomáson aztán kiszálltak és a fülkében nem maradt más, mint a mélyen alvó művész és kísérője és Fodros, a bonviván, továbbá egy hajdusapka és bekecs és a „főispán úr” ottelejtett thermosa.

A kalauz volt az első, aki észrevette, hogy itt történhetett valami. Mély álomban a két urinó és a férfi, az előkelő úrnak semmi nyoma, hajduja is elpárolgott, eltűnt és csak a bekecs meg a sapkája maradt vissza.

A meglepett kalauznak hirtelen eszébe jutott, hogy a vonaton a budapesti rendőrség egy magasabbrangú tisztviselője is utazik, aranygalléros, háromrozettás tisztviselő. Ezt azonnal értesítette a rablásról és átvezette a fülkébe, amelyben a három alvó utas volt.

— Hol szállhatott ki a két ember? — volt a rendőrtiszt legelső kérdése.

— Csak Miháldiban, tanácsos úr — volt a válasz. — Mert Héfalván még a vonaton voltak és Héfalvától ideig csak Miháldiban állt meg a vonat.

— Öt perc múlva Eucsen leszünk,



„Most már nem utasíthatsz vissza“

kalauz. Ott mennyi ideig vesztegel a gyors?

— Nyolc percig, tanácsos úr, de mert „főrbán” vagyunk pár perccel, vesztegelhet tíz-tizenkét percig is.

— Személyleírást adhat?

— A legpontosabbat, tanácsos úr, kérem. Minden utast alaposan megnézek. — És már mondta is, milyen volt a „hajdu” és milyen az ő előkelő gazdája.

Eucsen a rendőrtanácsos az állomás telefonjához rohant és a miháldi csendőrsöt csegette fel. És nyomban meg is kapván a kapcsolást, informálta a csendőrsöt, hogy mi történt. Megadta a személyleírást és meghagyta az őrsparancsnoknak azt is, hogy telefonon a szomszédos őrsöknek és a feljebb fekvő vasúti állomásoknak is jelentsék az esetet, ők maguk pedig Miháldiban és környékén kutassák a két tettest. Jelentést kér Kelenföldre vagy a budapesti főkapitányságra s a többi.

Véletlenül orvos is volt a vonaton, ezzel eszméletre téríttette a még mindig mély álomban lévőket és hogy a művész meg tudta, itt mi történt, minden ékszere és készpénze az ördöge, első megjegyzése az volt, hogy sejtette. Péntekhelyen vendégszerepelt és a péntek, még mint helyesnév is, csak bajt hoz.

— Megkerül a két jómadár is, az ékszer is — csillapította le a rendőrtiszt a művésznőt. — Csak mondja el a művész apróra, mi történt itt a fülkében útközben.

A művésznő elmondta:

— Főispánnak adta ki magát s én elhitttem neki, hogy az, hiszen vele volt a libériás hajduja — majd elmondta a feketekávé és a bombont, többet nem tud, mert elálmosodott és elaludt.

— Nem maradt itt a cukorkából, művésznő? — kérdezte a rendőrtiszt feszülten. — Abban lehetett az altatószer, ha jól sejttem.

— De hiszen ő is evett a cukorkából, tanácsos úr!

— Ő már hozzászoktathatta magát jóelőre, hogy hatástalan maradjon az altatószer. És azért ivott előljáróban feketét, hogy ezáltal is gyengítse a cukorkában lévő altatószer hatását.

— Most jut eszembe, tanácsos úr — jelentkezett szólásra a kísérő, — hogy egy szem cukorka kiesett a kezemből és valahová a pad alá gurult.

A kalauz készségesen lehasalt, meg is került az az elgurult cukorka —

testes praliné volt, majdnem diónyi nagyságú — és az orvos kétfelé vágta. Felét, mint corpus delicti, a rendőrtiszt tette el magának, felét pedig megízlette az orvos.

— Ebben trionál van, tanácsos úr. Két ekkora szem cukorkában éppen elég, hogy mély álomba merüljön tőle az ember.

— Most vizsgálja meg, kérem, ennek az itt felejtett thermosnak a tartalmát.

Az orvos egy gyűszűnyit megkóstolt és habozás nélkül már véleményt is mondhatott az itálról.

— Közönséges feketekávé, de oly rendkívül erős, hogy akár opiummérgezés esetén is beadhatnám a betegnek, mint ébresztőt.

— Akkor úgy van, ahogy én mondtam — vélte a rendőrtiszt. — A bűntény minden részlete most már tisztázva. A

„főispán” tudta, hogy a művészno Péntekhelyen vendégszerepelt, azt is tudta, mikor utazik vissza Pestre, joggal feltehetette, hogy a művészno ékszerét magával vihette az útra és a közbeeső állomáson beszállt. A többi saját tapasztalatukból tudják.

Kelenföldön már sürgöny várta a kapitányt. „Két vonatból elfogva... pénz, ékszer mind hiánytalanul megvan... két tettes, fedezettel, már útban Budapestre... Csendőrös.”

— No, ennek öröme, drágám... — sügta oda a művészno nek tele remény nyel a szerelmes bonviván — ennek öröme, Anna, bizony kimondhatnád a boldogító igent.

Denique mégis csak úgy volt, hogy Pesten, mikor kiszálltak a vonatból, már mint vőlegény és menyasszony jöttek ki abból az ominózus fülkéből.

Dal egy gyönyörűséges dalról

Irta: Kellér Dezső

1.

Régesrégem nem fogott meg engem így
egy nóta,
Nem volt ilyen kedvenc dalom: „Bőzsi
ne sírj” óta.
Ha zümmögöm, nem hallom, hogy a
naccságám csenget,
S füttyülök a házmesterre, hiába kér
csendet.
Ha dalolom, feledem a kőporost, ki
megcsal.
S nem gondolok a nyufára, mitől cseléd
megal.
Eszembe jut szülőfalum, a fatornyos
Lepsény,
Ha bömbölöm ezt a nótát, a szívemből
hetykén:
Hogyasszonyahogyasszonyahogy
Tarka lepkém, tarka lepkém, tirarárom,
tirara...

2.

Veszek holnap falvédőt és felteszem a
falra,
Olyat, ami emlékeztet a gyönyörű dalra.
Fontos, hogy a képen ezer tarka lepke
szálljon
S középen a nótáskönyvből kivágott
rész álljon.
Aztán pedig megkérem a verklis urat
újra.

Szóljon be a szekrénybe, hogy csak ezt
a dalt fujja,
Mert ha eztet játssza már az udvaron
szekrény,
Leülök a hokkedlire és nyivákolom
hetykén
Hogyasszonyahogyasszonyahogy
Tarka lepkém, tarka lepkém, tirarárom,
tirara.

3.

A kőporos miatt a düh a szívemben
felforrt.
Gondoltam, hogy lekenek a kőporosnak
mellpört.
A naccságám leszidott, mer tüzeltem
egy zsák szént,
Gondoltam, a teájába beteszek majd
arzént,
De azután mindezekről lemondottam
könnyen,
Mert a verkli megszólalt és kibuggyant
a könnyem.
Az történt, hogy az udvaron felszendült
a nóta,
S szegény cseléd sírva bögi ezt a dall
azóta:
Hogyasszonyahogyasszonyahogy
Tarka lepkém, tarka lepkém, tirarárom,
tirara...



Tom Gibson revüsztár feleségül veszi egy milliomas leányát, Maryt. A fiatal pár Iudin szigetére utazik, ahol a fiatalasszony azt kívánja elkényeztetett férjétől, hogy vadember módjára éljen. Tom nem sokáig bírja ezt és volt partnernőjének yachtján megszökik a szigetről, Mary nagyon megharagszik ezért és büntetésből akkor sem költözik össze az urával, amikor már visszaköltözött Londonba. Tom, hogy feltékennyé tegye Maryt, előállal egy filmszerepet, amelyben régi partnernőjével, lord Swensbury feleségével játszik együtt. Mary felbérelí miss Amy-t, hogy lépjen érintkezésbe a loddal és hódítsa meg, Ez könnyen megy, mert a lord észreveszi, hogy felesége Tommal flörtöl.

— Beszüntetem a filmgyártást! — kiáltotta a lord. — Őszintén szólva, már amúgy is torkig vagyok velem!

Amy tagadólag intett.

— Nem szabad ennyire brutálisan nyúlni a dologhoz. Elegendő, ha ezentúl jobban résen lesz, betekint a műterembe és engem kiténtet figyelmeségével. Ha a lordné öméltósága azt látja, hogy a film főszerepének eljátszására esetleg más is akad...

A lord jóízűen elnevette magát.

— Ön nagyszerű nő, miss Amy. És amit mondott, abban sok igazság van. Csakugyan nem árt tartalékról gondoskodni. Tudja mit? Tartózkodjon állandóan Brightonban. És ha azt látnám, hogy a főszereplők csakugyan jobban összelebegednek a kelletténél, úgy el-

dobom az eddigi felvételeket és az egészet újra kezdjük... magával!

— Ne előlegezzen túlságosan sok bizalmat, kedves lordom! Egyébként ma meddig szabad?

— Félek, hogy holnap reggelig.

— Eszerint együtt vacsorázhatunk?

— A legnagyobb örömmel!

— Nem zavarja, ha a vacsora idejéig későre teszem?

— Ellenkezőleg! Akkor a legkedvesebb, leghűvösebb az idő. Talán a yachtom fedélzetén. Esetleg egy kis kirándulást is tehetünk.

— Remek! Éjfél előtt ott leszek. Remélem van gramofónja? Nagyon szeretek táncolni!

XI.

Megales izgalmas beszélgetésbe mélyedt a segédrendezővel.

— Ma éjszaka reflektorfény mellett felvételeket készítünk a tengeren. A jelenet a következő: Gibson és Swensbury lordné motorcsónakba szállnak és hangulatos utat tesznek meg a holdfényben, lírai hangulat, nagy szerelem. Gondoskodjon egy luxus motorcsónakról, amelyen a szerelmespár ül és egy másikról, amelyre a felvétélgépet és a nagy reflektort szereljük. A luxus motorosra is két reflektort szerelünk, melyek alsó fényt adnak.

A segédrendező mindent pontosan jegyzőkönyvébe írt, azután azt mondta:

— Kérek előleget.

— Mennyit?

— Legalább ötven fontot!

— Itt van harminc. Foglalja le a motorosokat. A reflektorokat a műtremből vitesse ki, a világosító majd felszereli azokat.

Dóra közben egy lugasban ült Gibsonnal.

— Nem vagyok megelégedve veled, Tomy. Nagyon savanyú, fanyar arcot vágsz. Igazán nem érdemled meg, hogy ilyen szépen élünk. Hát nem teljesedett minden kívánságod?

— Szeretném tudni, hol van és mit csinál Mary?

Dóra gonoszul mosolygott.

— Úgy látom, hogy az érdeklődés nagyon egyoldalú. Marynek még nem jutott eszébe utánad kérdezősködni. Egy hete vagy itt. És sem nem üzent, sem nem írt. Remélem, ma éjszaka végre megjön az eszed. Még sohasem ígérkezett szebbnek az éjszaka. Holdfölte van. Örült szép lesz a motorosfelvétel. Minden idegemben érzem a jelenet hangulatát. Hát férfi vagy, Tomy? Rázódj fel már! Vagy annyira csúnya vagyok én?

És ránézett mosolyogva, kacéran, parázsló szemekkel a férfira. Gibson úgy érezte, hogy villamosáram futja át. Könnyen megremegett és önkénytelenül Dóra keze után nyúlt.

— Kedves vagy!

Dóra halkán, csiklandósan fe'kacagott.

— No végre! Ah, Tomy, hiába minden, bennünket egymásnak teremtett az Isten. Bármilyen messze kerültünk, ismét egymásra kellett találunk. Ma éjszaka csodálatosan fogunk játszani. Most végre megvan a kellő kapcsolatlunk.

A hold éjfél tájban ért a zenitre, ekkorra tervezték a felvételt. Fél tizenketőkor indult el a motoros. Az első, amelyre Gibson és Dóra szálltak, karcsú, kecses, gyönyörű alkotmány volt, a motorosónak-építészet legmodernebb remeke. A sofőr gépháza mahagóni falkárpittal volt körülveve, annak csak egy kis kerek ablakán keresztül látszott a fiatai fickó, aki bámulatos ügyességgel billentyűzte végig az előtte lévő kü-

lönböző gombokat. A motorosónak valóságos kisuportant a nyílt vízre.

A másik motoros már kevésbé volt szép. Inkább teherhordásra szolgált. Arra szerelték a különböző világító- és felvevőkészülékeket, azon foglalt helyet a rendező, operatőr és segédrendező.

Az idő változatlanul szép volt. Teljes szélesend, a tenger olyan nyugodt és barátságos arcot vágott, mintha tudná, hogy fényképezni fogják. Legszebben csillogó opálköntösét vette fel, a víz égett, foszforeszkált a milliárd ázalagtól, meduzától.

— Milyen valószínűtlenül, milyen csodálatosan szép ez! — sügta Dóra és egészen közel simult Gibsonhoz, fejét a vállára fektette, átfonta a férfi derekát, pedig a felvétel még nem is kezdődött.

Gibson elgondolkozott, szórakozott, egyben meghatott volt.

— Igen, most szeretni kellene! — sóhajtott.

— Tomy — mondotta Dóra, — ne felejtőd, ez a nagyjelenetünk. A nagy líra. Most nem szabad senkire sem gondolnod. Csak rám, egyedül rám. Gyere, ülj közelebb hozzám, így... szerettek!

E pillanatban a motoros nagyot zökent, féloldalra billent, majdnem a vízbe zuhantak, a víz becsapott az oldalán. Érthetetlen volt. Hiszen a legkisebb hullám sem látszott.

— Megörültél, fickó? — dühöngött Dóra. — Mit csinálsz?

De Gibson már észrevette a gyors és különös fordulat okát.

— Ahá — mondotta és a távo'ba mutatott. — ott egy vitorlás jön felénk, alighanem azt akarta ilyen hirtelen kikerülni.

— Ördögöt! — válaszolta Dóra, — hiszen ellenkezőleg, egyenesen nekimegyünk.

Csakugyan, a motoros érthetetlen módon a vitorlás felé rohant.

— Vigyázzon! — ordította Gibson. A sofőr hirtelen meggyújtotta a motoros orrán lévő reflektort és Dóra abban a pillanatban felsikoltott.

— Hiszen ez az én yachtom! — kiáltotta meglepetten. — Hogy kerül ez ide éjfé'kor a tenger közepére? Megállni! Megállni! — sikoltotta.

A motoros hirtelen oldalt fordult és megállt. Teste majdnem sűrölte a yachtot.

Fenn a yacht fedélzetén mozgás támadt.

Elegáns férfi és ragyogó szépségű hölgy hajo'tak ki a korlátan, ők nem láthatták a motorost, mert annak reflektora elkápráztatta szemüket. De annál jobban láthatták őket a csónakról. És ez a látvány megfagyasztotta Dóra ereiben a vért. Kétség sem férhetett hozzá. A férfi a férje volt. És a hölgy: miss Amy, a vetélytársnője, aki most estélyi ruhában, pezsőspohárral a kezében símult Swensbury lordhoz.

— A kötélhágcsót! Bocsássák le a kötélhágcsót! — sikoltotta Dóra.

— Tyűh! — kiáltotta megdöbbenve a lord. — A feleségem!

— Megölöm a bestiát! — hallatszott alulról.

— Legjobb lenne továbbmenni! — vélte a lord.

A kapitány aggodalmasan csóválta a fejét:

— Pompás motoros, képes versenyt futni velünk!

— Ha nem engedik le a kötélhágcsót, a vízbe vetem magam! — kiáltotta Dóra és drámai mozdulattal a csónak peremére állt.

— Legyen eszed! Ne csinálj bolondságot! — kérlette a lord.

— A kötélhágcsót! — sürgette Dóra.

A lord még habozott. Alulról loccsanás hallatszott. Dóra csakugyan a vízbe ugrott. Gibson egyáltalában nem ijedt meg és nem izgatta fel magát. Tudta, hogy Dóra pompásan úszik, de mulatott a nagyszerű trükkön: A lord annál inkább megijedt.

— Mentőövet, csónakot! — kiáltotta.

Két perccel utóbb Dóra vizesen, mérgesen, kapálózva a yacht fedélzetén volt és harcias mozdulattal közeledett miss Amy felé.

— Hogy mert idetolakodni? — rikácsolta dühösen.

De miss Amy egyáltalában nem ijedt meg. Kézításkájából kis revolvert vett elő és Dórára szegezte.

— Egy európai barátnőm azt mondotta, hogy ez hatásosabb, mint a tőr.

Remélem, nem akarja, hogy kipróbáljam. Üljön le. Azt hiszem nagyon hamar és könnyen tisztázhatjuk az esetet, asszonyom. Egyúttal a saját érdekében ajánlom, hogy ezt a beszélgetést négy szemközt ejtsük meg.

A lord, aki az ijedségtől, meglepetéstől megrökönyödéstől inkább halott volt, mint élő, boldogan állt tovább. Örült, hogy néhány percnyi időt nyert, amely alatt megfontolhatta a tennivalókat.

Mikor a két asszony magára maradt, miss Amy nyugodtan megkérdezte:

— Nem kíváncsi arra, hogy ki adta a kezembe ezt a revolvert? Hogy ki az az európai barátnőm? Pedig nagyon érdekelné magát: mrs. Gibson, Overton Mary!

Dóra nagy fölénye, hangoskodása egyszerre eltűnt. Naevon kicsiny, gyáva és ijedt lett.

— Mary fölbérelte magát? — kérdezte remegve.

— Oh, ez kicsit túlerős kifejezés. Engem nem lehet fölbérelni, kedves mrs. Swensburyné. Magamnak is van néhány százezer fontot érő ékszerem, értékpapírom. Én csak mint barátnő vállalkoztam arra, hogy Marynek viszszerzem a férjét. Eszemágában sem volt elcsábítani az ön tisztelt urát, asszonyom, csak éppen magát akartam elvinni Gibson oldala mellől. Ez sikerült. Tudtam, hogy éjszakai fölvételre indultak, arról is értesítettek, hogy merre mennek a motorosok, úgy intéztem hát a dolgot, hogy a yacht is erre vegye az útját. Akartam ezt a találkozást, és ez, azt hiszem, meggyőzheti arról, hogy nem volt szándékom kettesben maradni férjével!

— Be tudja ezt bizonyítani?

— A legkönnyebben. Csak a kapitánytól kell megkérdeznie, hogy kinek a kérelmére indult a yacht ebbe az irányba?

Dóra felállt. Nagyon meg volt hatva.

— Drága Amy — mondotta, — nagyon félreértettem, de azt hiszem, hogy ez nem lesz akadály a jövődombeli barátságunknak?

— Persze hogy nem! — nevetett Amy. — Annál is kevésbé, mert hiszen

a történetek után a filmet úgy sem lehet folytatni és így nem leszünk vetélytársak!

Dóra csodálkozó arcot vágott.

— De hát miért ne lehetne folytatni a felvételeket?

— Azt méltóztassék megkérdezni mr. Gibsontól!

Csukorvan! Dóra felugrott. Egészen megfélekedett Gibsonról. A hajó korlátjához rohant és kihajolt. De bármennyire erőltette szemét, nem tudta fölfedezni a motorost. Sem azt, amelyben Gibson ült, sem a másikat, melyben a rendező és kísérete foglaltak helyet.

A telehold élesen világított, de sehol, semerre nyoma sem volt a motorosoknak.

— Mi történt? — kiáltotta ijedten Dóra.

Senki sem tudott felvilágosítást adni.

A reflektorokkal végivilágították a tengert, körbejáratták a fénysugarakat, de a motorosok nem voltak többé láthatók.

XII.

Abban a pillanatban, mikor Dórát ázottan, csapzottan felhúzták a yacht fedélzetére, váratlanul elindult az a motorosónak, melyen Gibson ült. A színeszt annyira meglepte a sok, váratlanul rászakadt esemény, hogy percek teltek el, amíg észbekapott. Felugrott és valósággal beharsogta a gépház kis ablakán!

— Hé, sofőr! Megálljon! Miért indított? Ki parancsolta? Hová megy? Megőrült?

De a sofőr rá sem hederített. Újabb gombokat nyomott meg, a csónak vészelt iramba kezdett, valósággal ugrott, repült, bukfencezett a vízen, felcsapta a tajtékokat, hogy Gibson levegő után kapkodott, mert a lélekzete is elállt.

— Segítség! Segítség! — ordította.

Szerencséje volt. A másik motorosan is észrevették, hogy valami nincsen rendben és utánairamodtak az első-szerű csónaknak.

A sofőr az előtte lógó tükrökből látta, hogy üldözik. Ajkába harapott és teljes sebességet kapcsolt. Ez már valóban

örület volt. A motoros úgy rohant, zúgott, ugrott, mint valami szabadjárá engedett szörnyeteg. Istenkísértés volt, minden pillanatban bekövetkezhetett vagy a felfordulás vagy a robbanás. Mindenesetre kár, hogy nem zsúri jelenlétében történt a szédületes vágatás. Egészen bizonyos, hogy megjavították volna a motorosónakok sebességének világbajnokságát. A másik motoros néhány kilométernyi sikertelen üldözés után feladta a küzdelmet. Láthatta, hogy kár minden erőlködésért. Az első csónak pillanatról-pillanatra nagyobb előnyt nyert.

Gibson tisztában volt azzal, hogy helyzete életveszélyes. De képtelen volt megérteni, hogyan sodródott ebbe? Hová viszi az őrzöngő sofőr. A halálos hajban szorongó ember életösztönével kétségbeesetten kereste az ajtót, amely a gépházba vezetett. Megtalálta, de belülről kulccsal zárták le. Csak a kerek kis ablak volt az egyetlen nyílás, mely a gépházba nyílt. De azon még a karját sem nyújthatta be. Egy pillanattal arra gondolt, hogy valami dorongot keres és az ablakon át leüti az örület. De eszébe jutott, hogy akkor még nagyobb bajba jut, mert ha nem tud behatolni a gépházba, úgy a gazdátlanul maradt, teljes sebességre beállított motor okvetlenül végzetes katasztrófába hajtja a csónakot. Arra még csak nem is gondolhatott, hogy beveti magát a vízbe. A csónak legalább hetvenkilométeres sebességgel rohant. Életveszélyes lett volna az ugrást megkísérteni. A padokba, kötelekbe kapaszkodva még egyszer visszament az ajtóhoz, kétségbeesetten döngötte, nekifeszült, de az erős mahagóni ajtó nem engedett.

A motoros orra már valósággal a levegőbe fúródott, hátsó része pedig a víz színét érintette. Fehér vízködök falazták körül, mint valami szökőkút medencéjében zuhogott rá szakadatlanul a víz. Minden erejére szüksége volt, hogy ne szédüljön a tengerbe. Így tartott ez már vagy egy órája. Ereje egyre fogyott, ujjait a görcs szorongatta, érezte, hogy már nem bírja sokáig. Kiáltani akart, de a szája már hangtalanul mozgott. Megadta magát sorsának. Végső

erejével leoldotta nadrágtartóját és odakötötte magát a padhoz. Lábát egy acélhurokba akasztotta. Az életét már nem becsülte két pennyre.

Hirtelen n...ot zökkent a csónak, mintha zátonyra futott volna. Olyan nagy volt a lökés ereje, hogy Gibson egy pillanatra elvesztette lélekjelenlétét, elbocsátotta a köteleket, melyekbe gör-

csösen kapaszkodott, lába kiesett a hurokból és hatalmas ívben a tengerbe röpült.

E'ső gondolata az volt, hogy most hihetetlen mélységbe fog merülni. Cethalak, polipok, rákok... gondolta zavatosan.

De különös dolog! Lélekzett. Az orrán levegő tódult be. A száját is kinyitotta, ott sem áradt be a tenger vize. Erre azután a szemét is kinyitotta egy kicsit. Csakugyan vízben feküdt, arasznyi mély, csendes vízben. Úgy látszik, a motoros csakugyan homokos partnak futott és ő már a partra zuhant. Valaki föléje hajolt. Erre azután mind a két szemét kinyitotta.

— Mary! — kiáltotta meglepetten.

Csakugyan Mary volt. Sofőrruhában, fején a sapka. De a pápaszemét már levette.

— Nincs semmi bajod, szívem? — kérdezte aggódva.

Gibson megtapogatta magát.

— Nem... úgy érzem, nincsen!

— Akkor gyere, kedvesem... kissé fáradt vagyok, ideje, hogy lepihenjünk! Gibson ámulva nézett körül.

— Menjünk? De hát hová?

Mary mosolyogva csóválta fejét.

— Hát ilyen rossz az emlékezőtehetséged? Nem tudod, hogy hol vagyunk?

Gibson még egyszer körülnézett. Már nem zúgott annyira a feje.

— Houdin szigete! — kiáltotta méretetlen meglepetéssel.

— Igen... természetesen — nevetett diadalmasan Mary. — Hiszen mondtam, hogy vissza foglak hozni!

Gibson elragadtatva ölelte magához feleségét.

— Igérem, hogy soha, soha többé nem hagylak el!

— Nem is lehet, Tomykám! Ugyanis már nemcsak rólam van szó!

— Hanem? — kérdezte izgalmas kíváncsisággal Gibson.

De Mary nem válaszolt. Bájos pirulással hajtotta le fejét.

Csak később, mikor egymást átölelve mentek a villa felé, jegyezte meg:

— Azt hiszem, amíg a baba kicsiny lesz, mindig itt fogjuk a nyarat tölteni!

Vége

Ön még nem előfizetője a Rádióéletnek

?

Akkor valószínűleg még nem jutott b. tudomására, hogy megjelent a

Rádióélet

Kérjen még ma mutatványszámot!!!

Csak egyszer lapozza át a

Rádióéletet

és már nem nélkülözheti többé. — Színesség, elevenné, láthatóvá teszi a rádió műsorát.

Előfizetési ára 1 óra P 1:20, negyedévre P 3:50, félévre P 7:— egész évre P 12:—

Irjon alábbi címre:

Rádióélet

Kiadóhivatala
BUDAPEST,
VII, Rákóczi út 20. I. emelet



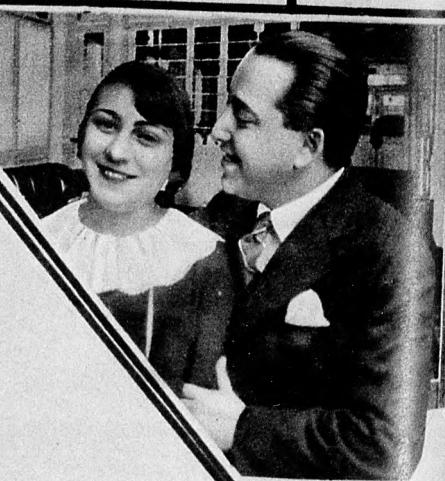
ILLUSZTR SLÁGER

VALAMI VAN MAGÁBAN

Szövegét és zenéjét szerezte: [név]
Előadja: Vigh Miklós
Faragó Erzsébet
Rozgonyi felvételek

*Magával járnék mindég
Nem is tudom, hogy mért
Miért is nincs úgy, mint rég
Miért nem jön, mért sért.
Ezüstös holdas estén
Magára gondolok
S magához lám
Utolszor tán
Megint egy dalt írok.*

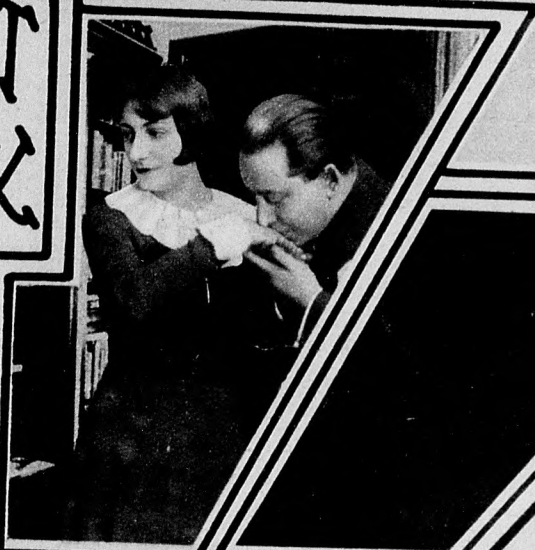
*Valami van magában
Valami csodás
Fekete szép hajában
Valami varázs.
Valami van magában
Édes asszonyom,
Mikor a
Hófehér kezét
Lágyan megcsókolom.*



USZTRÁLT ÁGEREK

VALAMI VAN MAGÁBAN

let és zenéjét szerezte: Faragó Imre
Előadja: Vigh Miklós és
Faragó Erzsébet



Szemébe néznék egyszer
Remegne kis keze
Felém ma jönni nem mer
De könnyes kék szeme,
Dac él a lelke mélyén
Pedig tudom: szeret
Dacolni kár
A másé már
Sohsem-sohsem lehet.

Valami van magában
Valami csodás
Fekete szép hajában
Valami varázs.
Valami van magában
Édes asszonyom
Mikor a
Hófehér kezét
Lágyan megcsókolom.



Tom és Jack hiába próbálták híressé tenni a szerintük tehetséges Maudot — nem sikerült. Egyszer aztán merész terv fogalmazott meg agyukban. Elhatározták, hogy ellopják Grace Eaton híres színésznő repülőgépét, amellyel óceánrepülésre akart indulni ezen a gépen Maud fogja az ő társaságukban az óceánrepülést véghezvinni és ő lesz híres, róla fog beszélni az egész világ. Tervüket keresztül is vitték és elindultak Honolulu felé. A repülést a gyöngye és törékeny Maud nagyszerűen bírta, bár igen magasan jártak.

Csak igen ritkán érzett gyöngye émelygést, a röpködők tengeri betegsége — még a kedvét se vette el ez a csepp baj. Ő igen jól utazott hajókon is.

Nemsokára lejjebb ereszkedtek, alig pár száz méternyire haladtak a víz fölé és Jack megjegyezte, hogy ezzel utat takarítanak meg.

— Minél magasabban megyünk, annál hosszabb az utunk Los-Angelestől Honoluluig. És olyan nagy a távolság, hogy ez igazán figyelemreméltó az útra. Itt semerre sincs hajójárat, biztonságban lehetünk.

— Hát az amerikai hajók?

— Azok jóval följebb, északibb vonalon haladnak San-Franciscótól a Hawaii-szigetek felé. A délamerikaiak

még messze dél felé vonulnak, mi közöttük megyünk. Úgy számítom, Tom nagyszerűen be tudja tartani az irányt, szinte hajszálnyi pontosságra.

Maud nagyon csodálkozott azon, hogy még akkor se volt sokkal melegebb körülöttük a levegő, amikor már majdnem fölöttük állott a nap. Elmúlt a délután is anélkül, hogy egyetlen hajót láttak volna. Csodálatos látvány volt elnézegetni, hogyan hagyja el az ő szédületes sebességű repülőgépeket az aransárga napgömb, pedig az teljesen mozdulatlanul látszik az égen, az ő gépük pedig, amint a tengerre vetett óriás árnyéka is mutatja, kápráztató gyorsasággal halad.

Késő délutánig Jack semmi öket érdeklő különösséget nem tudott fölfogni a Golden Eagle rádióján. Ekkor aztán egyre-másra kapták az üzeneteket, üdvözléseket, szidást, fenyegetőzést és rajongó ünneplést Amerika partjairól.

— Úgy látszik, a feldühödött miss Grace Easton csak most árulta el, hogy a Golden Eaglen rádióvevő is van. Vagy most fedezték fel ezt a monicaj repülőket. Megpróbált leadni egyet-mást.

Jack hű maradt eddigi eljárásához. Miss Maud Neville nevében az első üdvözlését miss Grace Eastonnak címezte.



ZONGORÁK, GRAMOFONOK

és minden más
hangszer

Reményinél

BUDAPEST,

VI/37 Király ucca 58—60 sz.



megköszönve neki a feledhetetlenül szép utat, amelyen azonban csak azok indulhatnak el, akiknek szárnyaik vannak. Aztán a Press-ét üdvözölte, majd Los-Angeles, Hollywood, Kalifornia és Amerika közönségét.

Mámoros válaszokat kaptak, amelyekről ők is szinte megrészegültek. Miss Maud behúnyta a szemét, hogy a lábait képzeltesse Los-Angelest és Hollywoodot, a meghódíthatatlan várost, és a motorkattogásból kihallotta a csengő üdvözlő muzsikát, százezrek ordítását, zrek tapsait. Még Tom Leith is derült téppel kiabált vissza a kormányülésből a pompás hírekre.

— Győztünk, Maud! Dől a dollár!

Este fél nyolc órakor érkezett meg miss Grace Easton készen és vázasa, amelyen a férfiak harsogóan nevettek, Maud ellenben az ajkát harapálta.

— Kedves ismeretlen! — rádiózta Grace Easton, — én minden tolvaj zobalányomnak odaajándékozom, amit ellopott tőlem, így természetes, hogy a

Golden Eagle is az öné lesz. Nem hordok semmiféle viselt holmit. Sőt, ha ki nem tőri bizonyára sima és fehér nyakát útközben, ha hazajön, kap némi szerepmaradékot is utánam hálából a nem kért reklámért.

— Remek dolog, Maud! Most már miénk a gép! Most már nem fognak üldözni a hatóságok! Minden pompásan sikerült, kicsikém!

A lány boldogan kacagott:

— Ohó! Még nem vagyunk a végén.

Jack!

— Nem bizony, Maud! Hallgasd csak, ez az üzenet éppen neked szól!

Maud a fülére szorította az egyik kagylót.

— Halló, Golden Eagle! Itt a Washington színház beszél! Ötszáz előadásra kérek opciót, miss Maud Neville! Ön szabja meg a föltételeit és a szerepeit! Halló! Rögtön válaszoljon! Stop!

— Halló, Golden Eagle! Itt a Grantham-ügynökség! Ezer előadást kérek.



A leány boldogan kacagott

miss Maud Neville! Ne válaszoljon másnak, ismeri cégünket! Stop!

— Halló, Golden Eagle! Itt Charly Dunham! Miss Maud Neville, én megveszem önt az egész életére, úgy, ahogy van! Dunham szava arany! Stop!

Sikongatás, víg csetepaté keletkezett az üzenetek nyomán. Tom Leith mosolyogva fordult hátra Jack felé.

— Mit mondtam Harrisbourghban? Befutottunk, Jack!

A fiatalember megrezzent egy kicsit. — Dehogy futottunk, Tom. Csak vigyázz tovább és gyereink! Egészen sötét van. Kár volna örömrünkben az óceánba veszni! Szerencsére most már csak ez az egy veszedelem fenyeget. A Golden Eagle kitűnő gép, azt hiszem, rekordidő alatt érünk el a Hawai-szigetekig! Halló!

A rádió Honolulu jelentkezett. Túlárado büszkeséggel és örömmel üdvözölte a csodálatos gép utasait, jelezve, hogy fényárban, zászlódíszben és tomboló ünnepléssel várja. Reméli, holnap délben megérkezik a Golden Eagle!

— Holnap? — nevetett Jack Russel. — Négy óra mulva, még hajnal előtt, derék hawaiiak!

Egyszerre kiáltást hallott előlről. Tom volt, aki hirtelen hátrafordult.

— Jack! Maudnak el kellene most aludnia. Pár óra nem fog ártani.

A szöke lány hevesen tiltakozni kezdett:

— Jaj, hagyjatok, gyerekek! Olyan boldog vagyok! Nem tudnék én most egy perccet sem aludni! Majd Honoluluban. Hiszen már csak négy óra, úgy-e?

Tom hátramorgott:

— No az nem bizonyos. Sőt azt hiszem, egyáltalán nem igaz. Végy be valami kis altatót, Maud, pihenten kell a hawaiiak elé kerülnöd, Jack! Adj be neki a sárga porból egy kockányit. Nagyon fontos, higyjétek el!

Jack egyszerre szorgoskodni kezdett, úgyhogy Maud gyanut fogott.

— Miért akarják ezek, hogy én elaludjam? No jó, ha csak ezt akarjátok! Tudok én nektek is játszani!

Engedelmesen nyúlt a sárga táblácska után és ügyesen a tengerbe ejtve, úgy

A legbájosabb baklis FELICITAS MALTEN



német filmszínésznő, aki közvetlen játékán kívül még annak is köszönheti sikerét, hogy egyszerűen, de nagyon izléseesen öltözködik. Őn is izléseesen és amellet olcsón öltözhet, ha a Párisi Divat szabásmintái után dolgoztat. A Párisi Divat a külföld legelőkelőbb modellrajzolóival tart fenn összeköttetést és többszáz csodaszép párisi modellt és szebbnél szebb kézimunkarajzot közül minden számában s szabásmintái igen olcsó áron megszerezhetők.

Féláron küldjük Önnek a Párisi Divatot 10 nappal a megjelenés után (tisztá, visszamaradt lapokat), hogy megismerje ezt a rendkívül érdekes lapot, még pedig ¼ évre 3 pengő 50 fillér helyett 1 pengő 80 fillérért.

Kérjen egy mutatványszámot, melyet ingyen és bérmentve küldünk. Kiadóhivatala: Budapest, VII, Dohány ucca 12.

lett, mintha lenyelte volna. Féloldalt hajította a fejét.

— Brr! De igazatok van, magam is fáradtnak érzem magam, fiúk. Hát pá, gyerekek, jó éjszakát!

Tom hátradugta a balkezét, morgott.

— Isten veled, Maud! Jó éjszakát! Kedves gyerek, jó gyerek voltál, kicsikém!

És Jack?

Pillanatig csak a kezét szorongatta, aztán hirtelen a térdére fektette az arcát, a válla rázkódott.

— Aludj, Maud, édes kicsi Maud! Drágám, szerelmem, picikém! Aludj!

Maud megrendülten hallgatta őket, de elhatározta, hogy nem mozdul, ő már alszik, akármilyen lesz is. Csak így tudhat meg mindent. Alig pihegett.

És a férfiak egy ideig még vártak, hallgattak. A motor egykedvűen kattogott tovább, ők pedig figyeltek, hallgaltak, Maud Neville az alvók egyenletes nyugodt lélegzését erőltette, lehűnyt szemei pedig a hosszú, selymes pillák alatt is megtalálták annyi részt, hogy kémlelődjének.

— Alszik már? — kérdezte Tom.

Jack föléje hajolt. A szája, az ő élesvonalú, kemény és forró szája veszedelmes közelségbe jutott Maud arcoeskája fölé és a szép revűsztár nagyon izgalmas pillanatot élt át. Egészen reáitűztek ennek a bolondos, keményszavú, de aranyszívű fiatalembernek a rajongó, könnyezésig szerelmes szemei. Maud alig állta, hogy föl ne ugorjék, mindig attól félt, összerándulnak az izmai és ő elárulja magát. De Jack ellenállott a kísértésnek, nem ért hozzá, pedig most már csakugyan nem tagadhatott semmit tovább. Lassan emelkedett fel az ülésen és áthajolt Tom felé.

— Elaludt szegényke. Hát? Hát nincsen segítség, Tom? Úgy-e nagyon nagy haj van? Mi történt?

A pilóta dörmögött valamit, azután vállat vont.

— Két óra még az életünk, Jack.

— Kettő! Kettő. Gondoltam, Tom, tudtam, hogy valami rettenő veszedelem kerülget, azért kellett elaltatnunk Maudot. Így hát ez a szegény kicsike álmában jut át a másvilágra, úgy-e?

Legalább nem kell szenvednie és sose tudja meg, sohase, hogy én... Tom! Mi a baj?

— A benzín.

— Mj az? Rossz? Vagy robbanásban van?

— Dehogy. Egyszerűen elfogy, Jack. Itt a jelzőcsöve, nézd. Nem egészen két óra múlva eláll a motor és mi lesiklőzhatunk a Csendes-óceán hullámaiba. Ezzel igazán nem számolhatunk. Nincsen semmiféle mentőkészülékünk, a mi repülőgépünk kerekese gép. Nem úszhatunk vele a tengeren.

— Rettenetes. És a szárazföld? Minő távolságra lehet még?

(Folytatjuk)

A

MAGYAR HIRLAP

minden előfizetője és a január elsőjével belépő új előfizetők, azok is, akik csak

egy hónapra

fizetnek elő: megkapják

ingyen

a

MAGYAR HIRLAP

szenzációs ajándékkönyvét,

a

Jövő évtized regényét

Előfizetési árak:

1 hónapra P 2-90
Negyed évre P 8-
Fél évre P 16-

Megrendelő cím:

MAGYAR HIRLAP

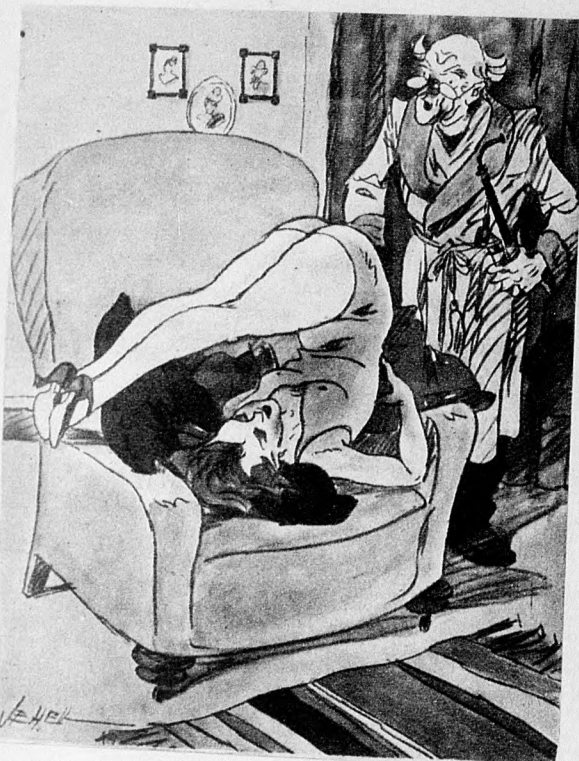
kiadóhivatala

Budapest, Aradi u. 10

Amin az egész világ nevet



Reggeli torna



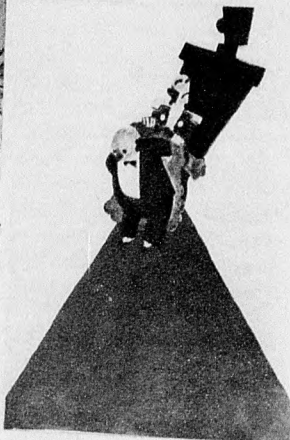
A jövő háziasszonya



— Az isten áldjon meg,
hol csavarogtál egész nap?
— Oh, kérlek szépen,
Emmával banánért voltunk
Afrikában, ott sokkal ol-
csóbb és frissebb, mint a
csarnokban.

(Jugend)

A nemes bosszú



Férj: Ez mégis csak felháborító, Ulla! Tizen-
nyolc év után mutatkozol be egészen új oldaladról!
(Lustige Blätter)

Hullaházban

— Van valami ismer-
tetőjele a megboldogultnak?
— Hogyne! Erősen da-
dogott szegény!

(Comoedia)

Müteremben

Festő (elragadtatással):
Azt hiszem ennél jobb
képet soha életemben nem
fogok festeni!

Műkereskedő: Sohse
csüggedjék el, kedves
barátom!

(Le Sourire)

Baleset

— Tegnap egy tíz mé-
ter magas létráról estem le.
— Jó isten és nem zűz-
tad magad össze?

— Dehogy! Hiszen a
legalsó fokon álltam!

(Pele-Mele)

Vendéglőben

— Két- vagy három-
márkás menüt parancsol
uraságod?

— Mi a különbség?

— Egy márka!

(Lustige Kiste)

— Méltóságos uram,
igaz, hogy a méltóságos
kisasszonyt hozzá méllöz-
tatik adni Harry úrhoz?
Hiszen ő az ön legnagyobb
ellensége?

— Igen! De gondolja
csak el Jean — a felesé-
gem lesz az anyósa.

(Pele-Mele)

A bárónó bált ad



— Szóval gróf úr, a következő táncot velem táncolja?

— Természetesen, kedvesem! Mit gondol, szórakozni jöttem ide?

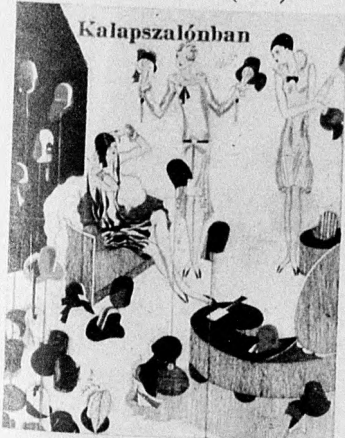
(La Vie Parisienne)

A jótevő

— Hát akkor majd elküldöm neked a legújabb négyköteles regényemet!

— Nagyon jól fogod tenni, kedves barátom, úgyszólván úgy hallom, megint hideg téltre lesz az idén kiállítás!

(Ulk)



Kalapszalónban

— Jó, jó, kisasszony csak az a baj, hogy nincs maguknál elég nagy vásztlék!

(Le Sourire)

Ezt is lehet!...

— Pincér, ebben a vendéglőben olyan csetel len a koszt, hogy egy barátomnak sem ajánlhatom!...

— Akkor talán az ellenségeinek ajánlhatná uraságod!

(Karikaturen)

Az akadály

Fényképész: No és most méltóztassék egy kissé barátságosabb arcot vágni!

Férj: Emma, eredj ki egy kicsit!

(Le Sourire)

Történelem



Ruharabló az őskorban. (Jugend)

Vendégszeretet



— Sok unalmas látogatód volt ma, Kitty?

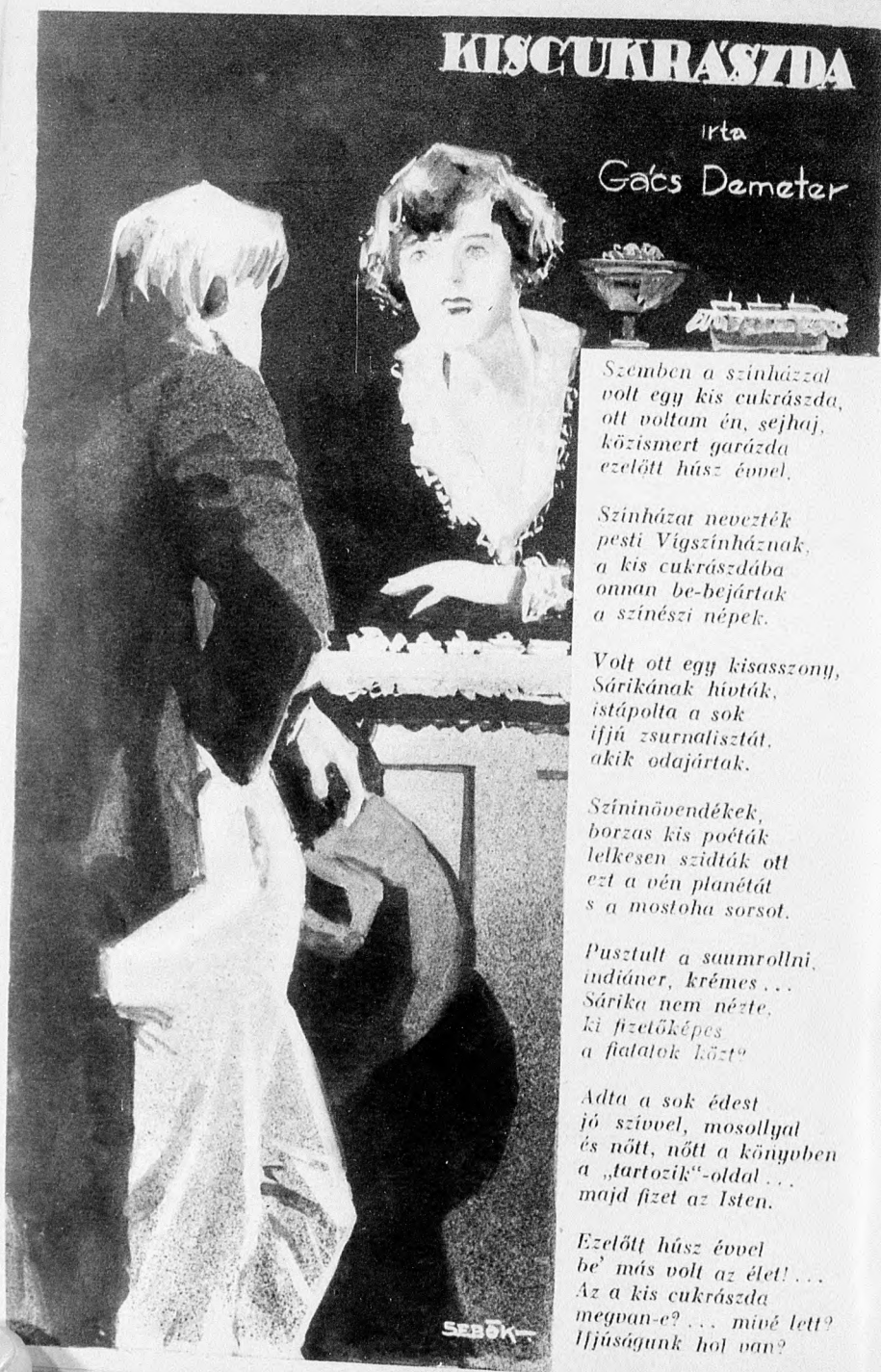
— Nem, szívttem, te vagy az első.

(La Vie Parisienne)

KISCUKRÁSZDA

írta

Gáts Demeter



Szemben a színházzal
volt egy kis cukrászda,
ott voltam én, sejhaj,
közismert garázda
ezelőtt húsz évvel.

Színházat neveztek
pesti Vígszínháznak,
a kis cukrászdába
onnan be-bejártak
a színészi népek.

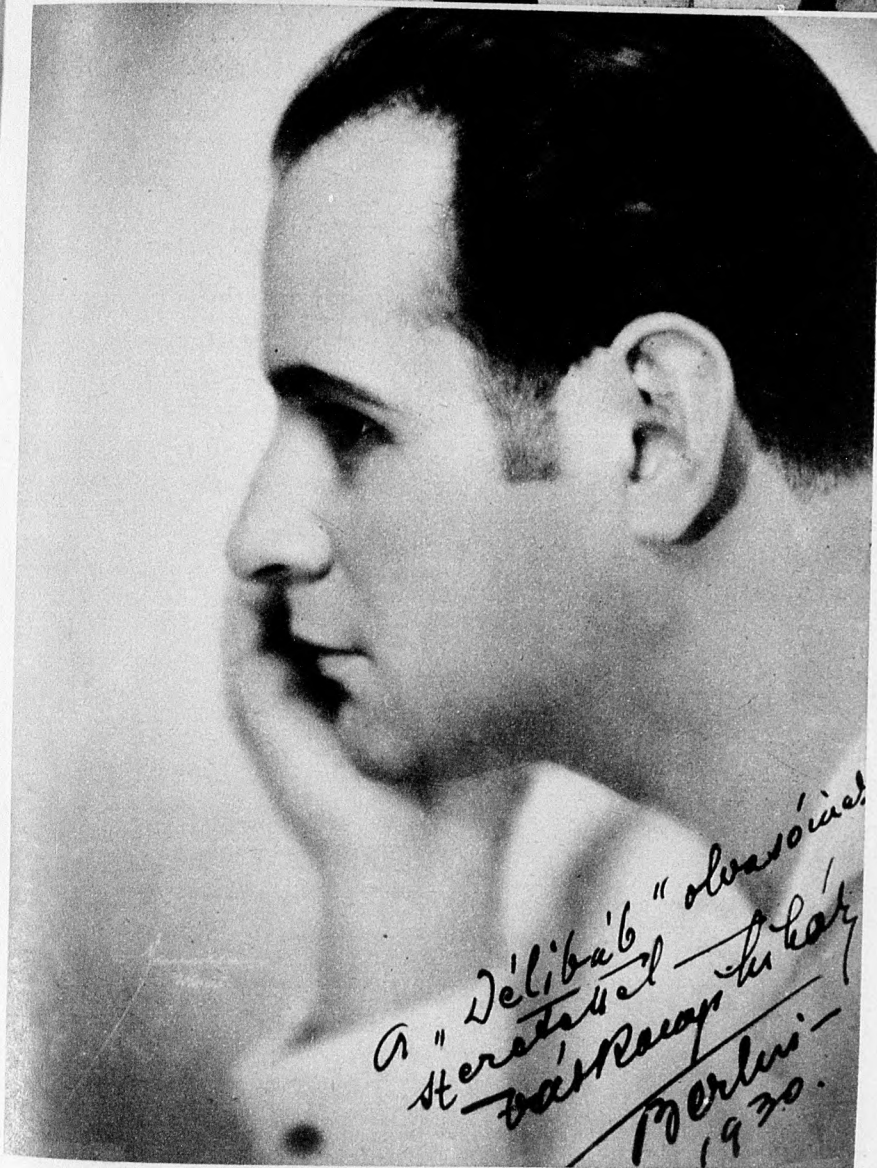
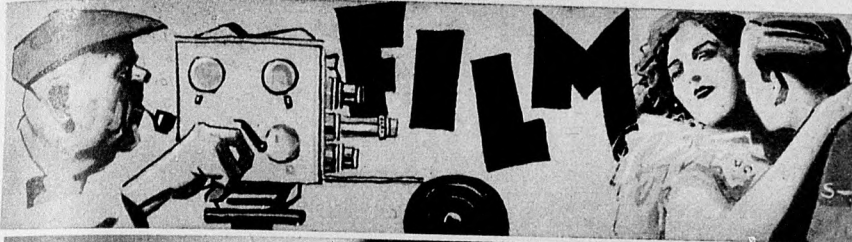
Volt ott egy kisasszony,
Sárikának hívták,
istápolta a sok
ifjú zsrnalisztát,
akik odajártak.

Színinövendékek,
borzas kis poéták
lelkesen szídták ott
ezt a vén planétát
s a mostoha sorsot.

Pusztult a saumrollni,
indiáner, krémes...
Sárika nem nézte,
ki fizetőképes
a fiatalok közt?

Adta a sok édest
jó szível, mosollyal
és nőtt, nőtt a könyvben
a „tartozik“-oldal...
majd fizet az Isten.

Ezelőtt húsz évvel
be' más volt az élet!...
Az a kis cukrászda
megvan-e? ... mié lett?
Ifjúságunk hol van?



A "Délibáb" olvasóinak
szeretettel
Bárczay Mihály
Berlin
1930.

Várkonyi Mihály dedikált fényképe (Fotó Manassé)



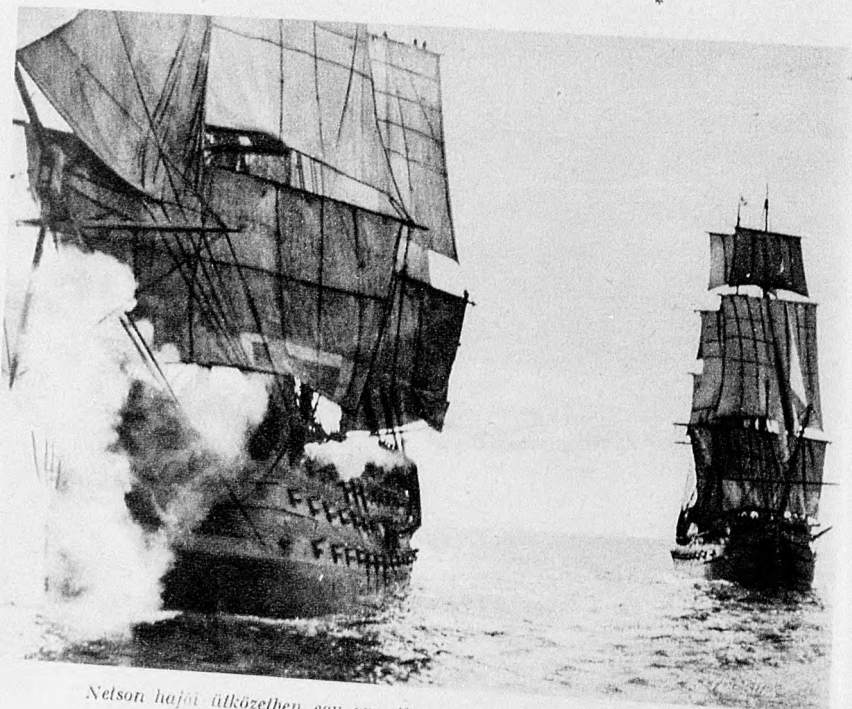
Miniatür hajók

A filmek elkészítésénél — mint már megírtuk — nagy szerep jut a technikusoknak, akik a különböző trükkök kidolgozásánál segédkeznek a rendezőknek. Ezek a filmgyári szakemberek, akik legtöbbször kiváló mérnökök és emellett ötletes feltalálók, néha hónapokon keresztül dolgoznak egyetlen filmjelenet megoldásán.

Minden filmgyárnak és minden filmgyári technikai trükkmesternek vannak jól bevált fogásai, amelyekkel többször operál, de még gyakoribb az az eset, amikor egy-egy trükköt csak egyetlenegyszer használnak fel. Ezeket a trükköket a gyárak titokban

szokták tartani, egyrészt azért, hogy a konkurens gyárak az ötletet el ne „vihessék”, másrészt nem veszik szívesen, ha a lapok megírják, hogy egy-egy szenzációsabb filmjelenet hogyan készül a filmgyárban. Ennek is megvan az oka, mert a publikum, amely csodálkozással nézi a szenzációs jeleneteket, hamar kiábrándul a filmből, ha megtudja, hogy a jelenetet milyen trükkkel készítették el.

Hogyan tud telkesedni vagy elszörnyedni az a mozinéző, aki tisztában van a trükkkel? Hogyan nézi egy hatalmas óceánjáró borzalmas elsüllyedését, ha tudja, hogy az óceánjáró a valóságban csupán apró játék-hajó volt? ...



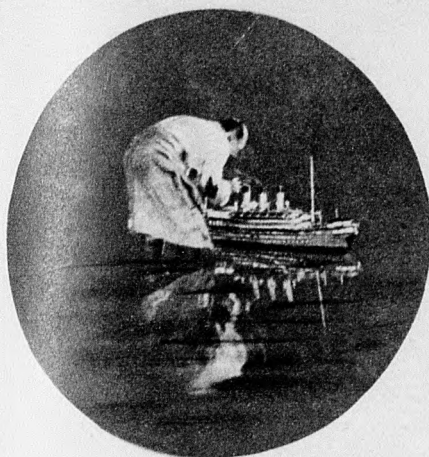
Netson hajói ütközelben egy amerikai filmben (Fotó First National)

A fil

Egy tudták játékh állítsák ezekkel szerűen emberek szereke

A fe hajók másfél száz minden füst szá a vízen Az utó játékh hogy a „csalást a hajó gitott a nél sok

Ezek felállító A mede kiterjed A minia vízre á lévő ru kapcsolj áramot gátatják a meden Egy kis vel hull megindu



A filmgyár mérnöke elindítja a miniatűr hajót a stúdió „tengerén”

Egyidőben a filmgyárosok el sem tudták volna képzelni, hogy ezeket a játékajókat a filmkészítés szolgálatába állítsák, de később rájöttek arra, hogy ezekkel a miniatűr-hajókkal egyszerűen lehet dolgozni, csak ügyes emberekre van szükség, akik a játékszereket el tudják készíteni.

A felvételeknél használt miniatűr-hajók a legtöbbször alig hosszabbak másfél méternél, de a moziban többszáz métereseknek látszanak. A hajók minden ablaka világos, kéményeikből füst száll és méltóságteljesen siklanak a vízen vagy küzdenek a hullámokkal. Az utóbbi időkben már olyan tökéletes játékajókat készítenek a technikusok, hogy a publikum észre sem veszi a „csalást” és ha észreveszi, legtöbbször a hajóablakokról veszi észre. A kivilágított ablakok ugyanis a természetesnél sokkal jobban világítanak.

Ezeket a kis hajókat a stúdióban felállított medencében bocsátják vízre. A medence ötven-hatvan négyzetméter kiterjedésű és a víz benne alig ér térdig. A miniatűr-hajót a gyár technikusa a vízre állítja, megindítja belsejében lévő rugó- vagy óraszerkezetet, bekapcsolja a világitást, amelyhez az áramot a víz alatt futó vezetékek szolgáltatják. A technikus ezután kijön a medencéből, a hajó pedig megindul. Egy kis villamosberendezés segítségével hullámokat idéznek elő és ezután megindulhat a felvétel.

*

A hullámokat a medence szélén elhelyezett és forgó fémlapátok verik. A hajó addig jár a vízen és olyan gyorsan halad, ameddig és ahogyan a rendező akarja. Csak akkor komplikáltabb a jelenet, ha a hajó el is süllyed. Ilyenkor olyan hajót tesznek a vízre, amely egy előre pontosan meghatározott időben el is süllyed. A hajó egy része elválnak, vagy a hajótest kettészakad és lassan a víz alá merül. A hullámok kavargását ilyenkor a medence közepén, a víz fenekén elhelyezett ventilátorokkal csinálják.

Ez így nagyon egyszerű dolognak látszik, de a valóságban rengeteg munkába kerül. A mérnökök először megrajzolják a hajókat, majd a technikusok elkészítik a modelleket, amelyeket százszor is kipróbálnak addig, amíg a felvételeket elkészíthetik.

Sok gondot okoz a technikusoknak a „tenger” is, mert még ma is észre lehet venni, ha a felvétel a stúdióban és nem a tengeren készül el. A víz hullámozása a legritkább esetben természetes.

*

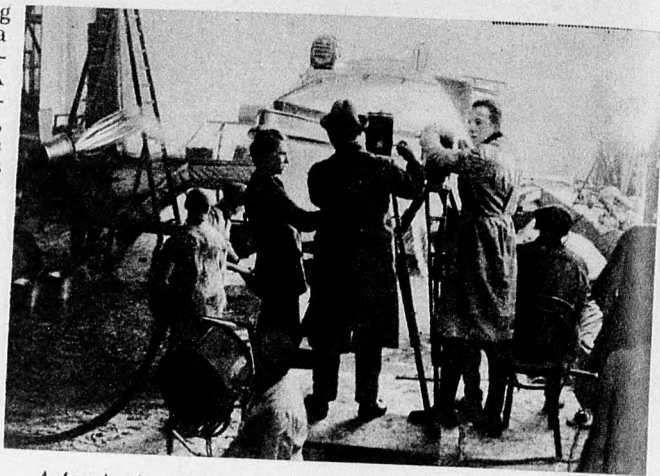
Igen gyakran megtörténi az is, hogy ebben a medencében valódi motorcsónakokkal vagy vitorlásokkal készítenek felvételeket. A medence persze nem elég nagy ahhoz, hogy azon a



A miniatűr hajó a mozivászonon teljes illúziót kelt

motorcsónak tényleg ússzon, de ezen a bajon igen könnyen segítenek. A motorost a medence széléhez erősítik, szembeállítják vele a felvevőgépet és ezután a motort megindítják.

A mozivásznon úgy látjuk, mintha a motoros nagy iramban száguldana a vizen. A hullámok magasra csapnak mellette és a víz gyöngyözve fröccsen szerteszét. A filmgyárban a motoros egyhelyben áll, de mozog a felhős hátter, amit egy egyszerű szerkezettel körbe forgatnak. Az elektromos szerkezet előírásos hullámokat ver és ezzel tökéletes az illúzió. Ezeket a felvételeket különben azért kell a stúdióban elkészíteni, mert a valóságban a tengeren előbb ki kellene várni egy jó vihart és mivel a vihar mindig sötétséggel is jár, a felvételt csak úgy csinálhatnák meg, ha a kísérő hajón hatalmas reflektorok állítanának fel. Egy-egy ilyen felvétel nemcsak nagyon költséges, hanem veszélyes is és emellett ritkán sikerül. Ez az oka, hogy a rendezők

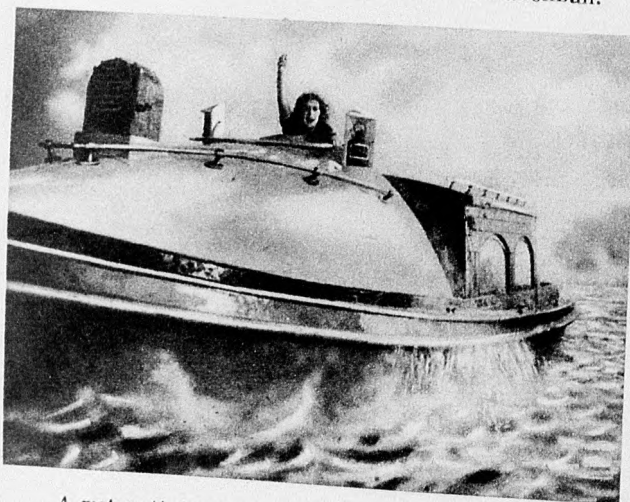


A természetes nagyságban megépített motorcsónak a filmstúdió medencéjében, a felvevőgép előtt

a legtöbbször megmaradnak a műteremben és ott készítik el a jeleneteket néhány jól bevált régi vagy új trükk segítségével.

*

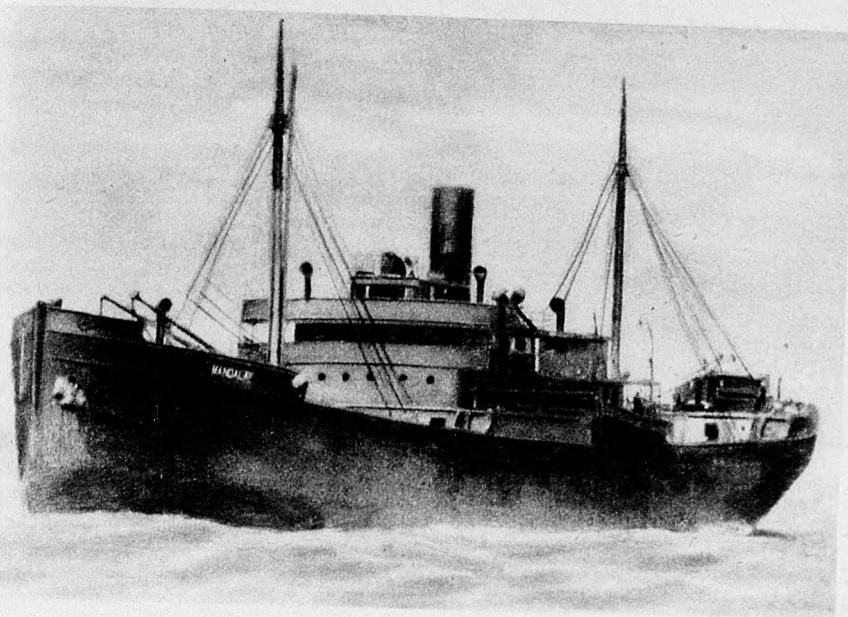
A viharos tengeren egy óceánjáró küzd a hullámokkal és a széllel. A hajó léket kapott és amikor már úgy látszik, hogy megmenekült, villám csap le a sötét fellegek közül és meggyújtja a hatalmas hajótestet, amely néhány pillanat alatt féloldalra dől és eltűnik a habokban.



A motorcsónak gyorsan siklik le a „viharos tengeren“

Ezt a jelenetet is miniatűr-hajóval készítték el. A villámcsapást úgy csinálják, hogy a jás-tékhajóra elindítása előtt egy erre a célra készített és megütésített port helyeznek, amely bizonyos idő múlva felrobban. A robbanás pillanatában villámcsapáshoz hasonló fény cikázik a hajó fölött.

A villámcsapást különben sokféleképpen idézik elő a filmgyárakban. A legegyszerűbb trükk az, amikor két hosszú fémrúd végére széndarabot erősíte-



Egy filmhajó felrobbanása előtt

nek és a rudak összeköttetésben vannak egy elemsorral. Az elemekből kifutó drótokat egy sós vízzel telt hordón vezetik keresztül. Egy gombnyomásra az egyik rudaeska végéről hosszú elektromos szikra ugrik át a másik rudaeskára.

Hajófelvételeknél az egyik rudat a miniatűr-hajóra, a másikat pedig a hajó fölött helyezik el. A felvétel alatt persze ezek a rudak láthatatlanok.

Sokáig az is probléma volt, hogy hogyan csinálják a játék hajó füstjét. Ezt a kérdést is megoldották, még pedig igen egyszerű módon. A hajóba egy olajlámpást tesznek, amelynek kanóciát úgy állítják be, hogy alig ég, de annál jobban füstölög. Egyidőben egészen keskeny szalagokra vágott selymet erősítettek a hajókéményhez és ezeket a selyemszalagokat egy apró ventilátor meglöbegtatta.



A robbanás után

Az amerikai filmgyárak néhány esztendővel ezelőtt még minden gondolkozás nélkül, sülyesztették a víz alá a hatalmas vitorlásokat vagy kisebb gőzhajókat, csak azért, hogy a jelenet élethű legyen. James Cruze, az ismert amerikai rendező például öt esztendővel ezelőtt egy öreg gőzöst robbantott fel a kaliforniai tengerparton, mert egyik filmjében egy ilyen hajórobbanási jelenet volt. A felvétel sok pénzbe kerül, mert az öreg parti gőzöser, bármilyen ócska volt is, húsz ezer dollárt fizettek és ezenkívül a robbanás — két emberéletbe került. A hatóságok vizsgálatot indítottak, per kezelték és a filmgyár fizetett, fizetett... Egyetlen olyan filmjelenetért, amely a moziban éppen, hogy a közönség szeméi elé villant. Azóta James Cruze is csak modellekkel, kis játék hajókkal dolgozik.

Ezüstöt * csinálnak * Chaplinből *

Los Angeles,
1929 december.

Az egyik filmgyár udvarán beszélgettem egy filmigazgatóval.

— Mondja kérem — kérdeztem föle — mit csinálnak a régi filmekkel?

— A raktárban őrizzük őket.

— Meddig?

— Sokáig. Aztán minden esztendőben *selejtezünk*. Azokat a filmeket, amelyekre már nincs szükségünk, eladjuk *süllyre*. A filmszalag emulziós rétege — mint tudja — *ezüstöt* tartalmaz. Ezt az ezüstöt kivonják szépen a filmből...

— És Chaplinből, Harold Lloydból és Zígoltóból *ezüstkanalal* csinálnak...

— Majdnem eltalálta. Az úgynevezett nagy filmek negatívjai azonban eltesszük. Ezek a filmek szorosan összefüggnek a film történelmével és idővel valószínűleg múzeumba kerülnek... Az *Aranyláz* és még néhány film erre a sorsra jut. Ebből persze a filmgyárnak nincs sok haszna, annál többet keres azonban a megsemmisítésre szánt filmekben. Az *elmúlt esztendőben* például százezer dollár értékű ezüstöt vontak ki a kiselejtezett filmekből.



Albert de Conti

A filmgyár raktárában ugyancsak megkérdeztem a főruhatárostól:

— Mit csinálnak a régi ruhákkal?

— Ó kérem, itt semmi sem vész kárba. A *divatos tolatteket* a sztárok természetesen csak egyszer viselik a felvevőgép előtt, a férfiruhákkal persze másként van, mert *Menjou* bizony sok szerepet alakított ugyanabban a frakkban. A női ruhákat viszont a kereskedők megvásárolják a filmgyáraktól. Egy sereg ember ebből él a filmvárosban. *Gloria Swanson* és *Mary Pickford* levetett divatos ruháit szívesen vásárolják meg ezektől a kereskedőktől a szegény statisztaleányok.

— És mit csinálnak a kosztümökkel?

— Ezek itt maradnak szépen a filmgyárban, hátha egyszer szükség lesz rájuk... Ez a *hátha* azonban azt jelenti, hogy soha többé emberre nem kerülnek. Melyik az a híres filmsztár, aki öreg ruhát venne magára. Ez az oka annak, hogy ebben a raktárban nem kevesebb, mint 22.000 kosztümöt őrzünk. Ezeket a kosztümöket nem-

régiben még a leghíresebb csillagok viselték.

Ernest Lubitsch-sal lőncszöttem. A híres rendező móhon ette az ebédet és egészen biztos, hogy az egyes fogások között arra a pillanatra várt, amikor újra a fogai közé szoríthatja kedvenc szivarját. Nem is lehetett addig egyetlen szavát hallani, amíg rá nem gyújtott. Füstölgés közben aztán megszólalt:

— Hogy mennyi baja van egy rendezőnek!

— Történt valami ma délelőtt?

— Tudja, legújabb filmem egyik jelenetében egy szerelmespár szerepel. Statiszták játsszák. Magam elé állítottam egy sereg nőt és férfit és próbáltam velük. Egyik sem felelt meg. Végül egy magas férfi és egy alacsony nő maradt előttem. A jelenet elég jól ment, de a két ember úgy nézett egymásra, mintha egymás ellenségei lennének. Végül őket sem tartottam alkalmasaknak a jelenet eljátszására. Mielőtt azonban elbocsátottam volna őket, megkérdeztem: „Mért haragudnak egymásra?” „Mi nem haragszunk egymásra — felelték, — hiszen házastársak vagyunk!...”

Még Amerikában is elesodálkoznak azon a pályafutáson, amelynek egy osztrák fiatalember a hőse. A *hósti Albert de Conti Cedassamare-nak hívják és valamikor lényeges tiszt volt az osztrák-magyar hadseregben*. Conti a háború után elhatározta, hogy új életet kezd. Szakitott addigi életével, hajójegyet váltott és áthajózott Amerikába. New-Yorkban egy fillér nélkül állt az utcán és mivel nem akart éhenhalni, munkát keresett. Keresett, de nem talált és végül egy vendéglőben tányérmosogató lett. Két hónapig dolgozott itt és végül egy olajtársaság ügynöke lett és ebben a minőségben Texasba utazott. Az egykori tiszt azonban nem igen érthetett az olajszakmához, mert rövid idő múlva felmondtak neki. Ő azonban nem esett kétségbe, hanem Los Angelesbe utazott, ahol egy tisztüintézetben vállalt kihordói állást.

Egyszer, amikor egy csomag ruhát vitt fel egy házba, a lépcsőn unalmában elolvasta azt az újságpapírost, amelyben a ruha volt. A következő hirdetésen akadt meg a szeme:

„Egy olyan férfit keresünk, aki a világháborúban mint aktív katonatiszt vett részt. Egy film felvételeihez

szaktanácsadói minőségben alkalmaznánk.”

Conti hamarosan leadta a ruhát, zsebrevágta a borralatát és elrohant a filmgyárba, ahol megvizsgálták papírjait és alkalmazták.

Tanácsaival meg voltak elégedve és legközelebb már szerepet kapott egy háborús filmben. Albert de Conti Cedassamare azóta egy sereg filmben szerepelt, természetesen mindig uniformisban.

*

A napokban a filmgyárak legújabb statisztikai kimutatása került a kezembe. A statisztika szerint jelenleg negyvenháromezer ember áll a hollywoodi filmgyárak szolgálatában. Ezek közül huszonhétézer statisztá. A többi szereplő és úgynevezett „technikai személyzet”.

*

Igazán a véletlen műve, hogy Joe Reddy, Harold Lloyd propagandafőnöke nagyon hasonlít a pápaszemes színészre. Kettőjük között talán csak az a legnagyobb különbség, hogy Harold Lloyd csak a filmben hord szemüveget, Reddy azonban mindig.

Nemrégiben Harold Lloyd a propagandafőnök társaságában elment egy hollywoodi színházba. Az előcsarnokban egy idegen ember lépett Joe Reddyhez és kedélyesen a vállára csapva, így szólt:

— Jónapot mr. Lloyd, hogy van? Reddy dühbegurult és így válaszolt az idegennek:

— Pardon, uram, ön téved, én nem vagyok Harold Lloyd... Lloyd úr ott sétál a túlsó oldalon... Szemüveg nélkül.

A tolakodó férfi nem volt lusta, átment Lloydhoz és így szólt hozzá:

— Mit szél hozzá, kedves uram, megszólítottam Harold Lloydot és erre azt válaszolta, hogy nem ő az igazi Lloyd, hanem ön...

— Haha — nevetett jóízűen Harold Lloyd, — ő mindig ezzel a trükkal teszi lóvá a tolakodókat... H. H.

EMILE GABORIAU híres regénye:

A bűn forgatagában

Ára bérmentve 1 pengő 10 fillér. Megrendelhető a „DÉLIBAB” kiadóhivatalában, Budapest, VII. kerület, Dohány uca 12 sz.

* Hollywoodi * * tutti-frutti *

Hollywood, 1929 december.

Szép, szép, sőt gyönyörű a gyümölcs-erdőkkel ékes, azurkék égboltozatú Kalifornia. Megkapó Los-Angeles és a vele egybeépült filmváros, Hollywood döbbenetes autóforgalma. Elbájoló az a sok pompás teremtés, fiatal leányok egész hadserege, akik egész Amerika, sőt bátran mondhatjuk, a világ minden tájkáráról állandóan özönlenek ide, hogy fiatalságukkal és szépségükkel meghódítsák a világot. Káprázatos a legtemperamentumosabb amerikai város életerejé és a benne lüktető sok energia. De azért hiába, mégis csak a filmműtermek, a bennük és körülöttük zajló élet a legérdekesebb egész Hollywoodban.

Én is minden pillanatomat, amikor egyéb dolgom nincs, a műtermekben, a műtermek körül töltöm. Amerikában az újságíró furcsa spécies, nem mindenki szereti, de respektálják és bátran lehet állítani, hogy a sajtó embereinek nagyobb a mozgási szabadsága, mint akár a rendőrségnek. Az újságíró előtt Amerikában minden ajtó tárva-nyitva van. De ha valahol véletlenül pont az orra előtt csapják be, az nem nagyon izgatja, mert akkor bemászik az ablakon. És ezt annál nagyobb lelkingugalommal teszi meg, mert maga is szentül meg van győződve arról, hogy az újságírónak kötelessége mindenütt jelen lenni, sőt elképzelhetetlen, hogy valami fontos esemény újságíró nélkül végbemenjen.

Igy azután a filmműtermeknek sincs sok titka az újságírók előtt. A producerek tudják, hogy a sajtó embere nem ellenségük, de szövetséges jó barátjuk. Az egyik óriási filmgyár üveg-házában, amelyet belülről háromszoros hangszigetelőréteg borít, a tetőtől a padozatig egy hatalmas medencében, melynek vizét nagyerejű gépszerkezet tartja erős hullámokkal, egy motorosónak küzd a hullámokkal. Időközönként a rendező jelzésére három hatalmas esatornából ömlik tekintélyes víztömeg alá, amely felborulással fenye-

geti a könnyű jároművet, a hátteret alkotó szürke vászonfelületre gomolygó fellegeket vetítenek és a csónakban imbolygó sztár a harsogó, haragvó zivatar hangját időközönként szilajon túlkialtva, szerepét a mikrofon segítségével is teljesebbé teszi. Hangosfilm készül — mint általában mindenütt. Ennek következtében sokkal komplikáltabb a munka és egyes jeleneteket olykor nyolcszor, tízszer is meg kell ismételní, amíg a fényképészet és a hangregisztrálás egyaránt kifogástalanul összevág. Bizonyos, hogy ennek a jelenetnek is óriási sikere lesz és sokszázezren fogják elszorult szívvel végignézni a világ minden tájkán ezt a részletet, amikor a hős apró motorosával legyőzi a haragvó elemeket. Azt pedig a világról sem hinnék el, hogy az egész egy kisebbfajta uszodamedencének megfelelő területen készült.

Amikor a jelenet regisztrálása után kitáruznak a műterem ajtói és újra a szabadba lépünk, egy másik rendező adja ki éppen az utasításait a segédjének: „Holnap reggel nyolc órákor a sivatagi részt fotografáljuk. Szükségem van hűsz tevére, két hatalmas oroszlánra és tizenöt-hűsz sakálra.” „Igenis”, feleli a legtermészetesebb hangon a segédrendező, mintha a főnöke csupán azt mondta volna neki, hogy hozzon ötért liptói túrórt. Sőt azt hiszem ezen még inkább csodálkozott volna. Jellemző az összes elképzelhető kellékek beszerzésére és nyilvántartására nézve, hogy a napokban egy felvételnél hirtelen egy kétesztendő s félvér gyermekre volt szükség. A nyilvántartóirodák segítségével a kívánt gyermek egy negyedóra múlva a rendező előtt állott.

Ugyanecsk az Universal területén most hatalmas munkálatok folynak: több négyzet kilométernyi területen tizenöt kilométer hosszú futóárkokat, gyalogsági fedezéket és tüzérségi állásokat építenek. Valóságos frontot varázsolnak a békés Kalifornia kellős közepébe. Ötezer főnyi gyalogság, megfelelő tüzérséggel, repülőpárkkal és

műs
való
köny
a l
bó
A
müt
keny
tájél
kell
ugya
csup
filme
sztár
filme
Hills
magá
nehé
Mi
messz
hogy
rázat
tetet
istáll
a hín
szolg
rikai
csüng
mint
filmje
leténe
tet ha
ben a
tanyá
és oss
villája
ben a
a nag
verly-
a csü
Az
zül a
Fairba
numa
Ezel
körül
ban üt
is min
számít
den sz
meg v
ereje,
az ang
a kon
lakáj,
T
hajé
TE

műszaki csapatokkal itt fogja megvalósítani az utóbbi idők legnagyobb könyvsikeréből, Remarque „Nyugaton a helyzet változatlan” című munkájából készült filmszenáriumot

Amikor az ember már belefáradt a műtermek körül zajló viharzó tevékenység csodálásába, akkor csendesebb tájékok felé kívánczik. Ilyenkor ki kell sétálni Beverly-Hills felé, ahol ugyancsak kínálkozik elég látnivaló, csupán más természetű. Beverly-Hills a filmesillagok Rivierája. Amint egy sztár megfelelő összeget keresett a filmen, első dolga, hogy a Beverly-Hillsen, Hollywood Rivieráján építtet magának villát vagy palotát, a többi nehéz ember szomszédságában.

Minden villa külső formája már messziről elárulja a szakértő előtt, hogy ki lehet a gazdája. Tom Mix káprázatosan cifra, mexikói palotát építtetett magának, amely mellett az istálló csaknem olyan hatalmas, mint a híres cowboy színész használatára szolgáló épületrész. Harold Lloyd amerikai stílusban épült lakóháza úgy csüng egy meredek szakadék szélén, mint ahogy ő szokott balanszírozni filmjeiben a felhőkarcolók legfelső emeletének keskeny párkányán. Az épület hatalmas park veszi körül, amelyben a legfuresább exotikus állatok tanyáznak paradicsomi szabadságban és össze-visszaságban. Gloria Swanson villája talán a legszerényebb, de egyben a legizlésesebb is. Charlie Chaplin a nagy szellemeket megilletően a Beverly-Hills legmagasabb pontján, fenn a csúcsra építtette fel villáját.

Az összes filmsztárok lakóhelyei közül azonban kétségtelenül Douglas Fairbanks és Mary Pickford tuszkulánuma a legsodálatosabb.

Ezek körül az elsőrangú csillagok körül vagy közvetlen szomszédságukban ütötték fel a tanyájukat a többiek is mind. Valamennyien, akik egyelőre számítanak a film világában. És minden sztár villájának vagy palotájának meg van a maga eredetisége, vonzóereje, vagy nevezetessége. Az egyiknél az angol király volt szakácsa dirigálja a konyhát, másutt orosz hereceg a lakáj, Norma Shearernek vannak a leg-

sebb kutyái, amelyek egész vagyont képviselnek. A nők bálványának regényes otthonában az ópium és kokain hívei adnak találkozót egymásnak, mert egy páncélajtóval lezárható szárnyban teljes hűséggel berendezett ópium-barlang várja az édes és a fehér mérge rabjait. Nem kis vonzeróval bír a száraz Amerikában az egyki legvidámabb női sztár kastélya, amelynek pincéjét és a pincében felhalmozott elsőrangú szeszraktárt, válogatott bor- és pezsgőfajtáit királyi udvartartások is megírgyélhetnék.

És így megy ez végig egész Beverly-Hillsen, mindenütt érdekes specialitásokra akadhat az, akik előtt ezek a tündérkastélyok feltárulnak. A legnehezebb dolga a szegény, újonnan felfedezett sztároknak van, mert napról-napra nehezebb lesz már valamit kitalálni.

(globoetrotter)



Dalmady Erzsébet,
a Lehár-revü egyik főszereplője
(Fotó Rozgonyi)

TARTÓSAN ONDOLÁLTASSA KRÁNZITZ A.

haját, mert az a nedves és esős időben is hat hónapig eltart.

TELEFÓN: AUT. 390-40.

IV. Párizs uca 5. Főpóstával szemben.



AZ EZERMESEK HÁZA.

Berlin, 1930 január.

A ház titokzatos. Ablaktalan jegyház. Belül emberek és mesék élnek. Történeteket csinálnak, vidám történeteket és szerelmi drámákat. Hátborzongató és könnyű bolondságokat.

Emberek élnek itt. Rablók, jószívű emberek, ártatlan fiatal leányok és megcsalt asszonyok. Öregek és fiatalok. Ordító emberek és csöndesek. És csupa, csupa mese. Ez az ezermesék háza: a filmstúdió.

Művészek írják a szcenáriumot, művészek játsszák a szerepeket és művészek csinálják a stílusos dekorációkat.

A mese a hatalmas épületben lakik és néhány lépésnyire a valószínűtlenség-

gek, a mesék házatól vonatok robognak ismeretlen célok felé. Köröskörül világos irodákban hivatalnokok körmölnék, számolnak, üzletemberek vitatkoznak. Itt adják el a mesét.

Az ablaktalan falakon belül, a nehéz ajtók mögött, művészek és varázslók életet öntenek a mesékbe. A színházak eddig csak az arcukkal, gesztusaikkal beszéltek, de ma már megszólalnak: hallani a hangjukat.

*

És ők maguk, a színészek és színésznők úgy érzik, hogy ebben a nagy házban meglevenednek az átmok. Nem szív nélkül, hidegen játszanak, hanem úgy, ahogyan azt gyermekkorukban a

me
mo
é
am
völ
l
lass
élet

E
ger
het
okü
az
moh
ban
E
a n
met
ják
író
a fil
nak,

Ha
gyer
a sz
egys
világ
kezik
Eg
berli
ruhá
kint
sport
doboz
rényl
enniv

De
bűjök
borüb
itt tá
dóan
összes
borno

A
tüllkő
körjén
mekke
az ajtó
hogy
hónap
kell m

mesékben olvasták és ahogyan megáldották. Elhiszik azt, amit az író mond és a történetben élnek egészen addig, amíg ki nem mennek a napfénybe, a való életbe.

Idegesek és kevésszavúak. De aztán lassan, lassan ismét megszokják a való életet.

*

Emberek, akik sohasem láttak tengert, az ezermesék házában megfürödhhetnek a hűs hullámokban. Színészek, akik sohasem láttak maharadzát, ha az író szeszélye úgy akarja, holnap maharadzák lehetnek saját palotájukban és saját háremükben.

Egy-két nap, hét vagy hónap, aztán a mese egyszerre szertefoszlik. A filmet befejezik, a dekorációkat lebontják és helyükbe újakat építenek. Más író jön más mesékkal és álmokkal. És a film rabszolgái is új álmokat álmodnak.

*

Hát igaz lehet mindez? Odahaza gyermekkorában fekete kenyeret evett a szegény munkásfiú és a stúdióban egyszerre sztár lesz belőle. A kulisszavilágban csipketerítés asztal mellett étkezik, szertartásos lakájok veszik körül.

Egy leány kiszolgálónő volt a nagy berlini áruházban és ma filmesillag és ruhát Párizsból hozatja. A mese néha kint is folytatódik. A kapu mögött kis sportkocsi várakozik a sztárra, ékszerdobozában vagyontérő ékkövek, a szekrényben eredeti Paquin-moდეilek és ennielő párizsi kalapok.

*

De néha a statiszták is cifra ruhába bújják. Az a szegény ember, aki a háborúban alig vitte az őrmesteri rangig, itt tábornoki egyenruhát kap. Állandóan belebotlik kardjába, a rendező összeszidja, de ő azért boldog, mert tábornok...

A kis statisztalány, aki rózsaszín túllétköteményekben táncol a stúdió túlkörfényes parkettjén, csillogó égő szemekkel néz körül. S míg ott van, belül az ajtó mögött, nem jut az eszébe, hogy Berlin külvárosában egy sötét hónapos szobában lakik, ahol este meg kell majd varrnia rongyos harisnyáit.

*

Két ember áll egymással szemben a felvevőgép előtt: egy férfi és egy nő. Hónapokkal ezelőtt házastársak voltak.

— Még mindig nem tudja, nem érzi, hogy szeretem? — kérdezi a nő a férfitől és édesen mosolyog. A férfi meglágyul. Átöleli a nőt, szerelmes szavakat suttyog a fülébe.

A felvétel nem sikerül. A rendező tisztesen egymásután elismételteti velük a szerelmi vallomást, a szerelmi jelenetet.

Itt bent szerelmesek, de kint halálos ellenségek. A volt feleség pert akaszt a férj nyakába. Meghurcolja. A hírlapok hasábjain csatáznak. Kitergetik elmúlt házasságuk minden intimitását. A volt férj poszonokat ígér a volt feleségnek...

Bent a stúdióban azonban egymásra mosolyognak.

*

Új sztár. Fiatalember. Tegnap még egy festékgyár ügynöke volt. Kopott aktatáskával a hóna alatt szaladgált a nyomdákba. Volt egy munkásbarátja. A munkás sógora az egyik filmgyár portása. A portás úr beajánlotta az ügynököt a filmgyár egyik segédrendezőjének. Az ügynökből filmstatiszta lett. Az aktatáska eltűnt a hóna alól és hamar elfelejtette, hogy hónapokon keresztül hányszor mondta: „Alázsolgája... van szerencsém.” Frakkot húztak rá és vígjátékokban statisztált. És aztán nemsokára felfedezték. Főszerepet kapott egy filmoperettben... Ma kisleányok, asszonyok, szegény és gazdag nők szerelmeslevelekkel ostromolják. Az igazi művészetéről vitatkozik a szcenáriumíróval, szerződésének felbontásával fenyegeti meg az igazgatói és havonként jónéhány ezer márka gázsit vág zsebre. Mindennap hajnalig mulat a bárókban és leereszkedően jogadja ismeretlen emberek köszöntését.

*

Ez az ezermesék és álmok háza. A modern aranycsinálók műhelye. A mágia új háza.

Kemény munka, nagy sikerek előszobája és szomorú csalódások és megölt álmok háza:

Filmstúdió!

Chester Conklin



Délbáb

Hoot Gibson



MI TÖRTÉNT?

Az 1929. év karácsonya

kitünően sikerült Hollywoodban. Harold Lloyd rengeteg ajándékot kapott ismeretlen rajongóitól. Többek között harminc fogkefét és majdnem két tucat önborotvakészüléket. Chaplin majdnem kétezer csomagot kapott. Ezekben a legfantasztikusabb ajándékok voltak. Papagájtól díszpárnáig és játékautomobiloktól kerékpárig mindezzel megajándékozták.

De nemcsak kaptak ajándékot, hanem adtak is. Esther Ralston például hatvan árva házi gyermeket gyűjtött össze karácsonyfája alá, akiket fejedelmi módon megvendégtelt és megajándékozott. Clara Bow-t majdnem megboldondította a karácsony. Boldog-boldogtalannak ajándékot vásárolt. Dorothy Arznernek, az ismert rendezőnek ezüstpipát ajándékozott.

George Bancroft egy automatát hozatott Berlinből Olga Baclanova számára. Az automata papírgyűrűket, plébautókat, repülőgépeket és rádiókészülékeket dobál ki magából.

Charles Rogers karácsony estéjén színes léggömbökkel díszítette fel Mary Brian házát, amiből sokan azt következtetik, hogy a filmszínész hamarosan feleségül veszi a filmszínésznőt.

Mindenki örült a karácsonynak, csak Chester Conklin nem, aki ezidén is — mint eddig minden esztendőben — két bajuszkötőt kapott a feleségétől. Pedig csak a filmfelvevőgép előtt visel bajuszt.

Két új filmesillagot

fedeztek fel az amerikai filmgyárak. Az egyik Helen Jones, aki úgy jutott filmszerephez, hogy az egyik filmgyár feketehajú, kékszemű leányt keresett. A kétszázötven jelentkező közül őt találták a legalkalmasabbnak a szerep eljátszására. A másik jelfedezettet Ivan Lenownak hívják és „Dal a lángokban” című filmben kapott szerepet. Lenow valamikor híres boxbajnok volt és nem egyszer Jack Dempsey ellenfele volt a ringben.

A leghíresebb filmesillag

állandóan arról panaszkodik, hogy nem bírja azt az öldöklő iramot, amit a rendezők és a producerek diktálnak nekik. Nem bírják a napi tíz- és tizenkétórás munkát. Egyetlen színész van, aki nem panaszkodik: Lon Chaney. A híres jellemszínész fáradhatatlanul dolgozik a filmstúdióban, úgyhogy néha a rendezők és partnerek egymásután dőlnek ki mellőle. Reggel nyolckor már a gyárban van és gyakran csak éjfél tájban megy haza. És míg másnap a rendezők és a többi színészek álmosan, fáradtan jönnek be a gyárba, addig Lon frissen, pihenten fog a munkához. Legutóbb megtörtént, hogy harmincöt órán keresztül megszakítás nélkül dolgozott egy filmjeleneten és talán tovább is dolgozott volna, ha felesége haza nem viszi.

Hoot Gibson

az egyetlen cowboy-filmszínész, akit nem tett lónkre a beszélőfilm. Az egyik nagy amerikai vállalat egymillió dollárt ajánlott fel neki nyolc beszélőfilmért. Gibson ezt az összeget keveselle...

**Elromlott a rádiója?
Nem ég a villany?
Leszakadt a csillár?
Elfőrt a villanykapcsoló?
Egy kis olcsó csillár kéne
a gyermekszobába?**

Száz ilyen apró kérdés merül fel a háztartásban, amelyek mindegyike pár fillérrel megoldható. Lelkiismeretesen és olcsón dolgozom és nagyon kérem, hogyha szükség merül fel, írjon egy levelezőlapot, küldje le a leányt, vagy fáradjon be az üzletembe. Nincs az a csekély munka, mit nagyon szívesen ne vállalnék.

Címem: **Schwarz Károly**

hat. eng. elektrotechnikai vállalat
Budapest, VII, Dohány ucca 10 szám
Telefón: J. 352—37

Hool Gibson



Társaság és Divat*

A bárónő délutáni teáján

— Isten hozott benneteket, drágáim. Ne csodálkozzatok, ha még mindig ünnepélyes hangulatban találtok. Az olasz-belga nász nemcsak engem foglalkoztat még, hanem foglalkozik azzal az egész világgal.

— Mindannyiunk nevében kijelentem, hogy én csöppet sem csodálkozom az ünnepélyes hangulaton, sőt engem még büszkeség is tölt el arra a gondolatra, hogy a fejedelmi házaspárnak mi magyarok olyan nászajándékkal kedveskedtünk, amely az ott felhal-

mozott, kincseket érő ajándékok között is első helyet kapott. Pedig voltak ott olyan különlegességek is, mint például az indiai maharadzsa manikűrözött körmű kis oroszlánja.

— És olyan drágaságok, mint az angol király briliáns-kollekciója, melynek merev, lélektelen ragyogását négy kis japán pincsi bohókás ugrándozása enyhítette. A kis kutyusok, melyeknek értéke szintén nem megvetendő, ugyancsak az angol király ajándékai.

— Képzelem, milyen bájosak voltak.



A JOGÁSZBÁLRLÓL. A bált megnyitó hölgyek és a bálelnők. Sztranyavszky Ilonka, Rapaich Mary, Bezegh-Huszágh Éva, Zsitbay Kató, Kiss Irma, Doleschall Lotte, Schindler Pál, Sztranyavszky Imre, ifj. Erney Károly

Gaog Aranka

kozmetikai intézete Budapest, IV. kerület, Múzeum körút 13. I. Ingyen kozmetikai információ. A főváros vezető kozmetikai szalonja

Hát azt tudjátok-e, hogy az olasz király mesés szép jachtot ajándékozott a fiatal párnak...

— S a fiatal pár ezen a jachton utazik Egyiptomba.

— Nagyon érdekes. Tudjátok-e, hogy minden valószínűség szerint találkozni fognak ott egy másik fejedelmi házaspárral, ahol a nő királynő ugyan, de a férfi egyszerű polgárember.

— Úgyes beállítás. Az ember holmi, egészen romantikus fejedelmi meszalianszra gondol. Pedig nincs másról szó, mint a mi kedves szépségkirálynőnkéről, Miss Európáról, akinek ma egész egyszerűen Brammer Pálné, született Simon Erzsébet a neve.

— Ugy van. Nem ugrottatok be.

— No de maradjunk már végre Budapesten.

— Hát kezdjük a „legmagasabb”

farsangi pletykával. Az elitebálon megjelent a leggazdagabb magyar herceg is és megjelenése, amint ez már ilyenkor szokás, előzőleg köztudomású volt, lévén ez olyan családtekle. Tudott erről a művész is és titkos terveket forralva, meghívatta magát a bála. De művész tervez s személyi titkár végez. A titkár úr ugyanis erőteljes eszközökkel akadályozta meg azt, hogy a művészt bemutassák a hercegnek.

— Én is hallottam valamit erről a művészre nézve szomorúan végződött báli éjszakáról. A herceg tartózkodásának ugyanis meg van a maga regényes háttere. A herceg ezidőszerint szívének minden dobbanásával Magyaróvárott van még akkor is, ha a pesti bálók fényét emeli magas személyének megjelenésével. A herceg kü-

lönben arról nevezetes, hogy meglehetősen bizalmatlan a nőkkel szemben s ennek folytán igen tartózkodó is. Senki olyan előkelő nem tud keresztülnézni a nőknél, mint ő.

— No meg a walesi herceg. Már tudniillik azokon a nőknél, akiket nem akar meglátni. Ellenben ha valakit kegyeibe fogad, azzal szemben aztán gáláns tud lenni.

— Igazi hercegi tulajdonság. Ez a kedves fejedelmi sarj, ki-ről hétről-hétre fel tud valamit jegyezni a krónika, ezúttal egy magyar származású, de külföldön élő operaénekesnővel szemben járt el gavallérosan. Kicszközölte ugyanis, hogy a művész meghívást kapjon egyik előkelő londoni operaházhoz.

— Pompás. Bizony, nem minden művész dícselkedhetik hasonló befolyásos protektorral.

— Apropos, operaénekesnő. Ki tudja, hogy miért esett vízbe az idén is az operabál, amelyre pedig oly bizonyosan számítottak a mondain társaság minden rétegében.

— Érdekes kulisszatitka van ennek. Csak a nagyon jól beavatottak tudták eddig, hogy

RÉZ FÜGGÖNYTARTÓK //

Diosy

AZ URÁNIAVAL
SZEMBEN

János

VI. RAKÓCZI ÚT 24

Győ
állan

Készpé

ES
leggyón
BI
Budape

pesti, IV. App

Esküvőkre

Pal

VI. Nagy

HAJHULLÁS, KORPÁSODÁS ELLEN
Trilysin KLINIKAILAG KIPROBÁLT,
 BIOLOGIKUS HAJEROSÍTŐ
 KAPHATÓ GYÓGYSZERTÁRAKBAN, DROGÉRIÁKBAN & ILLATSZERTÁRAKBAN

az operabál megtartását tulajdonképpen a legnagyobb és legelőkelőbb divatszalonok akadályozták meg.

— Hogyan? Hisz az ember azt hinné, hogy egy ilyen bál direkt a nagy szalonok érdekeit szolgálja.

— Csak azt hinné. Mert valóban úgy néz ki. De a tény az, hogy az operabál, amely nem nélkülözheti olyan körök részvételét sem, amelyek az arisztokratábalókról ki vannak zárva, csak kis részben foglalkoztatta volna a nagy szalonokat. A mondain, de kevésbé pénzü és nagyigényű hölgyközönség nem tudja megfizetni a nagy szalonokat s ezért a konfekciósok öltöztették volna az operabálra a résztvevők nagy részét.

— No és?

— No és akkor kiderült volna, hogy a konfekciósok lényegesen kevesebb pénzért tudják ugyanazt vagy legalább is látszatra ugyanazt produkálni, mint az egész előkelő luxusszalónok, melyeknek egyáltalán nem érdeke az, hogy ilyesmi átmenjen a köztudatba.

— Arról nem is szólva, hogy az operabál erős konkurenciát jelentett volna fényben és pompában a mindég exkluzív Széchenyi-bálnak.

— Ugy tudom, hogy a Széchenyi-család a Rivierára készül...

— Tényleg így van. De előbb eleget tesz a Széchenyi-bál védnöki kötelezettségének. Ugyancsak a Rivierára

Gyönyörű műbútorok

állandó kiállítása SZÖVETKEZETBEN
 Múzeum körút 41.

Készpénzárán, fizetési kedvezmény

Estélyi ruhák

leggyönyörűbb párizsi modellanyagai
 BELVÁROSI SELYEMHÁZBAN
 Budapest, IV. kerület Petőfi Sándor utca 2



Gummi

harisnya, haskötők, sérvkötők, betegápolási s higiénikus cikkek

Waszely és Jársa utóda Nagy Károly Frigyes, Budapest, IV. Appony tér 1/a. Árjegyzék ingyen. Tel.: Aut. 833-26

Esküvőkre, alkalmakra belépőket és bundákat

Palugyai szücsből

kölesönözzünk

VI, Nagymező utca 20. Telefon: 999-57

utazik Esterházy Pál herceg is, még pedig, mint híre jár, egész autóparkkal.

— De most veszem észre, hogy a legérdekesebb pletykát még el sem mondtam. Legérdekesebb azért, mert, hogy úgy mondjam, egészen rendkívüli, „korszakalkotó” tünetről van szó. A pénzfejedelmek ugyanis, mintha összeheszték volna, egyszerre csak lemondtak híres félvilági barátnőikről s kevéssé híres, de legalább is hétágú koronával díszeskedhető barátnőket választanak maguknak. Ezek között nem első, de nem is utolsó a textil-báró, aki az általa naggyá és divatosá tett művésznőtől elbúcsúzva, egy francia hercegnő felé fordult minden vonalmával és bőkezűségével. Első ajándéka egy előkelő márkájú francia autó volt s a megajándékozott hölgy magas rangját mi sem jellemzi jobban, minthogy az autóbirtokosok névsorában a harmadik helyre került.

— Ennek a hírnek már kissé üzleti íze van. De én tudok egyet, ami még „üzletibb”. Ugy hallom, hogy Brammerné, született Simon Erzsébet tevékeny részt fog venni az ura üzletében. Ő fogja vezetni az eladási osztályt. Férje továbbra is a vásárlásokat fogja irányítani.

— Elragadó munkamegosztás. Azt hiszem, a cég üzleti forgalma amerikai méreteket fog ölteni.

— Minden valószínűség emellett szól. A jövő heti viszontlátásra, drágám.

Bútorcsarnok Szövetkezetből

kilépett

műasztalosok

Liszt Ferenc tér 9

bútorvásárára

február 15-ig

különböző szobák

P 3800 helyett most P 2800



Halló, itt
rádió Délbáb

a 66. és 67-ik oldalhosszon. Következik legújabb rádióhíreink elmondása.

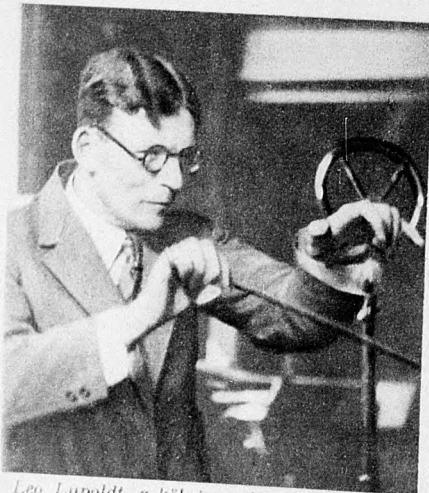
Amerikában távhallgatási versenyek rendeztek. A nyertes egy huszonnégy éves asszony lett, aki

százhat órán keresztül ült fejhallgatóval a rádiókészüléke mellett.

Igy ő kapta meg jutalmul a kilencclámpás rádiókészüléket, amelynek egyelőre azonban nem veheti hasznát, mert idegkimerülés miatt kórházba szállították. Más. Rövidesen,

ez év tavaszán megkezdik a délnémet nagyadó építését.

Az új állomást Baden-Baden mellett fogják felépíteni. Más. Egy pittsburgi lelkész, Leo Morres



Leo Lupoldt, a kölni zenekar karmestere

nemrégiben elhalálozott. A gyászoló gyülekezetet a sírnál az a meglepetés érte, hogy

hirtelen felesendült az elhunyt szava.

Morres ugyanis gramofónlemezre vettette fel saját halotti beszédét és végső kívánságaként lelkészársai helyett ő saját



A krakói adóállomás

maga búcsúztatta magát. Ugyanek gramofónlemezre vettette fel végrendeletét is. Más.

Németországban, úgy látszik, szigorúan veszik azt a rendeletet, amely szerint orvosi készülékeket nem szabad rádióadások alatt működtetni. Az egyik müncheni orvost, akinek már három ízben pénzbüntetésre ítélték ezért, most

háromhónapi elzárásra ítélték,

mert készülékét továbbra is üzemben tartotta este nyolc óra után is. Más.

A kölni dóm istentiszteleteit a hátrahagyott hívők eddig alig vagy egyáltalában nem hallhatták az építkezés rossz akusztikája miatt. Most azután elhatározták, hogy

a kölni dómban huszonkét hangszórót fognak felszerelni.

Ezzel azt remélik, hogy a templom minden pontján egyformán jól hallható lesz az istentisztelet. Más.

Sajnos, úgy látszik, hogy

a rádió népszerűségének terjedése nemesak nálunk, hanem az egész világon stagnál.

Ezt mutatja az angol adók bérbeadásának gondolata, a Délafrikai Társaság csődje és most ezt mutatja az az ausztriai hír is, amely szerint az eddigi egy pengő havban filléres (két schillinges) havi előfizetési díjat a RAVAG le akarja szállítani. Más.

Az Atlanti-óceán világítótoronyainak őrei

rádiókészülékeket kérnek a hajó-társaságoktól.

A világtól teljesen elzárt emberek kérését természetesen máris teljesítették. Más.

A legutóbbi német statisztika szerint

Berlinben ötszázezer rádióelőfizető van,

azaz még egyszer annyi, mint egész Magyarországon. Más.

Egy amerikai statisztika szerint

huszonegymillió-hét-százkilencezer rádiókészülék van forgalomban

az egész világon. Ennek körülbelül fele esik az Észak-amerikai Egyesült-Államokra. Más.

Rádiórendőrséget szervezett Amerikában Delroil város.

A rendőröket miniatürkészülékkel szerelték fel.

A készülék kétlámpás és ennek ellenére is oly kicsi, hogy egy mellényzsebben elér.

Az antennát a mellény hátába varrták bele. Állítólag az új találmány kitűnően működik és az ilyen készülékkel felszerelt rendőr öt kilométer körzetben minden utasítást megért, amelyet rádióon keresztül továbbítanak a rendőrszobákról. Más.

Amerikában tudvalevően magánkezekben vannak a rádióállomások. Most azzal a tervvel joggalalkoznak, hogy

a rádióállomásokat európai mintára államosítják

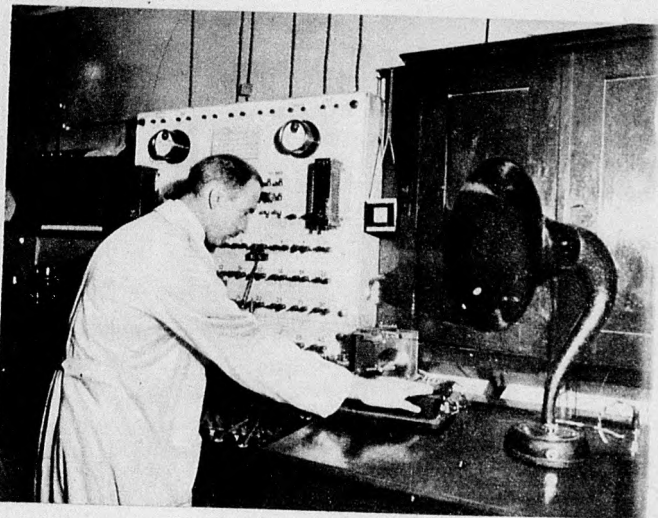
ami egyet jelent azzal, hogy a jövőben Amerikában is kell rádióelőfizetési díjat fizetni. Más.

Néhány hét óta különösen vehető az algiri északafrikai állomás.

Most ehhez egy újabb egzotikus adó csatlakozik, a szintén afrikai Rabat,

amely Marokkóban van. Az új állomást Katowice és Berlin között hallhatjuk az éjjeli órákban majdnem kifogástalanul. Más.

Mai rádióhíreink elmondását befejeztük. A viszontolvasásra a jövő héten ugyanitt.



A berlini szünetjelzőkészülék

Jólelti intézmény a Blaha Lujza téren

Ki ne emlékeznék a háború utolsó éveinek rettenetes megpróbáltatásaira, amikor reggel öt órakor kellett sorbaállni, hogy tíz órakor egy kiló krumplival legyünk gazdagabbak? Ki ne emlékeznék a háborúutáni évekre, amikor már minden volt, de olyan drágán, hogy csak keveseknek volt módjában vásárolni? Ha valahol sorbaálltak az emberek, abban az időben, ott bizonyosan valami jólelti intézmény volt, ahol olcsó pénzért lehetett élelmiszereket és ruhaneműket kapni.

Abban az időben a luxus elérhetetlen álom volt.

Pedig egy bizonyos fokú luxus elsőrendű életszükség lett a mai modern embernél. A ruhánál nem elégszünk meg azzal, hogy eltakarjon, hanem szép és jószabású is legyen. A cipő, a kalap, a kesztyű mind luxuscikkek lettek, ha csint és ízlést is keresünk rajtuk. Különösen szembeötlő a luxusigény a fehéreműveknél.

De kinek van erre pénze?

Szombat óra mindenkinek!

Uj jólelti intézmény nyitotta meg kapui szombaton reggel 9 órakor a Blaha Lujza téren. Ez a jólelti intézmény a Corvin áruház 14 napos téli vására.

Ez az áruház az utóbbi években valóságos jötevője lett az ország vásárlóközönségének. Most is — hihetetlen munkával és áldozatkészséggel — lehetővé tette mindenkinek, hogy aránylag olcsó pénzért vásárolhassa meg magának szükségleteit.

A Corvin Áruház elnökgazdájának, Max Lewin-nek az az üzleti elve, hogy „a becsületesség a legjobb politika”. Megtartani, amit ígérünk. És még egy: nem szabad lejáratni az olcsóságot. Ez az áruház be akarja bizonyítani, hogy a régi közmondás: „Olcsó húsnak híg a leve”, ma már nem igaz. Ennek a tételnek a megbizonyításához azonban három dolog kell: szakértelem, munka és tőke.

A Corvin Áruháznak mind a három kelleke megvan.

Hónapok óta folyik a 14 napos téli vásár előkészítése. Ki kellett kutatni, hogy mely gyárakban fekszik nagyobb mennyiségű árú. A dolog természeténél fogva ezeket az árúkat fantasztikus

árengedménnyel vásárolhatta meg a Corvin Áruház. Ezt az árút lehetőleg készpénzben kellett kifizetni, amivel újabb árengedményt értek el.

Azután következett az árú szállítása. Mennyi gondot és körültekintést igényel ez?! *Kiválasztani a legolcsóbb vonalat, a ládákat és bálákat óvni az időjárástól. Mikor aztán az árúk megérkeztek, akkor szortírozni, kikalkulálni és ízléses, művészi formában a közönség elé rakni, hogy: „íme, nézd és vásárolj őket!”*

Csak ilyen körülményes és körültekintő munka tette lehetővé, hogy a Corvin Áruház téli vására valóságos meglepetésekkel szolgál a vásárló közönségnek.

A női ruhaanyagok osztályán 1.68 pengőbe kerül a műselyem méterje. A 88 filléres muszlin, továbbá a 6.80 és 9.80 pengős crepe de Chine inprimé, a 7.80 pengős crepe georgette nagy örömet keltett a hölgyek körében, de nagy népszerűségnek örvendtek a 2.80 és 3.80 pengős flórharisnyák is.

Hogy a férfiak se panaszkodjanak, 4.80 pengőért már jóminőségű, színtartó zefiringeket lehet kapni, két gallérral, míg az oxford- és puplingek ára 7.80 és 6.30 pengő. Férfi gyapjúkalapok a legdivatosabb fazonokban már 6.80 és 3.80 pengőért kaphatók. — A parfüméria slágere: egy mosdókesztyű egy toalettszappannal 78 fillér.

Az elsőemeleti női konfekció-osztályon 29.80 pengőért gyönyörű crepe de Chine ruhák kaphatók, amelyek eredeti modellek után készültek és ízléses selyemgarnitúrákkal vannak ellátva. Ennek az osztálynak másik slágere a 12.80 pengős női esőköpeny. Halomszámra állnak a 3.90 és 4.90 pengős ízléses háziruhák, a 7.80 pengős szép flanelruhák és a 10.80 pengős selyemruhák.

A Corvin Áruház hónapok óta tartó munkájának és szakértelmének meg is van az eredménye. Szombaton hosszú sorban álltak az emberek, szent demokráciában egyesülve a bunda és a kendő, a kapuk előtt. — Mint a háború után a jólelti intézmények előtt.

A Corvin Áruház téli vására január 27-ig fog tartani.

Autó

Az autó és a reklám

A reklám hatalmas eszköz a kereskedelem kezében. Az ügyes, célnak megfelelő hirdetés és agitáció olyan fellendülést hozhat egy-egy szakmában, amelyet semmi más módon el nem lehet érni.

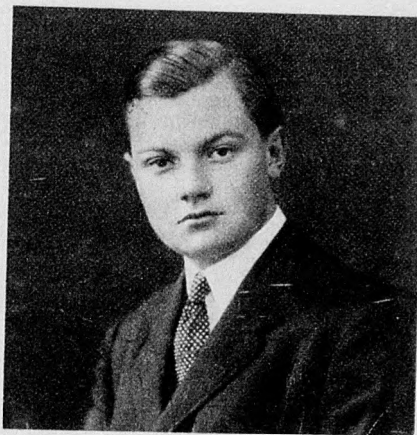
Igen érdekes nyilatkozatot tett ebben az ügyben ilj. Urbán úr. Szerinte az amerikai cégek a magyar automobilizmus letargiáját kizárólag a rossz magyar automobil-hirdetéseknak tulajdonítják.

Ehhez az észrevételhez a Délbábnak a következő megjegyzései vannak:

Tény az, hogy a magyar hirdetések lényegesen különböznek az amerikai hirdetésektől. Legelsősorban az ötlük minden hozzáértőnek a szemébe, hogy amíg az amerikai autós cégek kivétel nélkül árjegyzéssel hirdetnek, addig nálunk ez egészen ismeretlen hirdetési mód az autós szakmában. Pedig az előnyös árakról föltétlenül tájékoztatni kell a vásárló közönséget.

A mi speciális viszonyaink még azt is megkövetelnék, hogy az autóképviselek hangsúlyozzák hirdetéseikben, hogy a megbízható vásárló publikumnak fizetési kedvezményeket nyújtanak, sőt az sem ártana, ha hirdetéseikben preciziroznák a feltételeket.

A magyar automobilizmus és a magyar autókerekedelem tavaszi kilátásait érdekes szempontból világítja meg vitéz Szilárd Béla, a Magyarországi Automobilkereskedők Országos Egyesületének társelnöke.



Szilárd Béla, a leghíresebb magyar úrvezető. Az idén is minden versenyen indul, természetesen legelsőrendű eséllyel

Szerinte a magyar automobilizmust kézben tartó társadalmi szerveknek az eddiginél sokkal élénkebb propagandát kellene kifejteni. Az automobilizmussal kapcsolatos ünnepek száma sajnálatosan kevés. A versenyek előkészítése és megrendezése nem egyszerű. Ennek ellenére optimisztikusan nézi a helyzetet s egészséges készpénzüzletet vár az ezerkilencszázharmincadik évre.

B. M. L.

**AUTÓPNEU, IRÁNYJELZŐK,
AUTÓFELSZERELÉSEK**

legelőször

NAGY JÓZSEF

autó mobil szaküzlete

VI, Andrássy út 34. Telefon: 221-97, 285-65

**GOODRICH
PNEU**

az utak királya

Szilárd Béla

VI, Nagymező u. 15.

Telefón:
Aut. 253-36

Valami a bankban

Körülbelül egy évvel ezelőtt az egyik pesti bankba bejött egy fiatal lány az édesanyjával, hogy valami pénzáttalást intézzen el. Egy fiatal tisztviselő állt a rendelkezésére, akit valósággal magával ragadott az ügyfél szépsége. Ezek után nem csodálható, ha az amúgy is bonyolult számtani művelet jóval tovább húzódott a kelleténél. Nyár volt, a bank ajtaja tárva-nyitva és a szomszéd rádióüzletből behallatszott egy vidám jazz muzsikája. A lány, valószínűen unalmában és akaratlanul, táncmozdulatokat tett. Meg-megrándult a vállá, ide-oda hajlott a dereka és a számfejtés még egy félórával tovább tartott.

— Szeret táncolni? — kérdezte a tisztviselő a lánytól.



Kyra O' and Roby egyik táncjelenete
(Fotó L'Art)

— Hallatlanul.

— Én is — mondotta a férfi, majd hirtelen hozzátette, — nem volna-e kedve ahhoz, hogy mi ketten betanulnánk néhány táncszámot és azzal beutazzuk a világot.

A lány boldogan mondott igent és a banktisztviselő csak ekkor döbbsent meg, mert

ugyanis nem tudott táncolni.

Mindezt csak azért találta ki, hogy még beszélgethessen a lánnyal, de csakhamar rájött arra, hogyha ezt a meggondolatlan ajánlatot tett követné, állandóan mellette maradhatna. E pillanattól kezdve éjjel-nappal táncolni tanult. Néhány hónap múlva otthagya bankját és az egyik pesti lokálba szerződött le táncosnak.

Csak ekkor mert jelentkezni újra a leánynál és hosszú távolmaradását betegségével indokolta meg. Megkezdődtek a közös próbák és a fiatalember végre úgy érezte, hogy elérkezett a nagy pillanat. Felmentek az egyik ismert artistaügyvédkhoz, aki

a próba után rögtön szerződést ajánlott nekik

az egyik dublini mulatóhelyre.

Ez történt hat hónappal ezelőtt és azóta a *Kyra O' and Roby* — ez a táncospár művészneve — diadallal járják be Európa metropolisait. A banktisztviselőből a legügyesebb táncos lett, aki

maga kreálja a tánceikat.

Sok mindenben megváltozott, csak egyben nem: ma is halálosan szerelmes a lányba, aki ugyanolyan érzésekkel viseltetik táncpartnere iránt. Szerelmes szívvel járják be a világot boldogan hódolva a táncnak, amelynek ismeretségüket köszönhetik. Nem kell jósnak lennünk, amikor azt állítjuk, hogy Kyrából és Robyból, a nagyszerű táncospárból rövidesen házaspár lesz.

A legnagyobb szám

A legnagyobb szám! Minden artista egyellen vágya. A légtornász legveszélyesebb salto mortaleja alatt is ugyanúgy erre gondol, mint a zenebohóc a legvidámabb mókájánál. A legnagyobb szám dicsőséget és pénzt arat mindenütt, amerre jár. Nevét hatalmas betűkkel hirdetik a berlini varieték színlapjai, ezerszínű fényű transzparensek ajánlják a közönségnek London Music Halljainak és Páris orfeumjainak homlokzatán. Ilyesmi bizony csak keveseknek adatik meg. A legnagyobb számok névsora nem túlságosan hosszú. Lássuk csak, kik szerepelnek benne: *Barbette, Grock, Uferini, Rastelli, Reso, a Charlie Rievelsek, Gypsy Rhouma-jé, Rocky Twins, Raquel Meller, Josephine Baker* és körülbelül már a végére is értünk a felsorolásnak.

Két évvel ezelőtt e díszes névsorhoz egy újabb név csatlakozott és ez *Bea Zoltana*. Az egyik zürichi orfeumban lépett fel először, ahol klasszikus és plasztikus táncokat adott elő. Szinte máról-holnapra lett nagy szám és ma nincs Európának olyan varietéje, ahol a legnagyobb örömmel ne kötnék le vendégszereplésre.

Csak kevesen tudják, hogy

ez az új artista-sztár magyar lány

és valódi nevén Zoltán Böskének hívják. Egy újpesti jómódú polgárcsalád gyermeke, aki tizenhat éves korában fejébe vette, hogy — mint egy Music Hall Napoleon — meghódítja az egész világot. Ma mindössze húszéves és egyike a legjobban kereső artistáknak. Jelenleg a londoni Alhambrában vendégszerepel heti hatvan font fellépti díjjal, ami londoni fogalmak szerint is sztár-gázsínak felel meg.

Az Alhambrának talán sohasem volt annyi telt háza, mint most. Mindenki látni akarja Bea Zoltánát és ez a kíváncsiság nemcsak a márkás névnek szól, hanem

látni akarják azt a nőt, akibe a londoni társaság egyik előkelő tagja oly halálosan és reménytelenül szerelmes.

Bea Zoltánának ugyanis több mint egy évvel ezelőtt árnyékává szegődött a legnagyobb angol acéltröszt vezérigazgatója. Azóta, bárhol is lép fel a művész, ott lehet látni az ángliust, aki alaposan meghazudtolja az angolokat jellemző hidegvérűséget. Bea Zoltana, ahány városban fellépett, annyiszor kosarazta ki a dűsgazdag angolt és ez az, ami az angol közönség érdeklődését iránta megkettőzi.

Bea Zoltána különben az első a magyar artisták közül, aki

bérházat vásárolt magának Pesten.

A fiatal és szép magyar táncosnő tehát sikerei közben sem feledkezik meg hazájáról és úgy látszik, egyszer majd a sok fázasztó vándorlás után hazajön fészket rakni.



Bea Zoltana (Fotó Veres)

A ROLLÓ

Tréfa: Irták: Halász Imre és Balogh Ernő

Ezen darab előadási joga bármely nyelven kizárólag Dr. Marton Sándor színpadi kladótól, Budapest, IV. ker., Bécsi uca 1 szerezhető meg. Copyright 1929. by Dr. Alexander Marton, Budapest

Szereplők:

Kende
Kendéné
Manci
Dr. Szőke
A vice

Szín: Szoba, jobbra ajtó az előszobába, balra ajtó a lakás többi részébe. A háttérben ablak, rajta rolló, amely félig le van eresztve. Telefón.

Kende: Van valami programod ma este?

Kendéné: Igen. Felföldyné meghívott egy bridgepartíra. Hát, ha nincs elene kifogásod...

Kende: Dehogyan van. Örülök, ha egy kicsit szórakozol. Csak ereddj, szívem. Mikor jössz haza?

Kendéné: Hát úgy éjjel után.

Kende: Maradhatsz tovább is, ha jól érzed magad. Miért ne?

Kendéné: Nagyon kedves vagy. És te mit csinálsz ma este?

Kende: Én? Nekem, kérlek, fontos üzleti tárgyalásom van. Prágából van itt a Schmidek, tudod a Brunner és Schmidektől, őt keresem fel a szállodában.

Kendéné: Mikor jössz haza?

Kende: Hát úgy éjjel után.

Kendéné: Maradhatsz tovább is. Az üzlet az első. És tudod, hogy én bízom benned. Ha te egyszer azt mondod, hogy üzleti tárgyalás, akkor én biztos vagyok benne, hogy az egy üzleti tárgyalás és nyugodtan alszom itthon.

Kende: Illetve nyugodtan bridgezel Felföldynénél. Apropos, nem kell még indulnod?

Kendéné: Nem, megvárom, amíg te átöltözl és elmegy. Hátha szükséged van valamire.

Kende: Főlöleges, drágám. Csak ereddj nyugodtan. Egyáltalán: nem sok kedvem van öltözni.

Kendéné: Csak nem mégy így el este? Vedd fel a fekete zakkót. Ha nem találsz valamit, csak kiabálj be.

Kende: Hát, ha gondolod, hogy muszáj. (El balra.)

Kendéné (gondosan beteszi maga után az ajtót, aztán a telefonhoz megy, tárcsázik): Halló! Te vagy az? Drágám, a férjem mingyárt elmegy hazulról és csak éjjel után jön vissza... Igazán, te is örülsz? Én is... Feljössz ide, jó? Hogy honnan fogod tudni, mikor jöhetsz? Várj csak... Itt szemben velünk van ez a kis cukrászda, onnan éppen ide látni az ablakra. Igen, az első ablak a saroktól. Új be ide a cukrászdába és ha a férjem elment hazulról, felhúrom a rollót. Szóval, ha a rolló fel van húzva, feljöhetsz. A viszontlátásra. Csókollak. Szervusz. (Leteszi a kagylót.) Így, ezt most szépen leeresztjük, nehogy előbb feljöjjön. (Lehúzza a rollót.)

Kende (balról, fekete nadrág és cipő, de házikabát, a nyakkendőjét köti): No és te még mindig nem öltözl?

Kendéné: Hát átöltöztem? Nem sok kedvem van.

Kende: Na hallod, nem ismerek rád. A barátjaid közé mégy és nem veszed fel a legszebb ruhádat? Nem is értem.





DÁN-BUNDA

Dorottya ucca 5

Katalógust
küldünk.

Kendéné: Hát ha gondolod, átöltözhetem. (El balra.)

Kende (gondosan beteszi utána az ajtót, aztán a telefonhoz megy, tárcsázik):

Halló! Te volt az, édes? Képzeld, drágám, a feleségem elmegy hazulról és csak éjfél után jön vissza.

Hát ha te is ráérsz... Igen? Nagyszerű. A legjobb lenne, ha ide feljőnnél. Hogy honnan fogod tudni...?

Várj csak... Itt szemben van egy kis cukrászda. Onnan éppen idelátni erre az ablakra. Az első ablak a saroktól. Ül be kérlek, ide a cukrászdába és ha a feleségem már nincs

ittthon, akkor szépen feljössz. A jel? Ha a feleségem elment, lehúzzom a rollót. Szervusz, édes. Várlak, nagyon. Igen, leeresztve. Szervusz.

(Leteszi a kagylót.) Addig szépen felhúzzuk a rollót, így ni. (Felhúzza.)

Kendéné (balról, átöltözve): Te még mindig így vagy? El fogsz kézni.

Kende: Én? Dehogv. Te csak eredj el nyugodtan, nemsokára én is megyek.

Kendéné: Na' hallod, nekem nem olyan sürgős. Ellenben te, akinél üzleti ügyekről van szó... Igazán nem illik, hogy... (Most látja meg a rollót.) Te húztad fel ezt a rollót?

Kende: Én.

Kendéné: Nem értem, mirevaló ilyenkor felhúzni a rollót?

Kende: Mirevaló? Hát egyszerűen... meg akartam nézni, milyen idő van, kell-e kabátot venni?

Kendéné: Na és megnézted?

Kende: Meg.

Kendéné: Akkor vissza lehet engedni. (Leereszti.)

Kende: Nem értem, mit akarsz attól a rollótól? Miért ne lehetne az a rolló felhúzva.

Kendéné: A rolló arravaló, hogy lehúzzák. Ha az lenne a célja, hogy legyen húzva, akkor egyszerűen nem is csinálnának rollót. Pláne este, minden rendes házban lehúzzák a rollót. A villany is jobban világít.

Kende: Nekem az a villany ne világítson jobban. Anélkül is eléggé rontja a szememet, Nekem sokkal fontosabb az a jó friss levegő, ami a nyitott rollón át (Felhúzza.) beöngölik. Az az áldott jó levegő.

Kendéné: Ez már szemtelenség. Ezt nevezed te áldott jó levegőnek? Mindig panaszkodol, hogy a papírgyárból idejön mind a füst. És pont ma, amikor kátrányozzák az aszfaltot. Én nem bírom ezt a szagot. (Lehúzza a rollót.) És különben is neked vigyázni kell az orrodra, mert könnyen náthás leszel. Ez az étes esti levegő.

Kende: Jaj, de gyöngéd vagy.

Kendéné: Én vagyok! De te nem törödsz vele, hogy a nyitott rollón át behallatszák az az örült zaj az uccáról és tönkreteszi az idegeimet.

Kende: Örült zaj? Azért jöttünk ide lakni, mert ez a legcsöndesebb ucca egész Budapesten.

Az
ujságírás és ujságtechnika
legnagyobb diadala a

Pesti Hirlap

többszínnyomású
vasárnapi képes melléklete, az új

Pesti Hirlap Vasárnapja

és a

Képes Pesti Hirlap

Kendéné: De nem amikor az uccát kö-
vezik.

Kende: Este nyolckor nem kövezik az
uccát. *(Felhúzza a rollót.)* Hol itt a
zaj?

Kendéné: Este nyolckor nem tartják
nyitva a rollót. *(Lehúzza.)* Miért
kell ott szemben a Schwarczénak
látni, hogy mi veszekszünk?

Kende: De miért veszekszünk? Mert te
nem akarsz, hogy a rolló fel legyen
húzva. Ha te belemégy abba, hogy
a rollót felhúzzuk *(Felhúzza.)*, ak-
kor nem veszekszünk és akkor
nyitva lehet a rolló, mert a
Schwarczéné nem lát semmit.

Kendéné: Én pedig nem tűröm. *(Le-
húzza.)* Jaj, az idegeim! Rosszul va-
gyok. *(Fejét fogva lerogy egy széke-
re.)* Gyere ide! Hagyd azt a rollót.
Csak nem fogsz ellenkezni egy be-
teggel. Jaj, de rosszul vagyok.

Kende: Rosszul vagy? Levegőt, levegőt!
(Felhúzza a rollót.)

Kendéné *(felugrik):* Nem kell! Ha azon-
nal le nem húzod azt a rollót...
Majd én megmutatom, hogy azért
is...!

Kende: Majd meglátjuk, ki az erősebb.
*(Közben egyszerre húzzák fel, il-
letve le.)*

Kendéné *(pityeregve):* Egy ilyen vacak
rolló miatt képes agyongyötörni a
feleségét. *(Zokog.)*

Kende: No ne sírj. Azt nem bírom. Hát
mit csináljunk? *(Most észreveszi,
hogy a rolló csak félig van fel-
húzva.)* Te, van egy indítványom.
Hagyjuk a rollót így, ahogy most
van.

Kendéné: Így?

Kende: Nincs lehúzva...

Kendéné: És nincs felhúzva. Nagyszerű.
Belemegyek.

Kende: No látod, ezért kár volt úgy ve-
szekedni. Ez a legjobb megoldás.

Kendéné: Persze.

Kende: Na, ebben most szépen megál-
lapodtunk, most nyugodtan elme-
hetsz hazulról.

Kendéné: Én? Miért éppen én? Eredj
el te előbb, neked sokkal fontosabb.

Kende: Nézd, fiam, azok a szegény Fel-

földyék ott ülnek, ülnek és nem tud-
ják elkezdni a játékot, mert te
nem vagy ott.

Kendéné: Az nem baj. Először is: az
nagyon elegáns dolog, ha az ember
vendégségbe későn érkezik. Másod-
szor: itt csak kártyázásról van szó,
de nálad üzletről. Hátba az a prágai
közben meggondolja a dolgot és
nem csinálja meg veled az üzletet.

Kende: Ellenkezőleg. Ha későn megyek,
akkor látja, hogy én nem forsziro-
zom a dolgot, ezáltal fölénybe kerü-
lök és sokkal előnyösebben csinál-
hatom meg veled az üzletet. Külön-
ben is: most jut eszembe, én nem
is mehetek el még hazulról, mert
ide fog jönni a Kepes és tőle fogom
csak megtudni, hogy a Schmidek
melyik szállodában lakik. Na, ehhez
mit szólsz?

Kendéné: Nagyszerű. Ejnye, most jut
eszembe, hogy én se mehetek még
el hazulról, mert abban maradtam
a Felföldyékkel, hogy értem küldik
a szobaleányt. Mit szólsz ehhez?

Kende: Kérlek.

Kendéné: Kérlek.

Kende: Nézd, fiam, te ezt úgy-e csak
makaacsságból csinálod, hogy ne ne-
kem legyen igazam. Éppúgy, mint a
rollóval. Hát nekem van egy aján-



**„MEINL
TEAKEVERÉKEI”**

latom. Legyen az egyik dologban nekem igazam, a másikban neked. Eredj el előbb te hazulról és akkor én belemegyek, hogy — egészen lehúzzuk a rollót.

Kendéné: Ja, úgy? Most már mindent értek. Tehát amíg itthon vagyok, nem lehet lehúzni a rollót, de ha elmentem hazulról, le lehet húzni. Szóval így adsz jelt a szeretődnek, hogy feljöhet!

Kende: De szívem, hogy gondolsz ilyet?

Kendéné: Nahát, hogy én erre csak most jöttem rá. Hát ezért! Ne is próbáld tagadni. Ismerem ezt a trükköt.

Kende: Ismered? Szabad tudnom, honnan ismered? Mert neked ez a trükköd! Most értem csak, hogy mért akartál mindenáron elküldeni hazulról. És miért nem engedted felhúzni a rollót. Mert féltél, hogy a szeretőd feljön, amikor még én itthon vagyok. Te, vigyázz! Hátha a szeretőd akkor nézett fel az ablakra, amikor a rolló éppen fel volt húzva. És mingyárt itt lesz! Szeretném tudni, mit szólnál hozzá, ha most egyszerre csak csengetnének az ajtón?

Kendéné? Mit szólnék? Semmit. Én hozzáam nem jöhet senki. De hátha a szeretőd akkor nézett fel az ablakra, amikor a rolló éppen le volt húzva. És mingyárt itt lesz. Szeretném tudni, mit szólnál hozzá, ha most csengetnének az ajtón?

Kende: Én? Semmit. Odamennék és nyugodtan kinyitnám az ajtót. *(Ebben a pillanatban csengetnek. Kende*

és Kendéné ijedten néznek az ajtó felé, aztán óvatosan egymásra.)

Kende: Na, mit nézel úgy rám?

Kendéné: Semmit. Az előbb azt hittem, mintha...

Kende: Mintha csengettek volna? Á, de hogy. A füled csengett. Vagy lent a villamos.

Kendéné: Az lehet. *(Újabb csengetés.)*

Kende: Látod, most csengettek. De nem itt. A szomszédban. *(Újabb csengetés.)*

Kendéné: Úgy látszik nem nyitják ki a szomszédban. Talán nincsenek otthon.

Kende: Nem baj. Ha látja, hogy nem nyitják ki, majd megúnja és elmegy. *(Több csengetés.)*

Kendéné: Te, én mégis kiszólok. Megmondom neki, hogy rosszkor jött, mert a szomszédban nincsenek itthon. *(Indul az ajtó felé.)*

Kende (megelőzi, az ajtóhoz siet): Nem, fiacskám, te csak maradj. Majd én kiszólok.

Kendéné: Azt nem engedem. Ha te kimegy, én is kimegyek.

Kende: Tudod mit: ne menjünk ki. Mi közünk nekünk, hogy ki csönget a szomszédban.

Kendéné: Persze. Ne menjünk ki. *(Hosszú, erős csengetések, az ajtót is ütögetik közben.)*

Kende: Ezt mégse lehet hallgatni. *(Újra az ajtó felé megy.)*

Kendéné: Kinyitod?

Kende: Szóval ne nyissam ki, mi? Félsz, úgy-e?

Kendéné: Hát nyisd ki.

Kende: Igenis, kinyitom. *(Lassan ki-*

MINDENBEN

ELSŐ A

PESTI NAPLÓ

„G

egysze

mo

„GAM

teszi

általa

a felra

kipróh

F

Budap

nyitja az ajtót. Mind a ketten izgá-
tottan „gusztálják”, hogy ki jött.)

A vice: Kisztihand, nagysága. Alásszol-
gája. Kérem a szemetet.

Kende (örömmel): Nini, a vice.

Kendéné (örömmel): Csakugyan a vice.

Kende: Jöjjön be, barátom. Régen nem
láttam. Hogy vannak a gyerekek?

Kendéné: A kedves vice. Megiszik ná-
lunk egy pohár finom konyakot,
úgy-e? (Tölt neki.)

A vice (zavarban van a szokallanul ba-
rátságos fogadtatástól): Kezicsóko-
lom. Nem tudom, mivel érdemlem.

Kende: Mivel? Mi nagyon szívesen lát-
juk magát. Tudja, hogy örültünk,
mikor ide belépett! Gyújtson rá egy
finom szivarra. Így. A szemét kinn
van a konyhában.

A vice: Kisztihand. Sose fogom elfelej-
teni. (El jobbra.)

Kende: A vice volt, jó, hogy kinyitottuk.

Kendéné: Hát miért ne nyitottuk volna
ki? Ha csengetnek, hát akkor az
ember kinyitja.

Kende: Persze. (Csengetnek.)

Kende: Nem itt.

Kendéné: Á, a szomszédban. Vagy lent
a villamos.

Kende: Az is lehet. Nem nyitjuk ki.

Kendéné: Mért nyitnánk ki? Azért,
mert a szomszédban csenget a villa-
mos? (Erősebb csengetés.)

Kende (erősen figyelte a csengetést,
most hirtelen): Te, én azt hiszem,
mégis itt csengetnek.

Kendéné: Á, dehogy. Hogy jut ilyesmi
az eszedbe?

Kende: De igen, itt csengetnek. (Csen-
getés): Figyeld csak. Még pedig egy
férfi csenget. Egy nő nem csenget

ilyen erősen, ilyen baritonhangon,
egy nő csak ráteszi a kezét arra a
csengőre. Én tehát nyugodtan kinyi-
tom az ajtót, mert tudom, hogy egy
férfi van kint. A szeretőd! (Az ajtó-
hoz megy, kinyitja): Tessék. Egy
férfi.

Szöke (zavartan áll az ajtóban).

Kendéné (mikor meglátja, megjed, az-
tán igyekszik uralkodni magán):
Tényleg, egy férfi. Talán a Kepes.
akit vártál.

Kende: Nem, fiam, nem a Kepes. Majd
ő megmondja, hogy kicsoda.

Szöke: Bocsánat... Kisztihand... Dr.
Szöke... Úgy látszik, tévedés...
(A rollót nézi.)

Kende: Na, látod. (Bemutató hangon):

Dr. Szöke. A szeretőd! (Szökéhez
emeltebb hangon): Meri tagadni!?
Elárulta magát már azzal is, hogy
állandóan a rollót nézi. Mit akar a
rollótól?...

Szöke: Ugyanis... a kárpitostól jöttem
... a rolló végett... Gondoltuk, ta-
lán valami baja van, igazítani kell.

Kende: Nagyon jó! Tessék igazítsa
meg. Az a baja, hogy nem tehet fel-
húzni.

Szöke (felhúzza a rollót): De hiszen...

Kende: Ja, ha a feleségem hagyja, ak-
kor lehet. — Hallja, hát azt hiszi,
nekem ilyen marhaságot be lehet
adni? A kárpitostól. Dr. Szöke kár-
pitosinas. Maga a feleségem szere-
tőjel És most le fogunk számolni.
Magával is és (a feleségéhez): veled
is. Itt most nagy leszámolás lesz.
Beszennyezték a családi tűzhelye-
met! Amíg én keservesen dolgoztam
a mindennapi kenyérért. (Csen-

A Friedler-féle szabadalmazott

„GAMMA” hajnövesztő

egyszersmind a hajhullás, korpásodás, haj-
molyosodás legtokéletesebb gyógyszere.

„GAMMA” hajszappan teljesen feleslegessé
teszi minden más hajmosó használatát, mert
általa a haj és a fejbőr teljesen megazahadul
a felrakódott idegen anyagoktól. Orvosiilag
kipróbálva és ajánlva. Kapható mindenütt.

FRIEDLER-LABORATÓRIUM

Budapest, VII. kerület, Murányi ucca 46 sz.
Telefón: József 464—71



Gumleszma P 24.—
Gyermek hőelpő 28-as
számú P 2.—
Gyermek hőelpő 29-32
számú P 3.—
Női hőelpő bársony-
galléros P 9.80

Női, férfi és gyermek sár- és
hőelpők őrítési választékban

Hó és sáreipőjavítás!

NEUMANN GÉZA

Nagymező ucca 50
és Rákóczi út 51.

getnek. Gyengébben és vékonyabban, mint az előbb.)

Kende (íjedten néz az ajtó felé, aztán ügykezik a hangját felemelve túlkiabálni a csengetést): ... ez már aztán igazán a legnagyobb ...!

Kendéné: Hallgass csak egy kicsit. Csengetnek.

Kende: Á, a szomszédban. (Csengetés.)

Kendéné: Nem, fiam, nem a szomszédban. Itt csengetnek. Vékony, női hangon csengetnek. (Ajtót nyit): Á, egy hölgy.

Kende (zavartan): Tényleg, egy hölgy.

Talán a szobalány a Felföldyektől.

Kendéné: Tessék csak bejönni.

Manci (belép): Jónapot kívánok. Azt hiszem, tévedés ... Tudniillik ... (A rollót nézi.)

Kendéné: A rollót nézi az édes. Biztos a kárpitostól jött. Úgy-e?

Manci: Tessék? A kárpitostól? Én nem tudom. Kérdezze meg a kedves férjét. Majd ő mindent megmagyaráz. Majd nekem is megmagyarázza, miért hozott engem ilyen helyzetbe. Ügyetlen fráter. (Szókéhez): Jöjjön, kedves doktor, kísérjen haza.

Kende: Tessék? Honnan ismerik maguk egymást?

Szöke: Innen a cukrászdából. Addig néztük együtt a rollót, amíg szépen összebarátkoztunk. (Mancihoz): Jöjjön, édes. (Belekarol.)

Manci: Maga úgy-e jó lesz hozzám, nem fog velem ilyeneket csinálni. Egyszer felhúzni a rollót, egyszer lehúzni.

Szöke: Nem, drágám. Ha maga eljön hozzám, én mindig csak lehúzom.

(Fügaöny)

Jömerlek! Segítsek? ...

A grafológus üzenetei

Választ csak olyan levelekre adunk, amelyhez mellékelve van a „grafológia-szelvény.” Minden íráshoz egy szelvény. Aki írásban akar választ kapni (soron kívül), az mellékeljen megcímezett, felbélyegzett borítékot és írásonként 2—2 pengőt. A levelekre a beérkezés sorrendjében válaszolunk. A borítékon jelezni kell a „grafológia” szót.

Többeknek. Kár a postaköltségért a sok reklamációnál! Várjon mindenki türelmemel, amíg sorra kerül. Mindenkinék válaszolok.

S. O. S. Konzervatív gondolkodású. Sokat törődik mások sorsával és nagyon szívesen segít, ha lehet. Szorgalmas, nem ismeri az unalmat. Nem befolyásolható. Takarékos, de nem kicsinyes. Határozott világnézete van. Igen rokonszenves, érzékeny lelkiismeretű, férfias egyéniség.

Búzakalász. Még fejlődőben levő egyéniség. Nagyon szorgalmas, sok örömet talál abban, ha jól végzi kötelességét. Alkalmazkodó, hajlamos a meglegedettségére. Elelmes s nem egykönnyen veszíti el a lélek-

jelenlétét. Modora kellemes, jól tud emberekkel bántani.

Mimóza. Nagyon félénk, kevés az önbizalma. Nagyon igyekvő, de meg van benne a hajlam arra, hogy lényegtelen dolgok miatt elhanyagolja a lényegeseket. Rend szerető és alapos, kicsinyes pontosságra szoktatta önmagát. Temperamentumos, de tud magán uralkodni.

M. Magda. Fiatal, kedves, melegszívű. Nem vállalkozó szellem. Szeret ábrándozni, de ez nem zavarja abban, hogy minden apróságnak, amit a való élet hoz számára, örülni tudjon. Még nem történtek vele életbevágó események.

Anna. Gyenge fizikuma sok kellemetlenséget és nehézséget jelent számára. Nagyon tartózkodó és bizalmatlan alaptermészetű. Sok hiúság van benne, de ezt gondosan titkolja mindenki előtt. Elégedetlen, gyakran boldogtalan és diszharmónikus. Többet kellene, hogy foglalkozzék önmagával, de úgy, hogy megkeresi és leszokni iparkodik hibáiból.

Ica 18. Pontos és kötelességtudó. Nincsenek ambíciói szellemi téren, úgy találja, hogy nagyon is sokat tud. Könnyen lekesedik. Szerencsére igen jó természete van

s nem
Pontos
része.
Uj
intell
Alapter
is mind
iránt ke
általáb
szenves
Türelm
beküldő
Fény.
feltalál
önző m
van kez
életerős
P. M.
hamark
hogy va
szelessé
lennéne
kedvű é
kedvesse
kell egy
keresik t
nagyobb
Cumbu
a humor
van benne
nem fo
és fölény
vetkezete
engedi l
természet
tumos. J
emberek
talentum
Etre'ou
Nagyon z
tűzöttan
lisak, de
az érzelm
van az él
Iparkodh
ságától.
Csak n
írta meg
nem felel
küldött n
délyes és
lelki szenv
az Urister
a földi pol
barátaihoz
hasznos h
kezzék a i
a fejtel
46 Blam
testben és
hiú és kü
nagy öröm
hiteitni va
vannak. M
kedvezőbb
Humor.
szeret nyíl
tart, hogy
jóindulatú.
még igen

s nem veszi tragikusan a kiábrándulásokat. Fontos, hogy gondos irányításban legyen része, mert befolyásolható.

Új melódiát hozott az ősz. 1. Nagyon intelligens. Igen kifinomodott ízlése van. Alaptermészete minden komolysága mellett is mindenre erősen reagáló. Anyagi kérdések iránt kevés az érzéke. Azokhoz, akiket szeret, általában véve gyengéd, de ha valaki ellenzenves, csúnyán éles tud lenni a nyelve. Türelmét könnyen elveszti. 2. szám alatt beküldött írás nem elégséges az elemzésre.

Fény. Nagyon reális gondolkodású. Hamar feltalálja magát, mert élelmes. Meglehetősen önző még akkor is, ha ezzel másnak árt. Van kezdeményezési kedve, friss, mozgékony, életérős egyéniség.

P. M. Mindig siet. Nagyon felületes, elhamarkodja a dolgokat. Mindig abban bíz, hogy valahogy majd csak kivágja magát, ha szélességének kellemetlen következményei lennének. Úgyes és tanulékony. Igen jó kedvű és temperamentumos. Frissességének, kedvességének köszönheti, hogy sohasem kell egyedül éreznie magát, mert sokan keresik társaságát. Nagy kár, hogy nincsenek nagyobb ambíciói.

Cumbus 6049. Rendkívül sok érzéke van a humor iránt. Sok bohémos könnyelműség van benne és bíz, hogy rossz dolgok nem fognak vele történni. Nagyvonalú és főlényes. Lényeges dolgokban mindig következetes, a lényegtelenekben szabadjára engedti hangulatait. Rendkívül közvetlen, természetes és eredeti. Nagyon temperamentumos. Jó emberismerő, sokat is foglalkozik emberekkel és hivatása is valahogy ebbe a talentumába kapcsolódik.

Etre ou pas être. Gyakran diszharmónikus. Nagyon zárkózott, önmagához és másokhoz túlzottan szigorú. Következetes. Elvei nobilisek, de ridegek és nem engedik szóhoz jutni az érzelmi momentumokat. Kevés öröme van az életben, nem igen van érzéke irántuk. Iparkodják megszabadulni túlzott gondosságától.

Csak még egyszer. Sajnálom, hogy nem írta meg a címét, mert itt helyszüke miatt nem felelhetek úgy, ahogy szeretnék. A beküldött női írás írója felületes és hiú, szenvedélyes és kiszámíthatatlan. Legnagyobb lelki szenvedései közepette is hálát kell adnia az Uristennek, aki a mostani családás árán a földi pokoltól mentette meg. Térjen vissza barátaihoz, vállalja el újra régi kedves és hasznos hivatását köztük s ne szégyenkezze a fölött, hogy nekik lett igazuk. Fel a fejvel!

46 Blanka. Bizonny egy kis gyarapodás testben és lélekben nem ártana. Meglehetősen hiú és külsőséges kislány. Szeret hencogni, nagy öröme telik benne, ha valamit el tud hitetni valakivel. Úgyes, nagy ambíciói vannak. Még fejletlen, de üdvös volna, ha kedvezőbb hatások alá kerülne.

Humor. Mesterkélten modora van, nem szeret nyílt kártyákkal játszani, mert attól tart, hogy felfedezik gyengéit. Különböző jóindulatú. Még sokat fog csiszolódni, ma még igen gyerekes elképzelései vannak az

életéről. Kissé nehézkes, de van érzéke a humor iránt.

Pécsi előfizető 13-as. Nagy elfoglaltsága sietésre kényszeríti. Élénk elképzelő tehetsége van. Erősen hangulatember. Jóságú. Önmagára kevés figyelmet fordít, külsejét is elhanyagolja. Közvetlen. Anyagi kérdésekben nem kicsinyes, nem vigyáz a saját érdekeire.

Egy főiskolás lány. Igen nőies, finomlelkű egyéniség. Azok érdekében, akiket szeret, szinte aszkétikus lemondásokra képes. Meleg kedélyű s mindenkor arra törekszik, hogy frissességével és optimizmusával fenntartsa környezete életkedvét. Minden adottsága meg van ahhoz, hogy egy családi élet leke és örangyala legyen.

Harmónikus, rokonszenves egyéniség.

Egy orvostanhallgató. Kevés az akaraterője s nagyon hajlamos az idegességre. Finom és érzékeny lelkű. Nincsenek nagy tervei, könnyen megalkuszik. Fogékony minden jóval szemben. Fizikuma nagy mértékleteségre kényszeríti mindenben, munkabírása is korlátozott.

Davidson. Alapos. Nem önhitt, de sok az önbizalma s meg van benne az érzés, hogy el fogja érni céljait. Egyszerű, puritán gondolkodású, kiegyensúlyozott, megbízható egyéniség.

Ezredesné, Szeged. A kislányának egyetlen komoly hibája, hogy fiatal. Mindaz, amiről panaszkodik, erre vezethető vissza. Nincsenek rossz hajlamai, alapjában véve jószívű és szeretetteljes. Modora még nyers, nagy önállóságra való törekvés van benne és ezért akaratoskodik. Hogy szerénytelen, követelő? Sok engergia van benne és nagy akaraterő. Kár lenne ezeket a tulajdonságait elnyomni, mert későbbi boldogulásának ez az alapja. Nem mindennapi, szinte férfias tulajdonságokkal bíró egyéniség.

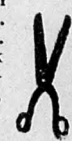
Színész, de nem. Bevallom, jól mulattam a levelén. Érdekesebben jellemezte magát, mint ahogyan én tenném s a baj csak ott van, hogy találójában is, mint ahogyan én (aki mindenkor udvarias vagyok) tehetném. Ennyi tudatosság és önismeret kell, hogy célhoz vezessen.

Árvácska. Ime: Túlságosan sokat foglalkozik a multtal és elfelejti a hétköznapi élet kérdéseit megoldani. Érzékeny, könnyen megharagszik. Kényelemszerető. Nagyon vágyódik szeretet és megértés után. Legutóbb nagy csalódások érték, de csak azért, mert kevés megértés volt benne. A beküldött férfírás rendkívül szimpatikus. Nem volt ott más hiba, minthogy az élet nehézségeivel birkózó férfi természetszerűleg más, mint a bakfiskorban elképzelt ideál. Csak nyervehet vele, ha a könnyelműen szétépett szalakat újra összebogozza. Szentimentalizmusát próbálja leküzdni.

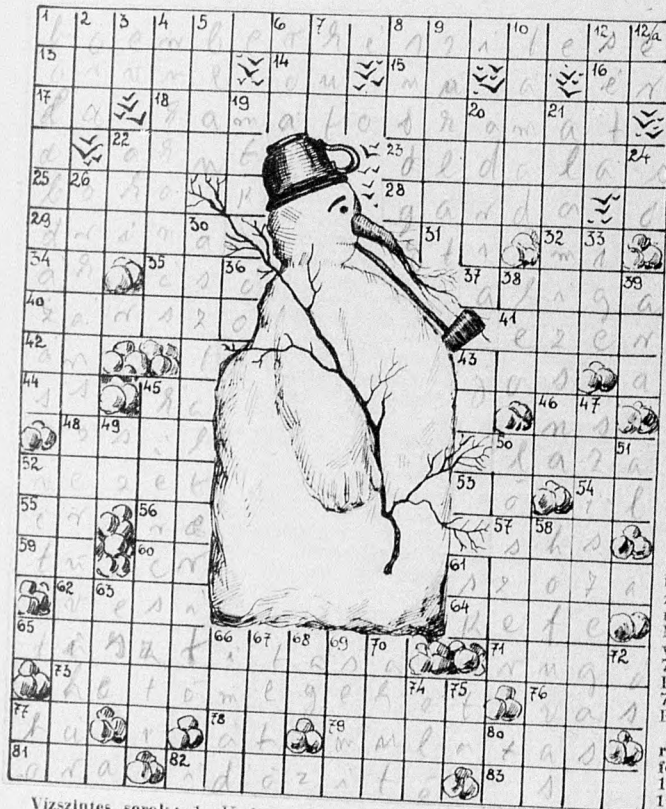
Ember Tamás. Idegei rossz állapotban vannak, azért látja ilyen feketének a világot. Az utóbbi hónapok eseményei kimerítették. Sok életérő és életkedv van benne és ezek csak átmenetileg zúgorodtak össze. Szellemi munkával foglalkozik, nagy tudású, fejlett ízlésű egyéniség.

S. Sz. V.

GRAFOLOGIA-SZELVÉNY



Kis fejtörő – nagyoknak



Vízszintes sorok: 1. Kedves téli szórakozás 13. Így támad a gonosz 14. „D”-vel közte állati férőhely 15. Nagy folyóknak magánhangzója 16. Ha víz táplálja, bizony ez is befagy télen 17. Francia nevelő 18. Bank fizeti ki 22. Betegséggel kapcsolatos szó 23. Disznó kedvelt része 28. Tő neve 29. Folyó neve 31. Személyes névmás és rövidítés 32. Személyes névmás 34. Á, á, á 35. Szerszám 37. Balaton melletti üdülőhely 40. Könyv végén szokott lenni 41. Kerek szám 42. Dátumrag 43. Az időjárást is szeretné megmondani 44. Azonos mássalhangzók 45. Kicsinyítő rag 46. „Ó”-vel házias ember 46/a. Híres erdélyi folyó 50. Tág 52. Vak teszt világtalannal 53. Építőanyag 54. Francia névelő 55. = 16. Vízszintes 56. Rag 57. Állam nevének rövidítése 59. Varrószerszám 60. = Német „Ó” 61. „T”-vel a végén Vörösmarthy Mihály és Egressy Béni híresen alkotása 62. Házárdkártyajáték íkerzava (ékezetthibával) 64. Tisztítanak vele 65. A járdák ... nagy gondot okoz a házfelügyelőknek télen 71. Órában is van, de a divány sem nélkülözheti 73. A pályatestről a ... hőekével távolítják el 76. Bizony már jó öreg 77. Feltehetően kötőszó 78. Igekövető 79. Farsanggal kap-

csolatos szó 81. Gép 82. Ilyen szerkezet működik a srpnellövedéken is 83. Volt világhírű mozsizimészno egyik neve.

Függőleges sorok: 1. Kedves téli szórakozás 2. Gép 3. Idő (ékezetthibával) 4. Kis csendzavarás 5. Szín németül 6. Király franciául, fonet. 7. Víz van benne 8. Halkan beszél 9. Molesztál 10. A véd ellentéte 12. Időtöltés 12/a. Német „Ó” 19. Sportklub rövidítése 20. Tenger 21. Könyöradomány 22. Névmas 24. Fűszer 26. Időjelentésben télen gyakran hallható 30. Fölterítik (Összetett szó) 33. Nyelvtani fogalom 36. Azonos magánhangzók 38. Több pápa neve 39. Menyasszony 42. Tulajdonságot fejez ki 45. Nem tartja bezárva 47. Kigyó teszt 49. Összetett mássalhangzó 50. Vadász használja 51. Rangjelzés 52. Rosszat tesz 58. Télen gyakori 61. Rövidítés aláírásoknál 63. Szerszám 66. Nagyon szeret 67. Ilyenkor roskadozik a hó alatt 68. Színtelen roskad a hó alatt 69. Nyelveszad (ékezetthibával) 70. = 22. Vízszintes 72. Fém 74. Igekövető 75. Francia birtokos névmás 77. Csapadék 80. = 75. Függőleges.

2. számban között keresztjeletvény helyes megnevezése. Vízszintes sorok:

1. Vörösmarthy Mihály 16. Zalán futása 17. Ár 18. Kővér 19. Zára 21. Inas 22. Alpári diadal 28. Árpád 29. Rás 30. Dráma 33. Ké (ék) 34. Ló 35. Kap 36. Árlap 37. Sc 39. Daru 41. Ács 42. Azért 44. Tin 45. Lator 46. Áve 49. Ara 50. Lír 51. Ut 53. Iv 54. Mf. 56. Ak 57. Ta 59. Gk 60. Nesze 62. Ól 64. Eh 65. Zel (l) 66. Itató 68. Kincskereső 74. Ipar 75. Előszó 76. Ir 77. Andor 78. Lehetne 79. Egér 82. Asta 84. Rőt 85. Percel 86. Ól.

Függőleges sorok: 2. Özön 3. Ravatalnál 4. Őles 5. Sár 6. Mn 7. Kalifa 8. Ru 9. Tl. 10. Hátrál 11. Ys 12. Majd 13. Házias 14. Árad 15. Lára 18. Kiadást értek el 20. Alap 23. Prés 24. Áp (pá) 25. Idő 26. Irodalom 27. Lapszerkesztő 31. Rr 32. MAC 35. Kréta 35/a. Auróra 38. Eb 40. Az a 43. Traktor 44/a. Névelő 47. Vig 48. Tünde 52. Te 53. Izes 55. Fóti dal 58. Áhles 61. Szerrep 63. Lapos 67. Tartó 69. Nőh (hőh) 70. Cser 71. Kont 72. Ri 73. Karc 80. Ge 81. Ér 83. Al.

Piros

1930
Jan. 18

nak

Amiről mindenki beszél

81. Gép 82.
zet működik
déken is 83.
rű mozszi-
neve.
sorok: 1.
zórakozás 2.
szeszthibával)
dzavarás 5.
6. Király
7. Víz van
an beszél 9.
A véd ellen-
töltés 12/a.
9. Sportklub
Tenger 21.
ny 22. Név-
er 26. Idő-
en gyakran
Föltértek
33. Nyelv-
36. Azonos
38. Több
Menyasz-
lajdonságot
Nem tartja
Cígyó teszi
assalhangzó
sználja 51.
Rosszat
gyakori 61.
Isoknál 63.
agyon sze-
roskado-
8. Színtén
alatt 69.
szeszthibá-
Vízszintes
ekötő 75.
s névmás
30. = 75.

1. Melyik évben léptek Teplitzben szövetségre Napoleon ellen? Mely államok voltak ezek?
2. Milyen összefüggésben van az 1585. évszám Franciaország világhírű hercegével, bíborosával és államférfiával? Ki volt az?
3. Ki a szerzője „Dolgozatok, míg mécsetek ki nem alszik” c. regénynek és milyen összefüggésben van vele az 1828. évszám?
4. Mikor lépett trónra I. (Nagy) Péter orosz cár?
5. Ki a „Botond” c. hősköltelemény szerzője és milyen összefüggésben van vele az 1866. évszám?
6. Ki, melyik évben fedezte fel a Gracias hegyfokot?
7. Melyik évben és hol gyilkolták meg Erzsébet magyar királynét, I. Ferenc József feleségét?
9. Ki volt Türr Istvánnak, a magyar származású olasz tábornoknak felesége?
9. Melyik évben ünnepelte Kispest párosa 50. évfordulóját?
10. Melyik hírneves magyar király halt meg 1382. szeptember 11-én?
11. Ki volt az alapítója a „Magyar Ipar Egyesület”-nek?

BETŰREJTVÉNYEK

KÉK ülsz i × ző rab & e
rajta ző S teszi ző

zongora **L** &

Piros villa **i** mü, mü, mü, mü,
mü

1930 Jan. 18 **Tyi** i i. A **HEGEDÜS**
× & u $\frac{L}{e}$ **Ni**

piros fehér zöld **LAK**

A 2. számban közölt rejtvények megfejtése

Amiről mindenki beszél. 1. 1864-ben kötötték meg és Franciaországnak két év alatt ki kellett vonni csapatait Rómából. 2. Meghal Rákosi Viktor. 3. Rostopsin. 4. 1923-ban. 5. 1883. évben. Építette Eiffel. 6. 1906-ban a budapesti Városligetben. 7. Nagy Bella 1899-ben. 8. III. György 1737-ben. 9. Alsósztrégován szül. M. I. 10. 1773-ban. 11. Monokon 1802-ben. 12. Mars mezőn 1798-ban.

Képrejtvények. Régen és most. Légyott a halállal. Bemutató előadás.

TARKA EPIZÓDOK

Kivánság

- Mit szeretnél karácsonyra? — kérdi Kabos Gyula a kisfiától.
- Vegyél nekem egy kardot, egy csákót, egy trombitát, egy puskát és — egy ellenséget.

Influenza

- Dénes Oszkár a legutóbbi napokban alaposan meghűlt, mire bement egy gyógyszerárba valami orvosságot kérni meghülés ellen.
- Ezt a szert béltóztassék begvedni — mondta a patikus, — én is ezt használom dátha ellen.
 - Igen — válaszolta Dénes, — akkor inkább olyant kérek, abid ön bég dem próbált beg.

Talán úgy jobb

- Ezt az aranyos viccet Rátkai Márton mesélte el nekünk:
- Tanár úr — kérdi egy súlyos beteg az orvosától, — mennyi idő alatt tudok meggyógyulni?
 - Isten segítségével három év alatt.
 - Ugy? És anélkül?

Valószínű

- Bizonyosra veszem — jelenti ki Radó Sándor, — hogy a rádió sohasem fogja tudni kiszorítani az ujságot.
- Honnan tudod ezt olyan biztosan? — kérdi Salamon Béla.
- Mert a kereskedők nem pakkolhatják antennába a sajtót.

Az elővigyázatos

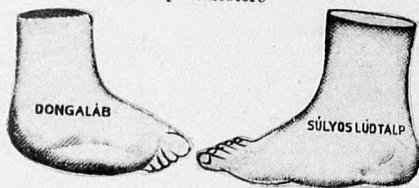
- Egy bankár feleségének portréját készíti Pólya Tibor.
- Kedves mester — szólt valamilyik nap Pólyához a bankár, — vigyázzon, hogy a kép ne legyen túlságosan élethű.
 - Miért?
 - Mert nem szeretném, ha megszólalna.

Szerkesztői üzenetek

Olvasóink napról-napra tömegesen fordulnak hozzánk kérdésekkel. Levélben csak abban az esetben adunk választ, ha a levélíró egy megcímezett és felbélyezett válaszborítékot küld. A nekünk szóló levelet így tessék megcímezni: „Délbáb” kiadóhivatalának, Budapest, VII, Dohány ucca 12. Felvilágosítást kérek.

Abrándozó 21—22. Ne foglalkozzék versírással. — **H. Kálmán.** Ivan Petrovich címe: Berlin-Schmargendorf, Forckenbeckstrasse 56/A. Hogy mikor válaszol levelére, azt nem tudhatjuk. **Szedő Miklós** címe: Városi Színház, Tisza Kálmán tér. — **Elvesztett fogadás.** Önnek van igaza. „Az ucca anygala” című filmben Charles Farrell, míg „A négy ördög” című filmben Charles Morton szerepelt. A két színész még csak nem is rokona egymásnak. — **Versfaragó.** Csak azt ajánlhatjuk, hogy nem érdemes versírással foglalkoznia. A beküldött vers nagyon rossz. — **N. I. Műkedvelő.** Forduljon a Magyarországi Artisták Egyesületéhez, Budapest, Múzeum körút 5 sz., ahol pontos felvilágosítást fog kapni. — **K. R.** A kérdezett művész 1880-ban született. — **Várakozó.** Bizony még sokáig kell várakoznia, mert egyelőre csak szó van arról, hogy magyar filmeket rendszeresen készítsenek. Legokosabb, ha kiutazik külföldre, tanulmányútra, amennyiben ezt anyagi viszonyai megengedik. — **Nevető ember.** Sorai annyira meggyőzőek, hogy levelét a művész egész biztosan nem fogja válasz nélkül hagyni. Rendeléseit átadtuk a kiadóhivatalnak. — **Bijou.** Zilahy

Magyarország aranykoszorús ortopediad
élepszemestere



LEHNER ATTILA

Budapest, VIII, Baross u. 20. Telefón: J. 342—89

A szabadalmazott fémmentes bokatámasztó-lúdtalpbetétek feltalálója.

Ajánlja műcipőkészítményeit és fémnélküli údtalpbetétjeit a szenvedő lábú közönségnek

Iren hajadon és egyelőre nem is megy férjhez. Címe: Váci ucca 76/78. — **Lya.** Állandóan utazik. Hol New-Yorkban, hol Londonban van. Elvált asszony. Jókívánságait átadtuk a művésznőnek, aki viszont kívánja Önnök is. — **Little boy.** A kis filmszínész Dawey Leenek hívják és Amerikában úgy emlegetik, mint az új Jackie Coogant. Több filmben szerepel együtt Al Jolsonnal. — **Rella 20.** Clive Brook nős. 1891-ben, Londonban született. Címe: Paramount Famous Lasky-Studios, 5451, Marathon Street, Hollywood, Kalifornia. Richard Arlen szintén nős, címe ugyanaz. — **Kíváncsi kisleány.** Harry Halmnak nincsenek állandó partnerei. Sok filmszínésznővel játszott együtt. A filmhez 1923-ban került, azelőtt színész volt. — **Táncosnő.** Első feltétel: iratkozzék be valamelyik jobb tánciskolába és ha már jól táncol, akkor jelentkezhet. Két-három, könnyű anyagból készült egyszerű ruháska bőven elegendő. Kivágott könnyű cipőket viseljen. Ha édesanyja nem ér rá, kérje meg valamelyik rokonát arra, hogy gardirozza. — **Német leány.** Henny Porten állandóan filmezik. Legújabb filmje: „Mutterliebe”. Címe: Berlin-Dahlem, Parkstrasse 74 — **Mexikói asszony.** Lupe Velez elvált asszony és jelenleg Garry Cooper menyasszonya. Nem olyan világhírű, mint Dolores del Rio, de neki is nagy sikerei vannak. — **Némo.** 1. Forduljon a Magyarországi Artisták Egyesületéhez, ahol erről pontos felvilágosítást kaphat. 2. Egész Európára szóló útlevel. 3. Legfeljebb egy hetet, egy pár pengőbe kerül. 4. A legközelebbi őrszobára vigyen be két egyforma fényképet. Az egyiket visszakapja és ezen az alapon a főkapitányság útlevelesztályán beszerezheti útlevelet. — **Hálás tisztelő.** A nyerevénylást bármelyik bankban megveheti.

Előfizetési ár:

¼ évre 3 pengő 50 fillér, ½ évre 7 pengő.
Ausztriában példányonként 60 Groschen.
Budapest, VII, Dohány ucca 12

Szerkesztő: POGÁNY JÓZSEF

Kiadótulajdonos: TOLNAI NYOMDAI MŰ-
INTÉZET ÉS KIADÓVÁLLALAT RT.
Kiadásért és szerkesztésért felel: PAIZS GÉZA

Nyomatott Tolnai Nyomdai Műintézet és Kiadó-
vállalat Rt. mélynyomó-körforgógépein,
Budapest, VII, Dohány ucca 12 szám
Szerkesztőség és kiadóhivatal telefonszámai:
József 423—39 és József 423—50

elő-
segi
Ára

Az itt
Dohány

DR. MIKES LAJOS

Angol nyelvtana,

az anyanyelvnek az angol nyelvvel való összehasonlítás alapú vétele mellett biztosan és öntudatosan tanítja meg mester nélkül az angol nyelvre. — Ára bérmentve 70 fillér

DR. MIKES LAJOS

Német nyelvtana,

csekély fáradsággal, saját erejéből, szórakoztatva tanítja meg a német beszédre. Ára bérmentve 1 pengő 20 fillér

ÖNÜGYVÉD

Tanácsadó a mindennapi élet ügyes-bajos dolgaiban. 80 oldal, díszes kötésben. Ára bérmentve 1 pengő 10 fillér

MADACH IMRE

örökké népszerű, halhatatlan színműve:

Az ember tragédiája

melyet jelenleg filmre is feldolgoznak, újra kapható. Ára fűzve, bérmentve 60 f.

Minden ember annyit ér,
ahány nyelvet tud

Tolnai francia nyelvtana

abszolút modern, tonetikus alapokon épült és ezzel a módszerrel alkalmas ad azoknak a francia nyelv tudásának a megszerzésére, akik nincsenek megáldva különleges nyelvtanuló tehetséggel. Ára bérmentve küldéssel 70 fillér

A bűvészet könyve

Különléle bűvészműtárgyakat tartalmazó könyv 400 ábrával. Ára kötve 5 pengő, portó 50 fillér.

MADEIRA ÉS RICHELIEUX

Kézimunkakönyv

Ez a kézimunkakönyv Madeira- és Richelieu-mintákat tartalmaz, még pedig nétszáz szebbnél szebb rajzban. Ára bérmentve 2 pengő 50 fillér

BÉLYEG-ALBUM

előrajzolt ábráival elsősorban segítségére a kezdő gyűjtőknek. Ára 1 pengő, portó 20 fillér.

Szegedi szakácskönyv

több mint 300 recepttel, díszesen kötve, ára 3 pengő 40 fillér bérmentve

Az itt felsorolt művek kaphatók a Délibáb kiadóhivatalában, Budapest, VII. ker., Dohány uca 12 alatt és minden könyvkereskedésben. Utánvételű küldésnél minden mű 50 fillérrel drágább!

Az
újesztendő
első szava



Sevilla

a legkötelesebb ruhaanyag minden időben és minden alkalomra



Filtex et.
V. SZENT ISTVÁN-TÉR 15.